

**Základní škola a Mateřská škola Suchá Loz,
okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

Obor vzdělání 79-01-C/01 Základní škola (ŠVP)

Budoucnost je v dětech, co do nich vložíme – to se nám vrátí.

Č. j.: 177/2025

Zpracování programu:

Na zpracování školního vzdělávacího programu se podílely všechny pedagogické pracovnice.

Konečné zpracování bylo schváleno na pedagogické radě dne: 29. 8. 2025

Školská rada schválila dne: 3.9. 2025

OBSAH

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy a její priority
 - 2.1. Úplnost a velikost školy
 - 2.2. Charakteristika pedagogického sboru
 - 2.3. Dlouhodobé projekty
 - 2.4. Vlastní hodnocení školy
 - 2.5. Cíle činnostního učení směřované k žákům a k učitelům
 - 2.6. Přednosti činnostního učení
 - 2.7. Formy spolupráce se zákonnými zástupci
 - 2.8. Spolupráce s jinými objekty
 - 2.9. Nepovinný předmět Náboženství
 - 2.10. Školní družina
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu
 - 3.1. Zaměření školy, výchovné a vzdělávací strategie
 - 3.2. Strategie naplňování klíčových kompetencí
 - 3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 3.4. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
 - 3.5. Přehled předmětů, ve kterých jsou použity některé náměty z tematických okruhů průřezových témat
 - 3.6. Vzdělávací obsah základního vzdělání
 - 3.7. Vzdělávací období základního vzdělání
 - 3.8. Dlouhodobé projekty
 - 3.9. Mezinárodní projekty
4. Učební plán školního vzdělávacího plánu
5. Vzdělávací oblasti
 - 5.1. Jazyk a jazyková komunikace
 - 5.2. Matematika a její aplikace
 - 5.3. Informatika
 - 5.4. Člověk a jeho svět
 - 5.5. Umění a kultura
 - 5.6. Člověk a zdraví
 - 5.7. Člověk a svět práce
6. Hodnocení výsledků žáků

1. Identifikační údaje

Oficiální název: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Údaje o škole: Základní škola a Mateřská škola Suchá Loz,
okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace

Ulice, č.p.: Suchá Loz 155

PSČ, město: 687 53 Suchá Loz

Jméno ředitelky: Mgr. Hana Máčalová

Kontakty: č.tel.: 776 646 856
e-mail: zssuchaloz@zssl.cz
www.zs.suchaloz.cz

IČO: 75023911

IZO: CZ 75023911

RED-IZO: 600124177

Zřizovatel školy:

Název: Obec Suchá Loz

Adresa: Suchá Loz 72
687 53 Suchá Loz

Kontakty: č.tel.: 572 646 821

e-mail: obec@suchaloz.cz

www: www.suchaloz.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2025

Podpis ředitele: Mgr. Hana Máčalová

Razítko školy

2. Charakteristika školy

2. 1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Suchá Loz je malotřídní škola s kapacitou 100 žáků. Integruje do tříd i žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáky s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně.

Žáci 1. – 5. ročníku jsou vyučováni zpravidla ve 3 - 5 třídách. Ročníky spojujeme podle počtu žáků v daném školním roce. Vyučujeme podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Ve školní budově je mateřská škola, přípravná třída, základní škola a školní družina. V přízemí budovy se nachází jedna třída mateřské školy, mladší děti, jídelna a výdejna jídla MŠ, sborovna učitelek MŠ, sociální zařízení, jazyková učebna a šatna pro děti z mateřské školy a žáky základní školy. V prvním patře je umístěna základní škola se učebnami základní školy, přípravné třídy, tři oddělení školní družiny- I. oddělení je součástí učebny přípravné třídy, II. oddělení je společné s učebnou 1. ročníku, III. oddělení ŠD je součástí učebny didaktických technologií, ředitelnu, skladem učebnic a pomůcek, učitelskou knihovnou a skladem pomůcek hudební výchovy a sociálním zařízením. Součástí prvního patra školy je také od 1. září 2008 jedna třída mateřské školy, která byla zrekonstruována z bývalého učitelského bytu. Vstup do této třídy je nejen z chodby základní školy, ale také z přízemí MŠ samostatným schodištěm. Součástí školní družiny je žakovská knihovna.

V docházce na II. stupni ZŠ mohou žáci pokračovat například na těchto školách:

- ZŠ Josefa Bublíka Bánov
- Gymnázium J. A. Komenského Uherský Brod
- ZŠ Pod Vinohrady Uherský Brod
- ZŠ Na Výsluní Uherský Brod
- Katolická základní škola v Uherském Brodě

2. 2. Charakteristika pedagogického sboru

Máme kvalifikovaný počet pedagogů, který se pohybuje podle počtu žáků.

Všichni pedagogičtí pracovníci se účastní dalšího vzdělávání, většinou formou vzdělávacích kurzů, seminářů a nebo webinářů. Jsou pravidelně proškolení v problematice ochrany při mimořádných událostech, v první pomoci, v prevenci sociálně patologických jevů didaktiky umělé inteligence. Vzdělávání zaměřujeme také na uplatnění metod kritického myšlení a dalších inovativních metod výuky na 1. stupni ZŠ a MŠ.

Škola úzce spolupracuje s PPP v Uherském Brodě, SPC Zlín a SPC logopedická Brno, které pomáhají při integraci žáků.

2. 3. Dlouhodobé projekty

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin a podle náplně učiva, reagují na aktuální dění ve škole a společnosti. Některé projekty mohou být třídní, jiné jsou školní. Projekty jsou realizovány ve spolupráci s naší obcí, okolními školami a složkami v obci. Škola se zapojuje do projektů v rámci různých organizací a projektů vyhlášených ministerstvem školství (šablony). Škola nemá žádnou mezinárodní spolupráci.

2. 4. Vlastní hodnocení školy

- výuka anglického jazyka probíhá od prvního ročníku
- žákům je k dispozici počítačová učebna, je využívána v předmětu Informatika, ale především v běžné výuce v rámci jednotlivých předmětů.
- sportovní aktivity, výuka tělesné výchovy se na 1. stupni základní školy doplňuje výukou plavání, možnost využívání víceúčelového hřiště v hodinách TV
- zotavovací pobyty – dle možnosti konání školy v přírodě (účast žáka na výuce plavání a ozdravném pobytu je vázána na písemný souhlas zákonného zástupce).
- organizace volného času žáků - žákům je poskytnuta nabídka volnočasových aktivit dle zájmu žáků
- školní výlety jednodenní, žáci 5. ročníku možnost třídního výletu, výletu se musí zúčastnit více jak 75% žáků. Pedagogický doprovod a dohled třídy zajišťují pedagogičtí pracovníci.
- exkurze
- organizace kulturních programů - ve škole jsou již tradicí návštěvy divadel v Uherském Brodě, Uherském Hradišti a Zlíně, škola zajišťuje pro žáky vzdělávací pořady z oblasti přírodovědné a hudební
- při vystoupeních na kulturních akcích děti vedeme k lidovému cítění, podporování lidových zvyků a tradic
- informační středisko - žákovská knihovna je součástí školní družiny, žáci mají přístup k počítačům, prostřednictvím internetu si mohou připravovat zadané referáty a jiné práce
- projekty školy např. školní mléko, ovoce a zelenina do škol, klub mladých čtenářů apod.
- roční projekty školy u příležitosti životních výročí umělců či jiných významných osobností
- vystoupení pro rodiče a občanskou veřejnost
- spolupráce s místními skauty a rodiči
- dopravní výchova, včetně praktických cvičení

- environmentální výchova, včetně praktických dovedností – poznávání CHKO Bílé Karpaty, účast žáků v projektech a soutěžích se zaměřením na ekologii, besedy s odborníky z oboru včelařství, myslivosti apod.

2. 5. Cíle činnostního učení směřované k žákům a k učitelům

Naše základní škola je zapojena do sítě tvořivých škol, ŠVP ZV vychází z tradic činnostního učení. Chceme docílit toho, aby naše škola umožňovala individuální uplatnění každému žákovi. Jsme škola otevřená pro všechny.

Cílem učení je, aby žáci

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání
- zvládli základy všestranné komunikace
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;
- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Cílem činnostního učení je, aby učitelé

a) porozuměli smyslu a principům činnostního vyučování a vzdělávání, tj.

- vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků

- vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žákovu seberealizaci a sebedůvěru
- poznávat (diagnostikovat) žáky, jejich potřeby a schopnosti
- dát žákům přiměřený čas k učení a vést je k trvalému osvojení vědomostí
- rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem
- volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků
- vytvářet u žáků logické a kritické myšlení
- učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, diagramům a tabulkám
- rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu
- utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí
- vést žáky k vlastní organizaci učení

b) osvojili si dovednosti činnostního učení, např.

- využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím
- využívat vhodné pomůcky pro individuální činnosti žáků
- organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě
- hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabiny
- organizovat práci žáků ve skupinách
- vytvářet projekty s využitím mezipředmětových vztahů

c) osvojili si vyučovací metody a formy činnostního učení, které

- podporují u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi
- využívají objevování na základě tvořivosti žáků (výběr vhodných problémů)
- využívají sebekontrolu a sebehodnocení žáků

d) chápali souvislosti činnostního učení a jiných modelů současného vyučování a učení

2. 6. Přednosti činnostního učení

- Tempo se přizpůsobuje schopnostem žáků ve třídě.
- Činnostní charakter výuky podporuje soustředění žáků na výuku.
- Každý den přináší dítěti pokrok.
- Neustále podněcuje zájem žáků o učení.
- Důsledkem radosti z práce a zájmu žáků o učení je dobrá kázeň ve třídě.
- Žáci jsou činnostní, svými otázkami a odpověďmi vedeni k sebedůvěře, nezávislosti a lepším pracovním návykům.
- Zpětná vazba mezi učitelem a žákem umožňuje okamžitě odhalovat chyby žáků, pracovat s nimi, průběžně a snadno je odstraňovat.
- Žáci nejsou přetěžováni, jejich psychický vývoj probíhá přirozeně. Činnostní učení napomáhá rozvoji schopností všech žáků.
- Učiteli činnostní učení umožňuje důkladnější poznání každého žáka, vede ho k úvahám o tom, co dál který žák potřebuje ke svému individuálnímu rozvoji.
- Prostor pro naučení je dán i žákům, kteří by jinak mohli být pokládáni za průměrné nebo i podprůměrné.
- Činnostní charakter výuky dává dostatek prostoru k dobrému individuálnímu rozvoji nadaných žáků.
- Výsledky jsou trvalejší – pokračuje se až po zvládnutí předchozí látky většinou žáků – mizí špatná práce.
- Stálé podněcování žáků k samokontrolě a sebehodnocení, které činnostní výuku vždy provází, přivádí mnohé žáky k dovednosti pracovat bezchybně.
- Činnostní učení vyhovuje dětem typů zrakového, sluchového i motorického, protože se do výuky zapojuje více smyslů.
- Hodnocení žáků je snadnější, neboť učitel každým dnem může sledovat pokroky v pochopení a aplikaci učiva.
- Při činnostním učení se vytváří velmi dobrý lidský kontakt mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem. Tento kontakt se postupně přetváří ve společně uznávaná pravidla naplněná aktivitou, spoluprací, prostorem pro každého.
- Díky aktivnímu zapojení všech žáků do výuky vede činnostní učení k přirozené integraci dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

2. 7. Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

- Sdružení rodičů a přátel školy.
Plenární schůzky rodičů – seznámení rodičů s koncepcí školy
Konzultační odpoledne o prospěchu a chování žáků, individuální konzultace zákonných zástupců žáků s učiteli po tel. domluvě.
Schůzka rodičů integrovaných žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáků s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně – seznámení rodičů s individuálním vzdělávacím programem jejich dítěte, dohodnutí pravidel spolupráce rodiče – žák – škola.
Schůzka rodičů budoucích prvňáčků.
- Den otevřených dveří
Rodiče mají možnost navštívit své děti jednak v běžné výuce, jednak ve volno časových aktivitách, které škola pro žáky organizuje.
- Den otevřených dveří pro rodiče budoucích prvňáčků
Seznámení dětí z MŠ a jejich rodičů s budovou školy, pedagogickým sborem, výukovými a výchovnými záměry školy.
- Výchovné a prospěchové problémy
Tyto situace jsou řešeny společným setkáním všech zúčastněných stran: rodiče – žák – třídní učitelka – vedení školy.
Cílem setkání je stanovení pravidel spolupráce, nalézt cestu, jak do budoucna problémům předcházet, vytvořit vztah vzájemné důvěry a partnerství mezi zúčastněnými stranami.
- Informace podávané prostřednictvím webových stránek školy.
Informace podávané prostřednictvím žákovských knížek nebo žákovského deníčku, programu dm softwar, prostřednictvím Messenger.
Informační nástěnka ve vestibulu školy.
Informační schůzky s rodiči budoucích prvňáčků.

2. 8. Spolupráce s jinými objekty

Spolupracujeme se zřizovatelem, složkami obce, odbornými zařízeními, zájmovými útvary.

2. 9. Nepovinný předmět Náboženství

Strategie k rozvíjení klíčových kompetencí pro I. výukový blok (1. – 3. třída)

Kompetence k učení

1. Třídí informace a na základě jejich propojení je efektivně využívá v procesu učení a ve svém praktickém křesťanském životě.
Obsahem učební látky je objevit na základě biblických příběhů schopnost žáků promýšlet události svého života.
2. Žák operuje ze základními termíny, znaky a symboly a pomocí učitele je dokáže vysvětlit a uvést do souvislostí.
Předmět poskytuje žákům základní porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v biblických příbězích a o průběhu liturgického roku.
3. Samostatně pozoruje a kriticky posuzuje výsledky svého jednání, z nich pak vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti.
Předmět rozvíjí schopnost kritického posouzení výsledků svého jednání tím, že dává dostatek příležitostí k výchově svědomí.

Kompetence k řešení problémů

1. Vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém.
Výuka vede k pozornosti morálním konfliktům v rozsahu dětských zkušeností a ke konfrontaci s Desaterem.
2. Učí se kritickému myšlení, s ohledem na věk a schopnosti činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost.
Předmět dává dostatek příležitostí k diskuzím o sociálních kontextech v nichž se odehrává křesťanské morální rozhodování, žáci se v nich dále učí obhájit svá etická rozhodnutí a jsou vedeni k připravenosti nést za tato rozhodnutí odpovědnost.

Kompetence komunikativní

1. Vyjadřuje své myšlenky a názory, poslouchá „promluví“ druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje.
Předmět dává dostatek příležitostí k slovním či výtvarným projevům žáků v nichž mohou vyjádřit svůj názor.
2. Rozlišuje různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, znaků a jiných informačních a komunikačních prostředků.
Předmět pomáhá v rozlišování mezi typy předmětů a záznamů biblických, modlitebních, liturgických a mezi uměleckou literaturou a odbornými texty; vede k rozvinutí neverbální komunikace a k porozumění symbolice liturgického jednání.
3. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie.
Předmět seznamuje s možnostmi mediálních prostředků a učí je využívat pro získávání informací.

Kompetence sociální a personální

1. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.
Obsah předmětu je zaměřen na skutečnost, že člověk je Bohem přijímán a milován. Ovlivňuje vnitřní svět své osobnosti, vnímá sociální význam událostí zažitých ve svém okolí a uvědomuje si, že patří do konkrétní sociální skupiny, v ní je schopen pozitivně působit.
2. Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají a dělají.
V předmětu je žák veden k promýšlení svého vlastního postoje vůči pluralitě světonázorů svých spolužáků.

Kompetence občanské

1. Žák si váží vnitřních hodnot člověka, je schopen se vcítit do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
Tento bod rozvíjí předmět náboženství v budování uvědomělého postoje žáka vůči násilí fyzickému a psychickému, přičemž se zaměřuje na sociální rozměr víry a hříchu; součástí je idea křesťanské lásky.
2. Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících života zdraví člověka.
Předmět rozvíjí zodpovědný postoj žáka vůči sobě, světu i Bohu. Svobodné rozhodování vychází z konkrétních transcendentních hodnot.

Kompetence pracovní

1. Ve vyučovacích hodinách používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.
Žáci se v rámci výuky učí pracovat s různými materiály, nástroji a pomůckami, při zpracovávání daných témat ve výuce vytváří konkrétní účinný výrobek. Při této činnosti se seznamují se základy bezpečnosti a nutnosti dodržovat vymezená pravidla.

Ročníkové výstupy pro I. ročník

Bůh mě má rád

Žák na konci roku:

1. oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě
2. je otevřený vůči křesťanskému postoji: jsem Bohem milován skrze Ježíše Krista.
3. objevil hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání

4. zná a rozumí základní biblické události vztahující se k vánocům a některé události a příběhy z Ježíšova života
5. projevuje schopnost následovat Ježíše - uvědomuje si co je to být křesťanem
6. popíše základní symboly postu a velikonoce a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství
7. objevil a poznal hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život
8. zná základní pojmy víry, uvědomuje si, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku s lidmi
9. chápe skutečnost modlitby a umí ji použít ve svém životě

Učivo	Téma
1.1.1. každý člověk je originál a všichni tvoříme jednotu 1.1.2. vnímáme „řeč“ obyčejných věcí kolem sebe a učíme se naslouchat svému okolí a tím se učíme pozitivnímu vztahu k Bohu, který vede k rozhovoru s ním 1.1.3. uvědomění si pozitivního prožitku z projevu důvěry a lásky a potřeby poděkovat za něj 1.1.4. rozeznáváme co kladného i záporného můžeme svým chováním způsobit 1.1.5. učíme se skrze modlitbu o pomoc pro své bližní 1.1.6. vysvětlit symboliku společného stolu pro rodinné slavnosti, při společném jídle, při narozeninách atd. 1.1.7. učíme se vidět kolem sebe znamení křesťanského světa, učíme se znamení kříže a vnímáme modlitbu jako rozhovor s Bohem	1.1. kdo jsem Já a život ve společenství Bůh mě má rád a je se mnou
1.2.1. seznámení se s významem pojmu advent 1.2.2. přiblížení si biblických postav Marie a Josefa jako rodičů Ježíše 1.2.3. základní biblické události o narození Ježíše, jako světla, které ukazují na cestu	1.2. objevení smyslu adventu a Vánoc
1.3.1. první seznámení Biblí 1.3.2. proměnit smutek v radost – svatba v Káni Galilejské 1.3.3. mohu se stát Ježíšovým učedníkem – Ježíš povolává učedníky 1.3.4. vím na koho se mohu obrátit s prosbou o pomoc – utišení bouře 1.3.5. stát se jistým ve svém životě - dům na skále a na písku 1.3.6. úcta k nemocným a postiženým - uzdravení slepého	1.3. porozumění náboženské formě řeči Bible na příbězích Ježíšova života
1.4.1. vědomé vstoupení do postní doby a poznání znamení kříže 1.4.2. seznámení se základními biblickými událostmi: Svatého týdne: - vjezd do Jeruzaléma - Poslední večeře - Velikonoční liturgie 1.4.3. vnímání symbolů: bolesti, smutku, světla, tmy, zvonů, velikonoční svíce 1.4.4. neděle je dnem, kdy oslavujeme Ježíšovo zmrtvýchvstání 1.4.5. seznámení s událostí seslání Ducha Svatého	1.4. uvedení do období postní doby a slavnosti Velikonoc, kdy křesťané slaví vítězství života nad smrtí

1.5.1. moje maminka a Maria „maminka všech lidí“ 1.5.2. uvědomění si, že patřím mezi Ježíšovy přátele, že patřím do církve, kde spolu s druhými žiji své radosti a problémy a scházím se ke společné modlitbě 1.5.3. naučit se modlitbu Otče náš a rozlišit modlitbu díky, proseb a chval	1.5. objevení, že církev je duchovní rodina
---	---

Ročníkové výstupy pro II. ročník *Bůh nás zve*

Žák na konci roku:

1. je si vědom působení Boha v dějinách spásy a přijal pozvání ke spolupráci a ke společnému životu s druhými a na základě zkušenosti rozpoznávání, že Bůh a já patříme k sobě
2. na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopil, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem
3. orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají samých základů lidského i křesťanského života
4. umí prožívat období adventu jako čas očekávání a popíše křesťanské poselství Vánoc
5. disponuje základními znalostmi o Ježíšově působení a uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě
6. objevil vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevil zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa: ztišení, vnitřní soustředění a vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem
7. má vhled do základních druhů křesťanských modliteb a využívá je k rozhovoru s Bohem; na základě vnějšího podnětu je schopen vyjádřit svůj postoj k modlitbě

Učivo

Téma

2.1.1. Boží přítomnost ve stvořeném světě, ve společenství bratrů a sester i ve světě techniky 2.1.2. na základě poznatku, že Bůh zná každého z nás jménem a má nás rád, vnímám stvořený svět jako znamení Boží lásky 2.1.3. Bůh stvořil člověka jako svůj obraz; vše co učinil Bůh bylo dobré 2.1.4. seznámení s příběhem o pádu člověka; objevit schopnost rozlišovat dobro a zlo a jejich důsledky 2.1.5. základní biblické příběhy z počátků dějin spásy 2.1.6. seznámení s životním příběhem světců, jako příklad k následování (Tarzicius, Dominik Sávio, Marie Goretti)	2.1. stvoření světa a první hřích člověka
2.2.1. seznámení se symbolikou adventního věnce a praktického uvádění do adventní doby, jako přípravy na příchod milující osoby 2.2.2. naučit se formulovat a chápat slova modlitby „Zdrávas Maria“ 2.2.3. Vánoce připomínají a symbolizují narození Ježíše Krista (Bůh vstupuje na tuto zem), jako největší dar Boha vůči člověku	2.2. Advent a Vánoce jako čas očekávání radostné zvěsti

2.3.1. první odhalení Ježíšova poslání – dvanáctiletý Ježíš v chrámě 2.3.2. Ježíšovo ztotožnění s člověkem – Ježíšův křest 2.3.3. Učit se odolávat pomocí modlitby pokušením – Ježíš na poušti 2.3.4. zkušenost důvěry a strachu – Ježíš kráčí po moři 2.3.5. význam přátelství a pomoci bližnímu – Ježíš uzdravuje a pomáhá	2.3. evangelijní příběhy Ježíšova života
2.4.1. seznámení s liturgií Popeleční středy – symbolika popela 2.4.2. pronikáme do základních biblických událostí Svatého týdne: - vjezd do Jeruzaléma - poslední večeře - příběh pašijí 2.4.3. poznáváme liturgii velikonočního třídní a uvědomujeme si podle svých možností jejich smysl 2.4.4. uvědomění si symboliky velikonoční svíce a Ježíšova zmrtvýchvstání jako největšího zázraku křesťanské víry	2.4. proniknutí do liturgie postní a velikonoční doby
2.5.1. zmrtvýchvstalý Ježíš se zjevuje apoštolům a zve je k následování 2.5.2. nejdůležitější události Mariína života, jako vzoru křesťana 2.5.3. pomoc bližním - milosrdný Samaritán (Charita) 2.5.4. působení Božího slova – podobenství o rozséváči 2.5.5. příběh seslání Ducha Svatého, který zbavuje a proměňuje strach člověka v pokoj; základní symboly znázorňující Ducha Svatého 2.5.6. objevení přítomnosti církve všude tam, kde žijí křesťané	2.5. následování Ježíše svým životem

Ročníkové výstupy pro III. Ročník *Bůh k nám přichází*

Žák na konci roku:

1. spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky
2. poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka
3. chápe, že svátost smíření a svátost eucharistie je dar pro člověka, a proto využívá její význam pro osobní život ¹
4. je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a konfrontuje se v nich s Desaterem
5. chápe Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu
6. rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii
7. umí se připravit na přijetí svátosti smíření, a přijímá její účinky

¹ Pokud se ve vyučování připravuje k přijetí svátosti smíření a eucharistie.

Učivo	Téma
3.1.1. štěstí člověka vyplývá z jeho blízkosti Bohu a v konání dobra 3.1.2. překážku opravdovému štěstí vytváří hřích; pojem „dědičný hřích“ a „hřích“ 3.1.3. Desatero: - vidíme Boží lásku a setkáváme se s ní – 1. přikázání - Boží jméno a jeho symboly – 2. přikázání - slavení neděle – 3. přikázání - rodina jako společenství – 4. přikázání - hodnota lidského života – 5. přikázání - čistota srdce (Anička Zeliková) – 6. a 9. přikázání - úcta k majetku svému i bližních – 7. a 10. přikázání - citlivost vůči vyslovenému slovu – 8. přikázání	3.1. Desatero
3.2.1. Bůh přijímá a miluje každého člověka, takového jaký je 3.2.2. Bůh odpouští hřích a proměňuje jej 3.2.3. co je to svědomí 3.2.4. co je to svátost smíření a co způsobuje 3.2.5. Bůh přichází k člověku čistého srdce – Maria jako vzor	3.2. Advent a Vánoce, jako čas k připravování čistého srdce pro přijetí Krista
3.3.1. Mše svatá – seznámení s liturgickým prostorem kostela 3.3.2. Písmo svaté jako Boží slovo: - bohoslužba slova a bohoslužba oběti - objevit tajemství proměňování - svaté přijímání jako setkání s Kristem	3.3. mše svatá
3.4.1. doba postní jako příprava na Ježíšovu smrt a zmrtvýchvstání 3.4.2. seznámit s průběhem a významem biblické události poslední večeře a pochopit souvislost poslední večeře se mší svatou 3.4.3. porozumět významu přítomnosti Ježíše Krista v eucharistii. 3.4.4. zopakovat a prohloubit význam velikonoční události pro život křesťana	3.4. doba postní a velikonoční příprava a samotná hostina u stolu Páně
3.5.1. setkání s Ježíšem působí v našem srdci proměnu 3.5.2. Maria člověk hluboké víry nás nasměrovává ke Kristu 3.5.3. seznámení s dary Boží lásky – jednotlivé svátosti 3.5.4. působení Ducha Svatého ve mně a v bližních a v každodenních událostech	3.5. společenství církve zve na hostinu

Průřezová témata

Nepovinný předmět náboženství se prostřednictvím průřezových témat orientuje na integrální rozvoj osobnosti žáka v jednotě jejích složek fyzických, psychických a duchovních. Smyslem je, aby si žák uměl kvalifikovaným způsobem klást otázky po smysluplnosti lidské existence ve světě a společnosti, aby rozuměl nabídkám různých typů odpovědí a aby cítil potřebu formulovat samostatně svoji vlastní odpověď a stal se v duchu této odpovědi a podle svých možností schopným utvářet vlastní život.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci zařazuje předmět do výuky témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Nepovinný předmět náboženství lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k rozvoji schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidských vztahů a morálnímu rozvoji.

osobnostní rozvoj:

Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí

Nepovinný předmět náboženství klade v prvních ročnících důraz na uvědomění si pozitivního vztahu k sobě samému, žák poznává na základě probírané látky základní zásady chování, zodpovědnosti a křesťanská východiska důstojnosti lidské osoby (1.1, 2.1.2, 2.1.3, 3.2.1, 3.2.2).

(číselné znaky jsou odkazy na tematické celky a probírané učivo v jednotlivých ročnících)

sociální rozvoj:

Vzájemné poznávání se ve společenství, výchova k dobrým vztahům a chování podporujícímu dobré vztahy

Kvalita vztahů žáka k lidem je v nepovinném předmětu náboženství dávana do vztahu s Bohem jako nedílná součást identity křesťana, která vytváří základní zásady chování v rodině a v kolektivu. Výuka rozvíjí a koriguje schopnost žáka důvěřovat a mít solidaritu s druhými (1.1, 1.3.6, 2.3.5, 2.5.3, 3.1.3, 3.3).

morální rozvoj:

Rozvíjí duchovní postoj a hodnoty a jejich projevy v chování a životě lidí; vytváří povědomí o pomáhajícím a prosociálním chování.

Nepovinný předmět náboženství pomáhá k rozvoji vědomostí o obecných principech lidského jednání a o hodnotě křesťanských mravních ideálů, vede k uznání důstojnosti člověka bez ohledu na jeho schopnost podat výkon a rozvíjí duchovní postoj žáka na základě zkušenosti s pozitivním příkladem biblických příběhů a Desatera.

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Skrze využití tematických okruhů enviromentální výchovy v hodinách nepovinného předmětu náboženství vedeme žáky k poznání a k pochopení komplexnosti a složitosti vztahu člověka a životního prostředí, rozvíjíme vztah odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince; ovlivňujeme v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace

životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Nepovinný předmět náboženství se v prvních ročnících v rámci tohoto průřezového tématu zabývá především rozvojem tematického okruhu lidské aktivity a problému životního prostředí (1.1.3, 2.1, 3.1.3).

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova v nepovinném předmětu náboženství plní v 1. vzdělávacím období funkci spíše rozlišovací a orientační. Pomáhá žáka vybavit základní úrovní mediální gramotnosti. Žák je seznámen s různými médii, ve kterých se pracuje s křesťanskou tematikou, a s jejich využitím v oblasti sebevzdělání i osobním životě. Žák je také seznámen také s různými typy sdělení, jejich rozlišováním a nabídkou:

křesťanské pořady v televizi – Velikonoce, Vánoce, filmy, hry, s uvedením do tématu a následným vyhodnocením v hodině,
seznámení s „uměním číst“ v časopisech pro tuto věkovou kategorii
využívání internetu a počítačové mediální techniky v hodinách, kde společně diskutujeme a předáváme své pohledy na shlédnuté programy (1.2.3, 2.1.5, 3.4.).

(Čísla jsou z osnov nepovinného předmětu náboženství)

Doporučené mimoškolní aktivity:

výlet na významné místo v regionu
účast na děkanátní, popř. diecézní, pouti dětí
návštěva farního kostela a seznámení se s liturgickým prostorem
zapojení se do výtvarných soutěží
účast na farních dnech, akcích školy a obce

Strategie k rozvíjení klíčových kompetencí pro II. výukový blok (4. – 5. třída)

Kompetence k učení

1. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
Učitel předmětu učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými atd.) týkajícími se Bible, a to tak aby jejich poselství nejen pochopili, ale také dokázali realizovat ve svém životě; zadává žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.
2. Samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
Obsahem učební látky je rozvíjení schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V tomto směru se chce předmět se chce systematicky zabývat v tomto směru etickým rozměrem života žáků

3. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení.
Učební látka nepovinného předmětu náboženství umožňuje projektovou práci (advent nebo postní doba), kdy si žáci stanoví konkrétní cíle a po ukončení projekt společně vyhodnotí.

Kompetence k řešení problémů

1. Vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. Promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
Tuto kompetenci rozvíjí předmět náboženství tím, že učí vnímat a řešit nejružnější problémové situace podle příkladu biblických postav.
2. Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení.
Předmět vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické úlohy evangelizačního rozměru v místě bydliště.
3. Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů analogie, logické a empirické postupy.
Předmět náboženství nabízí pro řešení současných problémů příklad biblických postav. Zařazujeme do výuky modelové příklady, kde se učíme vlastnímu úsudku a zkušenosti.

Kompetence komunikativní

1. Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně.
Ve vyučování klademe důraz na týmovou práci, při níž vedeme diskuze, učíme se formulovat své myšlenky. Využíváme metody verbální a neverbální komunikace obsahující prvky prezentace výsledků.
2. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
V předmětu vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací. Zapojení se do soutěží a aktivit mezi školami a regiony v náboženských a komunikativních dovednostech. Zapojení se do života farnosti – liturgie, nástěnka, atd.

Kompetence sociální a personální

- 1 **Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která dále podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.**

Tento bod rozvíjí předmět náboženství tím, že v tématických celcích „Bible průvodce naším životem“ a „Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království“ si žák osvojí pozitivní představu o sobě samém (Mojžíš) a přivlastní si vzorce řízení svého jednání (Vyvolený národ, horské kázání), které vedou k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

- 2 Přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.**
Obsah předmětu náboženství rozvíjí schopnost žáků žít ve společenství, které se vytváří společnou diskuzí a společným řešením daných úkolů. Žák si cení a respektuje jiný názor na základě seznámení se s evangelními blahoslavenstvími. Pochopil, že tyto zkušenosti pomáhají při řešení svých osobních vztahů i dalších personálií v životě.
- 3 Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi dokáže v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.**
Tematické celky předmětu náboženství vedou k uvědomování si podílu na spoluvytváření světa. Učí se vnímat svět jako společný domov ve kterém má každý své místo, za který jsme zodpovědní a který vypovídá o svém Tvůrci.

Kompetence občanské

1. Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, uvědomuje si jejich povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
Obsah předmětu seznamuje žáka s klady i zápory života společnosti ve které žijeme. Učí vcítit se do situace trpících lidí, vede k postoji milosrdenství, ke kreativnímu a iniciativnímu řešení situace a k nabídnutí účinné pomoci druhým lidem. K prezentaci názorů žáků se využívá diskusního kruhu či panelové diskuze, je poskytována možnost projevit své pocity a nálady a upozornit na psychické a fyzické násilí se kterým se setkávají.
2. Chápe základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
Žák pochopí základní principy života člověka skrze učební látku (Mojžíš, Ježíšova blahoslavenství) vycházející s židovsko - křesťanské tradice, o níž se opírá Kodex základních lidských práv (Listina základních práv a svobod).

Kompetence pracovní

1. Adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.
Předmět náboženství nabízí rozvoj kreativity, učí novým cestám a netradičním způsobům s materiály tak, aby výsledek pracovní činnosti byl nejen kvalitní a funkční, ale aby současně přinesl žákovi radost; vede k samostatnému rozhodování se mimo vyučování, zapojení se do života farnosti, přípravě akcí pro mladší spolužáky i rodiče.

Ročníkové výstupy pro IV. ročník

Žák na konci roku:

1. objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé
2. hlouběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života

3. rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje jej a je připraven vnitřně se na něm angažovat
4. disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení
5. je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet
6. rozumí základním druhům modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou
7. vnímá, že skrze život ve společenství se přibližuje Bohu

Učivo	Téma
4.1.1. uvědomit si důležitost Božího slova pro život – znalost pořadí a názvů knih SZ a NZ 4.1.2. příběh o Mojžíšovi a putování Izraelitů do zaslíbené země – motivace pro moji životní cestu - Hospodin oslovuje Mojžíše i každého z nás tam, kde jsme - „hořící keř“ - Hospodin oslovuje ochotné a připravené srdce člověka - událost „Velké noci“ a následné vyjítí z egyptského otroctví - „přechod Rudým mořem“ odvaha k vykročení na cestu životem - „putování pouští“ Bůh doprovází své děti na cestě života ke svobodě - „zaslíbená země“ dovršení cesty Mojžíše a Izraelitů; splnění slibů Hospodinem	4.1. Bible, průvodce naším životem
4.2.1. aktivní a tvůrčí prožívání přítomnosti připravit cestu pro narození Ježíše 4.2.2. poznávání, že život je směřování ke světlu 4.2.3. příklady svatých a současné vzory pomáhající kráčet ke světlu a být světlem pro druhé 4.2.4. seznámení s událostmi Ježíšova narození podle Matoušova a Lukášova evangelia	4.2. Advent a Vánoce, cesta ke světlu a prožívání přítomnosti
4.3.1. seznámení s textem a událostí horského kázání 4.3.2. blahoslavenství jako životní program křesťana na cestě ke štěstí 4.3.3. seznámení s blahoslavenstvími v horském kázání 4.3.4. Ježíš uzdravuje slepé, hluché a nemocné na jejich životních cestách 4.3.5. za koho pokládám Ježíše	4.3. Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království
4.4.1. okolnosti odchodu Izraelitů z Egypta a slavnost židovské „Velké noci“ 4.4.2. souvislosti mezi základní událostí života Izraele, slavení Ježíšovy poslední večeře a naší mši svatou 4.4.3. událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání a upřímné lítosti 4.4.4. události křížové cesty s poukazem na lidi, kteří se setkali s Ježíšem 4.4.5. propojení události vyjítí z Egypta a současnou křesťanskou velikonoční liturgií 4.4.6. „prázdný hrob“ očima apoštola Petra 4.4.7. evangelijní události po Ježíšově zmrtvýchvstání	4.4. díváme se na postní a velikonoční dobu očima apoštola Petra
4.5.1. rozměr společenství při mši svaté a objevování vlastního místa v něm 4.5.2. církev jako společenství, ve kterém má každý své místo a svůj úkol 4.5.3. zopakovat znalosti o průběhu mše svaté a uvědomit si, že jde o prostor setkávání člověka s Bohem a člověka s člověkem	4.5. vrůstání do společenství církve shromážděné kolem Ježíše

4.5.4. základní křesťanské modlitby a jejich aplikace pro život člověka	
4.5.5. znalost liturgie církevního roku s poukazem na osobní zapojení křesťana do této liturgie	

Ročníkové výstupy pro V. ročník

Žák na konci roku:

1. je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět
2. je otevřený pro spolupráci v místním regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti; nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy
3. je schopen si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohraničenost a své vlastní rozpory
4. nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenost s otevřeností pro jejich náboženskou hloubku
5. chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života
6. chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení

Učivo

Téma

5.1.1. vnímáme svět, ve kterém žijeme jako náš společný domov, kde máme své místo a jsem schopen za ně nést zodpovědnost	5.1. objevení domova a vyjítí na cestu k Bohu
5.1.2. seznámení s životem národního patrona sv. Václava	
5.1.3. odpověď Abraháma na Boží výzvu; rozhodnutí pro nový život, vydání se na cestu a uzavření smlouvy s Hospodinem (mapa)	
5.1.4. seznámení se světovými náboženstvími mající svůj počátek u Abraháma	
5.2.1. uvědomit si význam ticha potřebného k naslouchání a k osobní modlitbě	5.2. Advent a Vánoce – dobrota a láska chtějí přicházet skrze ztišení a naslouchání k člověku
5.2.2. Jan Křtitel jako ten, který ohlašuje narození Mesiáše	
5.2.3. zeměpisné reálie okolí Betléma, v Palestině a Středozeří související narozením Ježíše	
5.3.1. svátost křtu, eucharistie, smíření, biřmování, manželství, kněžství, pomazání nemocných jako viditelná znamení Boží přítomnosti ve světě	5.3. objevení Ježíše skrze svátosti
5.3.2. objevení Ježíše na základě evangelijního výroku „kdo jsem...“	
5.4.1. reálie křížové cesty – Ježíšovo utrpení, smrt a zmrtvýchvstání je nám nadějí, že Bůh nás neopouští i v temných chvílích života (návštěvě křížové cesty, hospice – uvědomění si bolesti jako součásti života)	5.4 objevení velikonočního tajemství skrze utrpení a smrt
5.4.2. vnímání velikonoční události ne pouze jako biblické historické události, ale jako aktuálního poselství pro svět a pro zkušenost člověka s nemocí, utrpením a smrtí	
5.4.3. výklad průběhu velikonoční liturgie v kontextu liturgického roku	
5.4.4. velikonoční symboly	
5.5.1. počátky šíření křesťanství v Evropě v prvních staletích (apoštol Pavel)	5.5. šíření křesťanství v Evropě
5.5.2. počátky šíření křesťanství v naší vlasti (sv. Cyril a Metoděj)	
5.5.3. křesťanské církve u nás s v Evropě	

5.5.4. Duch Svatý, který sjednocuje – ekumenismus (A.C. Stojan)	
5.5.5. svým křesťanským jednáním se zapojujeme do vytváření současné společnosti	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj:

Rozvoj osobnosti formou cvičení seberegulace a sebeorganizace.

Nepovinný předmět náboženství se systematicky věnuje rozvíjení tématu svědomí v jehož rámci žák dokáže reflektovat své jednání a jednání druhých lidí z hlediska dobra a zla a motivuje žáky k trpělivé práci na rozvíjení pozitivních volných vlastností, tato oblast je rozvíjena všude, kde je tématem rozvíjení svědomí žáka od heteronomního směrem k autonomnímu.

Rozvíjením tématu „svědomí“ se zabýváme v tématickém celku „Díváme se na postní a velikonoční dobu očima apoštola Petra“ (4.4.3.), předmět se snaží motivovat žáky k trpělivé práci na biblických příkladech např. putování izraelitů do zaslíbené země (4.1.2.)

Sociální rozvoj:

Rozvíjí dovednosti dobré komunikace, empatického a aktivního naslouchání a také rozvíjí základní komunikační dovednosti pro spolupráci.

V hodinách náboženství se učí aktivnímu naslouchání shrnováním a parafrázováním myšlenek z biblických textů zaměřených k tématickým celkům; dále seznamujeme s pravidly efektivního dialogu, který potom prakticky procvičujeme pod vedením vyučujícího na tématech týkajících se konkrétních životních situací a souvisejících s přečteným biblickým textem.

Tématický celek „Advent a Vánoce – cesta ke světlu a prožívání přítomnosti“ nám nabízí skrze vánoční biblické texty možnost procvičení se v aktivním naslouchání a následné komunikaci o prožití vánočního období. (4.2.4.) Dalším vhodným tématem k rozvinutí průřezového tématu osobnostní a sociální výchova v části sociální rozvoj žáka je látka v tématickém celku „Šíření křesťanství v Evropě“ (5.5.5.)

Morální rozvoj:

Schopnost řešit problémy spolu s rozhodovacími dovednostmi vedou k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k rozhodování a řešení životních situací.

V této části tématu seznamujeme žáky s typy problémů ve vztazích mezi lidmi, jejich obvyklými příčinami, důsledky a strategiemi překonávání. Sledujeme reálné problémy křesťanů v této sekulární společnosti, dostáváme se ke konkrétním problémům žáků a společně hledáme řešení na daná témata. Při výuce si na konkrétním příkladu uvědomujeme mravní rozměry různých způsobů lidského chování.

Tuto část průřezového tématu procvičíme při tématu „Bible průvodce naším životem“, kde se věnujeme biblické postavě Mojžíše (4.1.2.) , nebo v tématickém celku „Objevení domova a vyjítí na cestu k Bohu“, kde dané téma můžeme rozvinout na biblické postavě Abraháma. (5.1.3.)

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola utváří a rozvíjí demokratické vědomosti, dovednosti a postoje potřebné pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě

demokratické společnosti.

V tomto vzdělávacím období klademe důraz na vytváření společenství mezi žáky navzájem, vyučujícím a farností, kde žáci zakoušejí otevřené partnerství budované na principu evangelního poselství lásky a svobody. Tématický okruh rozvíjíme zaměřením se na dodržování pravidel života daných Abrahámovi a Mojžíšovi, která vedou k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.

S tímto průřezovým tématem se setkáme v tématickém celku "Bible průvodce naším životem" v učivu o hořícím keři. (4.1.2.) Postava Abraháma nás vybízí k rozhodování se k novému životu a vydání se na cestu svého osobního života k plnohodnotnému životu v občanské společnosti. (5.1.3.)

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá, vycházíme ze zkušeností a poznatků žáků z běžného života i mimořádných událostí rodině a získaných v obci a nejbližším okolí. Téma rozšiřujeme na sousední národy, na život v nich, zvyky a tradice.

V hodinách náboženství seznamujeme žáky s místními zvyky a tradicemi, které vycházejí z křesťanství, které dalo Evropě tvář – Vánoce, velikonoce a slavnost místního kostela, srovnáváme je se slavením těchto svátků v okolních národech Evropy. Téma doplníme událostmi z života našich světců, kteří sehráli svoji nezastupitelnou roli v dějinách Evropy.

Přiblížení zvyků a tradic vycházejících z křesťanství, které prožíváme o Vánocích, velikonocích a při místních slavnostech patronů kostela nám toto téma otevře v učivu vztahujícím se k těmto událostem. (4.2.1., 5.4.4.) Učitel vede žáky v tomto tématu k poznání a pochopení života a díla významných křesťanských Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobní vzory – patroni Evropy sv. Benedikt, sv. Cyril a Metoděj a další národní světci – sv. Václav, sv. Vojtěch. (4.2.3., 5.5.)

Multikulturní výchova

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost. Klademe důraz na uplatňování principu slušného chování a kvalitu mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti.

Předmět náboženství rozvíjí tuto oblast v tomto tématu tím, že rozvíjí křesťanské chápání lidské osobnosti jako Božího obrazu, ze kterého plyne obecné uznání práva na lidskou důstojnost. Zejména při uplatňování principu slušného chování a kvality mezilidských vztahů vycházíme v tomto tématu z Ježíšova Horského kázání.

Tématický okruh průřezového tématu realizovaného skrze mezilidské vztahy se v hodinách náboženství uskuteční při probírání látky Horského kázání v tématickém celku – Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království. (4.3.1., 4.3.2., 4.3.3.)

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí se rozvíjí v tomto okruhu v tomto zaměření: ochrana přírody a kulturních památek, uvést příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti, ochrana přírody při velkých církevních setkáních, krajinotvorné prvky.

Nepovinný předmět náboženství vytváří v tomto průřezovém tématu možnost otevřít biblický pohled na lidské aktivity a problémy životního prostředí. Na tomto

základě rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na toto prostředí, pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání vůči prostředí. Pro toto téma je důležité si také uvědomit propojení mezi životním prostředím a péčí o kulturní památky na místní a regionální úrovni.

Tento okruh realizujeme v hodinách budováním pozitivního vztahu žáka k ochraně životního prostředí v tématickém celku „Objevení domova a vyjítí na cestu k Bohu“ kde si žák uvědomuje, že svět je náš společný domov a my máme za něj osobní zodpovědnost. Učíme se vnímat estetické hodnoty prostředí v místě bydliště popř. našeho regionu. (5.1.1.) Ve vyučování náboženství propojíme souvislosti mezi životním prostředím a kulturními památkami tak, že uskutečníme výlet k místním památkám, kde se seznámíme s historií, vznikem a umístěním v krajině. Naše aktivita přírodnímu prostředí se stává konkrétní skrze výzdobu tohoto místa nebo úklidem jeho okolí atd. (4.5.2)

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – v tomto tématickém okruhu pěstujeme kritický přístup ke zpravodajství a reklamě, učíme žáky rozlišování zábavných prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, vedeme k chápání podstaty mediálního sdělení, objasňujeme jeho cíle a pravidla.

Náplň učiva v nepovinném předmětu náboženství vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací a zábavy. Napomáhá rozvoji citlivosti vůči návykovým stereotypům při sledování televize, internetu a při trávení volného času u počítačových her. Pro uplatnění žáka v pluralitní společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa a s kterými se setkává v médiích. V tomto tématickém celku reagujeme na tyto potřeby při rozebírání obsahů konkrétních mediálních pořadů ve vyučovací skupině pomocí vzájemného dialogu a hledáním skutečné pravdy.

V učivu věnovanému vánočnímu období využíváme znalostí žáka, které získal skrze média a porovnáváme se skutečnou biblickou zvěstí a současným křesťanským pohledem na prožití vánoční radostné zvěsti. (4.2.3.) V jiné části učiva se věnujeme velikonočnímu tajemství, tuto tematiku konfrontujeme se zpracováním v médiích a s probíraným učivem a s konkrétním životem v rodině a farnosti. (5.4.2.) Tímto vyhodnocováním konkrétních informací jak z médií, tak z konkrétního života konfrontujeme s životem podle křesťanských zásad a tím rozvíjíme citlivost vůči návykovým stereotypům a trávení volného času.

2. 10. Školní družina

Školní družina pracuje podle samostatného školního vzdělávacího programu pro školní družinu.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3. 1. Zaměření školy

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

3. 2. Výchovné a vzdělávací strategie

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení.

Vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě.

Využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy.

Volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora dětí k učení se:

Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.

Naslouchat jiným a porozumět jim.

Obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Podpora dětí k učení se:

Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu.
Aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

Mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.
Řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti.
Schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
Vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních.
Používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných.
Dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén. Být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učním v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy. V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učním sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. Mimo jiné k tomuto je využívána spolupráce se školami v regionu.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalostí pracovních postupů a dovedností používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí. Dbát na bezpečné prostředí a bezpečnost při práci s různými materiály.

Kompetence digitální

Žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít, získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. Využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. Žáci chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednájí eticky.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- Být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- Získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty,
- vytvářet a pořádat dokumentaci.

Myšlení a uvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,

- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- Rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,
- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- Být schopen spolupráce a práce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- Vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu,
- ovládat matematické a modelové nástroje.

Adaptace

- Využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží.

3. 3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Podpůrná opatření prvního stupně nemají normovanou finanční náročnost.

Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola nebo školské zařízení (dále jen „škola“) žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Podpůrná opatření se poskytují samostatně nebo v kombinacích různých druhů a stupňů v souladu se zjištěnými speciálními vzdělávacími potřebami žáka. Konkrétní druh podpůrného opatření lze poskytovat pouze v jednom stupni.

Členění konkrétních podpůrných opatření do stupňů, pravidla jejich použití a normovaná finanční náročnost podpůrných opatření druhého až pátého stupně jsou stanoveny v příloze č. 1 k této vyhlášce.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu

každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**. PLPP a IVP zpracovává škola.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

3. 4. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka;
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka.

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP.

Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.

Identifikace nadání

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola si je vědomá značného rozpětí v nadání jednotlivých žáků, toho, že mnoho žáků je zaměřeno jednostranně a mimořádné nadání v jedné oblasti může být u řady z nich vyvažováno nezájmem či nižšími schopnostmi v oblasti jiné. Vyučující dále vycházejí z řady doplňujících metod – pozorování žáků, rozbor jejich písemných prací, studijní výsledky, pohovor se žáky, příp. jejich rodiči, porovnání výsledků testů s dosahovanými studijními výsledky, příp. informace z ped. psych. poradny. atd.

Metody práce

Maximální možnou měrou uplatňujeme možnosti inkluzivního vzdělávání, tedy vzdělávání, které se snaží být individualizované a vnitřně a podle možností a potřeb vnějšně diferenciované. Využívá kombinace řady možností, jejichž vhodnost a účelnost se liší podle jednotlivých předmětů, věku žáků a často i podle konkrétního stavu v dané třídě.

Mezi aplikované možnosti patří zejména:

Dělení předmětů na rychlejší a pomalejší skupiny

Tuto možnost využíváme tam, kde je v ročníku více než jedna paralelní třída a odpovídá to potřebám a charakteru předmětu. Jde zejména o jazyky a matematiku.

Věkově smíšené skupiny

Tuto formu vnější diferenciaci využíváme především tam, kde není v ročníku více než jedna třída, nebo tam, kde rozdíly v úrovni žáků jsou tak velké, že podobné dělení odpovídá to potřebám a charakteru předmětu. Jde opět zejména o jazyky a matematiku.

Individuální přestup o ročník výš

Víme, že stejné stáří nemusí být zárukou stejných schopností, že mentální věk se u výjimečných dětí může od fyzického významně lišit. K tomuto řešení přistupujeme zejména u žáků s relativně vyrovnanou strukturou nadání, jimž přestup do vyššího ročníku pomůže k integraci do kolektivu mentálně bližších spolužáků a odpovídá i úrovni a schopnostem ve většině vyučovacích předmětů

Preferování problémových a induktivních úloh

Diferencování náročnosti zadávaných úloh – principem je, aby nadaní žáci nedostávali větší objem stejně náročných úloh, ale aby dostávali specifické úlohy, jejichž náročnost odpovídá jejich individuální úrovni a vzdělávacím potřebám. Preferujeme v takových případech úlohy

zajímavé, neobvyklé, takové, které mimořádně nadaného žáka se zájmem o předmět lákají a motivují k nadstandardnímu výkonu.

Zařazování projektů, vytváření projektových plánů a skupin. Projekty jsou zpravidla realizované jako týmové mezioborové práce, odpovídá-li to jejich charakteru, tak zadávané napříč věkovými ročníky. Vedeme žáky k tomu, aby práce na takových projektech rozvíjela jejich pracovní i sociální kompetence a aby se učili nalézt si v pracovním týmu pozici, ve které budou moci podávat výkon odpovídající jejich individuálním schopnostem a zájmům.

Motivace žáků k účasti v soutěžích a olympiádách.

Operativní vytváření diferencovaných skupin v rámci třídy a v rámci jednotlivých předmětů. Tyto skupiny jsou zpravidla vytvářeny učitelem, nebo na základě volby žáka, na omezené období, učitel si žáky seskupuje podle vlastních potřeb a umožňují mu práci podobnou práci učitele v málotřídní škole. Tyto formu umožňují např. opakování látky s částí třídy, zatímco jiná část třídy zpracovává prohlubující nadstandardní učivo. Vedeme žáky k tomu, aby se v oblastech, o které mají zájem, zpracovávali rozsáhlejší dlouhodobější domácí tzv. seminární práce. Novela školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

3. 5. Začlenění průřezových témat

	Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a glob. souvislostech	Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1.ročník	ČJ, M, PČ, HV		PRV, PČ, TV, HV	PRV, PČ, ČJ	PRV, PČ	HV, TV
2.ročník	ČJ, M, HV, PRV	PRV, TV	HV, ČJ	PRV, ČJ	PRV, ČJ	HV, ČJ
3.ročník	ČJ, M, HV, PRV	PRV	ČJ, HV	ČJ	PRV	ČJ, HV
4. ročník	ČJ, M, VL, HV	VL	INF, PŘ	ČJ	ČJ, PŘ	ČJ, HV
5. ročník	ČJ, HV, M, PŘ, VL	ČJ	INF, VL	HV, VL, ČJ	ČJ, PŘ, VL	HV, ČJ

Náměty z tematických okruhů z průřezových témat byly zpracovány do plánů vyučovacích oborů vždy v propojení na vzdělávací obsah.

3. 6. Vzdělávací obsah základního vzdělávání

Vzdělávací obsah základního vzdělání je rozdělen do devíti **vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura, Cizí jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace
Informatika	Informatika
Člověk a jeho svět	Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
Umění a kultura	Hudební výchova, Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova, Výchova ke zdraví
Člověk a svět práce	Praktické činnosti

3. 7. Vzdělávací období základního vzdělávání

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období

1. období – 1. - 3. ročník

2. období – 4. - 5. ročník

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5.ročníku závazné. Na konci 3.ročníku je očekávaný výstup pouze orientační.

Obsah učiva Školního vzdělávacího programu je rozpracovaný do jednotlivých ročníků. Podkladem pro rozpracování obsahu učiva bylo zhodnocení dosavadních zkušeností z programu Základní škola, Tvořivá škola a pedagogické zkušenosti učitelů školy.

Školní vzdělávací program byl zpracován na základě týmové práce autorského kolektivu pedagogů školy.

3. 8. Dlouhodobé projekty

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin a podle náplně učiva, reagují na aktuální dění ve škole a společnosti. Některé projekty mohou být třídní, jiné jsou školní. Projekty jsou realizovány ve spolupráci s naší obcí, okolními školami, složkami v obci a MŠMT.

4. Učební plán

4. 1. Tabulace učebního plánu

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání učební plán

		1. - 5. ročník
	Český jazyk a literatura	33
	Cizí jazyk	9
Matematika a její aplikace		20
Informatika		2
Člověk a jeho svět		11
Umění a kultura	Hudební výchova	12
	Výtvarná výchova	
Člověk a zdraví		-
	Tělesná výchova	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	5
Průřezová témata		P
	Vázaná	-
	Volná	16
Celková povinná časová dotace		118

P = povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni, časovou dotaci lze čerpat z volné disponibilní časové dotace.

Učební plán pro 1. – 5. ročník základního vzdělávání

		ročník						
		1.	2.	3.	4.	5.		
	Český jazyk	9	9	8	7	7	33	+ 7
	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	9	+ 2
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	20	+ 4
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	-
	Prvouka	2	2	2	-	-	6	-
	Přírodověda	-			2	2	6	+2
	Vlastivěda	-			2	2		
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Průřezová témata		P	P	P	P	P		
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		20+1	19+3	20+4	22+3	23+3	102	+ 16
Celkový týdenní počet hodin – maximum týdně		21	22	24	25	26	118	

P = povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni
realizováno v rámci obsahu učiva jednotlivých vzdělávacích oblastí a formou projektových dnů

4. 2. Poznámky k učebnímu plánu

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období

1. období – 1. - 3. ročník

2. období – 4. - 5. ročník

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5.ročníku závazné. Na konci 3.ročníku je očekávaný výstup pouze orientační.

Obsah učiva Školního vzdělávacího programu je rozpracovaný do jednotlivých ročníků. Podkladem pro rozpracování obsahu učiva bylo zhodnocení dosavadních zkušeností z programu Základní škola, Tvořivá škola a pedagogické zkušenosti učitelů školy.

Školní vzdělávací program byl zpracován na základě týmové práce autorského kolektivu pedagogů školy.

5. Učební osnovy

5. 1. Vzdělávací oblast : JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura, Cizí jazyk.

5. 1. 1. Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Škola považuje předmět Český jazyk a literatura za významný nástroj poznávání světa a porozumění sobě samému. Ve výuce si žáci osvojují jazykové, komunikační a literární znalosti a dovednosti, kterých využívají nejen ve svých mluvených a písemných projevech, ale i v ostatních školních předmětech a ve svém dalším osobním, občanském a profesním životě.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka se dělí na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu. Jazyková výchova pomáhá žákům správně a adekvátně užívat jazykových prostředků v jejich mluvených a psaných projevech. Komunikační výchova připravuje žáky na to, aby dokázali reagovat vhodně, věcně a jazykově správně v různých komunikačních situacích. V literární výchově při práci s uměleckými i jinými texty v tištěné i elektronické podobě si žáci osvojují dovednosti potřebné pro porozumění textu, pochopení jeho významu a smyslu a pro jeho hlubší vnímání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Specifické cíle vzdělávací oblasti

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- vyjadřovat srozumitelně, zejména mluvenou řečí, myšlenky, psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách
- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka
- při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů
- svou schopnost vyjadřovat se uplatňovat i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech

1. období

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

komunikační a slohovou výchovou
čtením a literární výchovou
psaním
jazykovou výchovou

Komunikace v českém jazyce se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *dramatické výchovy*.

V komunikační výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrozličnějším situacím ve škole i mimo ni. Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny nejen ve všech složkách českého jazyka, ale ve všech vyučovacích předmětech. Jednotlivé vyučovací předměty musí poskytovat dostatek prostoru k vyjadřování myšlenek a postřehů žáků k tomu, co se učí a co pozorují. Slovní zásoba je rozšiřována zejména využitím učiva prvouky, četby a vlastních zážitků. V tomto období je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování žáků. Samostatná písemná forma vyjadřování je uplatňována od 3. ročníku. Při prvním písemném vyjadřování se požaduje používat krátké jednoduché věty o tom, co žáci prožili, nebo co dobře poznali.

Pro rozvoj vyjadřovacích schopností v prvním vzdělávacím období využíváme

vyprávění (o obrázku, vlastních zážitcích, přečteném textu, podle obrázkové osnovy)

rozhovory žáků k určitému tématu

formulace otázek a odpovědí k danému tématu

možnosti svobodného výběru způsobu vyjádření myšlenek

jednoduchých popisů z písanek, hlavně z prvoučného učiva, k psaní podobných textů

možnost zpracovávat „první knihy“ např. o květinách, o ptácích aj. v co nejjednodušší podobě, volně doplněné ilustracemi, výstřižky

apod., využíváme i dětských knih a encyklopedií

Komunikační výchova tedy obsahuje činnosti

a) receptivní, tj. čtení a naslouchání

b) produktivní (tvořivé činnosti), tj. mluvený a písemný projev žáka

Při výuce čtení v tomto období se snažíme naučit všechny žáky, i průměrně nadané, číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním. Při čtení textů se obohacuje slovní zásoba žáků a rozvíjí se i jejich ústní vyjadřování. Při práci s texty se spojuje výcvik čtení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků. Čtení se využívá v prvouce při poznávání přírody i života lidí a světa. Při prožívání literárních ukázek a čtení prvních knížek poznávají žáci život dětí i dospělých, učí se chápat a hodnotit jejich životní příběhy, činy, charaktery a lidské vztahy. Tím rozšiřují svoji životní zkušenost, obohacují svůj citový život. Dobrá četba zušlechťuje city, ovlivňuje duševní život dětí a povzbuzuje jejich vůli.

Žáci se při vyučování čtení učí esteticky prožívat a chápat přiměřené texty, později je výrazně číst, předcítat, přednášet, vyprávět, někdy i ilustrovat, něco podle popisu vyrobit, jindy text dramatizovat. Při čtení, poslechu a recitaci se zjemňuje smyslové vnímání žáků, např. sluch pro zvukovou stránku jazyka, bystří se pozorování, rozvíjí se představitivost a fantazie, cvičí se paměť žáků, rozvíjí se pojmové i obrazné myšlení, ústní vyjadřování.

V literární výchově seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací.

Při výuce psaní v tomto období získají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech. Písanky připravené pro toto období se zaměřují na psaní s porozuměním.

V jazykové výchově v 1. období základního vzdělávání se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby odpovídající věku žáků a zároveň poznávají žáci elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbá se na rozvoj slovní zásoby žáků a postupně se vytváří návyky správné spisovné výslovnosti.

Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm žáci učí jazykové a pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat. Nejprve se seznamují s konkrétními jazykovými jevy, pozorují je, hovoří o nich. Tak dochází k mnoha elementárním zobecněním a procvičování poznanych jazykových a pravopisných jevů. Pozornost je věnována výcviku v pravopise lexikálním.

Ústní i písemné vyjadřování se při činnosti výuce rozvíjí pokud možno v souvislosti s poznáváním skutečností, které děti obklopují. Žáci zpočátku při samostatném vyjadřování reagují na otázky a pokyny učitele, později vytvářejí krátké souvislé projevy na témata blízká jejich zájmu a zkušenostem.

2. období

Cíle výuky českého jazyka a literatury jsou naplňovány
komunikační a slohovou výchovou
jazykovou výchovou
literární výchovou
psaní

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem srozumitelného vyjadřování.

Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem k získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti interpretace literárního textu.

Při výuce psaní získávají žáci správné psací dovednosti, rozvíjí čitelný, hbitý a úhledný rukopis.

Ve výuce českého jazyka a literatury na 1. stupni je důraz kladen především na:

- výuku čtení zvolenou metodou;
- výuku psaní zvoleným typem písma;
- poznání jazykového systému jako opory pro mluvení a psaní ve spisovném jazyce;
- osvojení základních pravopisných jevů;
- vhodné užívání jazykových prostředků;
- výstižné formulování a sdělování svých myšlenek;
- získávání informací z různých zdrojů, tradičních i digitálních;
- základy práce s literárním textem;
- rozvíjení čtenářských dovedností a návyků zaměřených k tomu, aby žák ve výuce na druhém stupni dokázal samostatně pracovat s přiměřeně náročnými odbornými, uměleckými a publicistickými texty v tištěné a elektronické podobě;
- poznávání základních literárních druhů na základě četby, vnímání jejich specifických znaků, formulaci vlastních názorů na přečtené.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se realizuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ v časové dotaci 33 hodin + 2 disponibilní hodiny.

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	9	9	8	7	7

Poznámka: Český jazyk se vyučuje v časové dotaci 33 hodin + 2 disponibilní hodiny pro žáky, kterým bylo doporučeno PPP úprava vzdělávání.

Předmět speciálně pedagogické péče (reedukace) může např. probíhat 2 hodiny dopoledne.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Český jazyk je vyučován z větší části v kmenových třídách. V případě, že se část výuky odehrává v rámci školního tematického projektu, jsou žáci rozděleni podle předem stanoveného klíče. Vyučování předmětu probíhá v kmenové učebně třídy, nebo počítačové učebně, alespoň jednou

za školní rok v místní knihovně apod. Žáci navštíví alespoň jedno divadelní představení či jinou kulturní akci spojenou s probíraným obsahem literární výchovy ročně. Během školního roku je zařazována řada třídních projektů. Žáci si osvojené dovednosti a znalosti vyzkouší v činnostech organizovaných pro školu a komunitu rodičů a obce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Učitel:

- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu;
- motivuje žáky, aby si vedli portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře;
- využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit;
- podněcuje zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu tím, že je motivuje k účasti v jazykových, literárních a recitačních soutěžích i soutěžích, které si uspořádají sami.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení jazykových problémů vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení;
- cíleně zapojuje žáky do řešení školních projektů (v rámci literární dílny, práce v realizačním týmu školních médií), a to ve všech fázích projektu (plánování, přípravy, propagace, realizace a vyhodnocení výsledků); žáky zapojuje tak, aby byly využity co nejvíce jejich individuální dovednosti a schopnosti.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky;

- vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporuje zájem žáků o četbu;
- zapojuje žáky podle jejich schopností a zájmů do spolupráce s realizačním týmem školního časopisu a tím je vede k tomu, aby vnímali školní média jako jeden z prostředků komunikace;
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivuje neformální projevy žáků.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním práce s ICT do výuky vede žáky k bezpečnému užívání internetu a dodržování net-etikety;
- čtenářských zkušeností žáků využívá pro utváření jejich hodnotového systému;
- vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky a rodiči vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.

Kompetence občanské

Učitel:

- využívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur;
- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity.

Kompetence pracovní

Učitel:

- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce.

Kompetence digitální

Učitel:

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)

- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu (vyprávění příběhu)
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
 ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
 ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně

Učivo

- **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-

3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost

ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v

typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, □ antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje *pozornost*

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků

Český jazyk

Ročník: první

DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova; - rozlišuje slovo, slabiku, hlásku; - čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky; - pozná větu, píše na konci věty tečku;	- Písmena: malá, velká, tiskací a psací - Délka samohlásek - Opis a přepis slov a vět		
ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves;	Kultura mluveného projevu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)	
- čte nahlas slova, věty a krátké texty; - rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek;	Věcné čtení		M: Číslo a početní operace.
- rozumí jednoduchým písemným pokynům; - adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání);	- Naslouchání: praktické a věcné - Věcné čtení	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně)	
pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se;	- Souvislý mluvený projev - Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích – zdvořilé vystupování)	
s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu;		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (technika řeči, verbální i neverbální sdělování)	
mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost;			

• v promluvhách užívá vhodné verbální prostředky řeči;			
• krátce, souvisle vypráví své zážitky;			
• uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní; • udržuje si pracovní a hygienické návyky, včetně prvních návyků psaní na počítači;	• Hygiena psaní		
• píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu; • kontroluje vlastní písemný projev; • orientuje se na klávesnici počítače;	• Technika psaní		M: Číslo a početní operace.
• seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti; • podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh;	• Mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pěstování komunikačních dovedností – dialog)	
• čte literární texty, pozorně naslouchá čtení; • recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší;	• Čtení • Naslouchání • Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec) • Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace		
• vyjadřuje své pocity z přečteného textu; • rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav;		OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (projevy chování lidí)	
• odliší jednotlivé literární pojmy;			
• pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej.			

Český jazyk

Ročník: druhý

DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			
- rozděluje slova na konci řádků; - seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena; - identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti; - označí přízvučnou slabiku ve slově; - správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov;	- Slabika - Abeceda - Spisovná výslovnost - Spodoba znělosti - Slovní přízvuk		
- rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov; - ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené; - v textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny, vytvoří vlastní; - přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného; - rozpozná a uvede více významů u známých slov;	Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zabarvená a zdrobněliny		M: Číslo a početní operace. M: Závislosti a vztahy, práce s daty.
- aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní; - správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat,	- Pravopis lexikální - Vlastní jména		

pravopis zdůvodní;			
rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost);	Významové okruhy slov		
- rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání; - podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty; - moduluje melodii výpovědi podle svého záměru; - v krátké výpovědi opraví chybnou modulaci;	Druhy vět podle komunikačního záměru mluvčího	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)	
- čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty; - jednoduše reprodukuje přečtené texty;	Čtení s porozuměním		
- rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje; - rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle;	Čtení a naslouchání s porozuměním		
- podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení; - vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem;	Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích, pozdrav, prosba, omluva)	
správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech;	Mluvený projev: nonverbální prostředky		
v krátkých promluvách v běžných		OSV – Sociální rozvoj –	

školních a mimoškolních situacích užívá vhodně melodii a tempa řeči, pauz a důrazu; • svůj projev doprovází jednoduchými gesty a vhodnou mimikou;		Komunikace (verbální a neverbální komunikace) MKV – Lidské vztahy (rozvíjení empatie)	
• píše krátká sdělení podle pokynů učitele;	• Psaný projev žáka		Rozšiřující učivo: - psaní na počítači
• při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči;	• Krásná literatura • Poslech literárních textů • Přednes literárních textů	MKV – Kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)	
• stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu; • vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem;	• Reprodukce textu • Počátky interpretace literatury	EV – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)	
• odliší vyjadřování v próze a ve verších; • rozumí základním literárním pojmům;	• Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka • Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér • Čtení s porozuměním • Poslech literárních textů • Zážitek čtení a naslouchání • Tvůrčí psaní		
• vymyslí závěr jednoduchého příběhu; • zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku.			

Český jazyk
Ročník: třetí

DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			
- odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; - správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů;	Pravopis: vyjmenovaná slova, velká písmena		
- rozezná slovo ohebné a slovo neohebné; - v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy;	Tvarosloví: slova ohebná a neohebná, slovní druhy		M: Číslo a početní operace.
- spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy; - obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele;	- Spojování vět - Spojovací prostředky: spojky, vztahná zájmena, příslovce		Rozšiřující učivo: - vyhledává významové souvislosti mezi slovy ve větě
- čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; - vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti; - při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky; - reprodukuje obsah textu; - doplní text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název úryvku textu;	Čtení s porozuměním, tvořivá práce s textem	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování)	M: Číslo a početní operace.
aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole;	Naslouchání a čtení s porozuměním	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)	
dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi,	Mluvený projev: dialog, verbální a	OSV – Sociální rozvoj –	AJ:

• udržuje s ním oční kontakt; • rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušení a uvede důvod;	nonverbální prostředky komunikace	Komunikace (dialog a jeho pravidla)	Pravidla komunikace.
• naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky; • odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním;			M: Číslo a početní operace.
• v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný; • opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka;	• Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka.	MV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba vhodných sdělení pro školní média)	Rozšiřující učivo: - beseda o zhlédnutém divadelním představení
• sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty; • v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově;	• Psaný projev: vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis, základy elektronické komunikace (sms, e-mail, chat), grafické symboly • Rozvoj slovní zásoby		
• ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu;	• Zážitek čtení a naslouchání • Reprodukce literárního textu		
• podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem;	• Tvořivé činnosti s literárním textem	MKV – Mezilidské vztahy (předsudky a stereotypy)	Rozšiřující učivo: - komiks - příprava představení - výstavka prací
• rozliší poezii a prózu; • pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku; • uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti.	• Literární pojmy: verš, rým, pohádka • Dětská literatura	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)	Rozšiřující učivo: - debata o vlastní četbě - čtenářský kroužek - čtenářská beseda

Český jazyk
Ročník: čtvrtý

DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			
vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu;	Význam slova: synonyma, vícevýznamová slova		M: Číslo a početní operace.
- v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou; - podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova; - rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis;	Stavba slova: kořen, předpona a část příponová		
- vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh; - ohrabné slovní druhy užívá ve správném tvaru;	- Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves - Skloňování podstatných jmen		M: Číslo a početní operace. AJ: Slovní druhy.
- vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci; - určí nespisovné tvary u českých slov; - označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov;	- Určování infinitivu - Určování osoby, čísla a času - Časování sloves oznamovacího způsobu - Určování slovesného způsobu v textu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)	
- ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici; - ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci	- Skladba: základní větné členy, nevyjádřený podmět, souvětí souřadné a podřadné - Spojovací výrazy		

příslušných osobních zájmen;	• Určování podmětu a přísudku		
• ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele;	• Psaní i/y v příčestí minulém		
• píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných;	• Pravopis: lexikální		M: Číslo a početní operace.
• sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky;	• Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení		M: Číslo a početní operace.
• v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní;	• Osnova textu	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění)	M: Netradiční aplikační úlohy a problémy.
• vypíše z textu požadované informace;	• Výpisky	MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením)	Rozšiřující učivo: - porovnání informací ze dvou zdrojů
• vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět;	• Vypravování	MKV – Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevem odlišných kultur – podle osobních zkušeností nebo četby)	Rozšiřující učivo: - dokončení pohádky
• doplní neúplný text;	• Popis		M: Číslo a početní operace.
• sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti);			Rozšiřující učivo: - porovnání informací ze dvou zdrojů
• reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je;			
• zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat;			
• dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na	• Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla	

- internetu; - vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej;	- výslovnost - Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon	komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)	
- postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností; - rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu);			
- dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauz řeči; - promluvu upraví podle změněného záměru;			
- správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech; - dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem; - vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě;	Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu)	M: Číslo a početní operace.
- sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text; - tvoří nadpisy, člení text na odstavce; - v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost; - podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk; - popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup;	- Vypravování - Popis		
za pomoci učitele rozpoznává	Věcné naslouchání a čtení	MV – Vnímání autora	

v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich;		mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení)	
• sdělí své dojmy z přečteného literárního textu, argumentuje s oporou jeho konkrétní části; • své dojmy vyjádří písemně i ústně; • označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní; • vypíše z textu informace dle zadání učitele; • vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu;	• Zážitek čtení • Interpretace literárního díla		
• přednáší a volně reprodukuje text; • tvoří vlastní text na dané či vlastní téma;	• Tvořivé činnosti s literárním textem		
• rozliší poezii, prózu, drama; • odliší umělecký text od neuměleckého.	• Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká		

Český jazyk

Ročník: pátý

DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			
• najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové;	• Význam slov: slovo vícevýznamové		
• určí v běžných a jednoduchých slovech kořen, předponu a část příponovou a koncovku;	• Slovo tvorba: odvozování slov, slovo tvorný základ • Stavba slova: kořen slova,		

• uvede slova příbuzná k českým slovům; • uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou; • graficky označí ve slovech kořen, slovotvorný základ, předponu a příponovou část;	příbuznost slov		
• určí pád, číslo, vzor a rod podstatných jmen; • určí mluvnické kategorie slovesa – osobu, číslo, způsob, čas; • podmiňovací způsob sloves • vyhledá složené tvary slovesa; • určí druh a vzor přídavných jmen; • píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých, tvrdých a přivlastňovacích; • rozpoznává neohebné slovní druhy (s výjimkou částic); • správně píše předložku s/z, vz; • skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/ mně (bje,vje, tam kde se setká předpona ob- a v- s kořenem na je; • dělení slov na konci řádku;	• Tvarosloví: vzory podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, přivlastňovacích, způsob slovesa, složené slovesné tvary v činném rodu, předložky, spojky • Pravopis morfologický		M: Číslo a početní operace.
• označí základ podmětu a základ přísudku dvojčlenné věty; • podmět vyjádřený, nevyjádřený • na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem;	• Skladba: základní větné členy, větný základ, podmět vyjádřený a nevyjádřený		Rozšiřující učivo: - valence – větný vzorec (minimální věta)
• pozná souvětí;	• Skladba: věta jednoduchá a souvětí		

• spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem;			
• upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz;			
• píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého (činného) ve shodě přísudku s podmětem v základních případech; • přímá řeč – řeč mluvčího	• Pravopis syntaktický		
• vymyslí název úryvku textu; • rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci; • z přečteného textu vyvozuje závěry; • sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky;	• Čtení s porozuměním	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce)	M: Číslo a početní operace. Rozšiřující učivo: - autorský záměr - diskuse o porozumění textu
• rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl; • porovná informace ze dvou zdrojů;	• Poznámky a výpisky		M: Netradiční aplikační úlohy a problémy.
• doplní neúplné sdělení; • opraví neúplné sdělení jiného žáka; • zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu;	• Celistvost a soudržnost textu		
• při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhajuje;	• Čtení a naslouchání s porozuměním	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (prostředky pro vyjádření nebo zastření názoru)	Rozšiřující učivo: - tvořivá práce s reklamou - interpretace
• najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil; • rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace;	• Literární dialog: přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace		Rozšiřující učivo: - komunikace žáka s použitím ICT

• vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace;			
• správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu;	• Slohové útvary: vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz		
• zdůvodní význam osnovy; • na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce;			AJ: Osnova.
• napíše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky; • ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm;	• Tvořivé činnosti s literárním textem	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů)	Rozšiřující učivo: - úvod do kritického čtení
• odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikaci zdůvodní;	• Základní literární pojmy: literatura umělecká a věcná • Literární žánry: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň • Slohové útvary: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň • Populárně naučné texty: encyklopedie, slovník	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině mého domova způsobené lidskou činností)	
• charakterizuje základní žánry literatury pro děti; • pozná v textu zvláštní či zvláště užité jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí; • uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu; • popíše svými slovy kompozici povídky.		VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace); Objevujeme Evropu a svět (poznávání života a zájmů dětí v různých zemích světa)	Rozšiřující učivo: - beseda o knihách a četbě

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Vztah osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru. Český jazyk je nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací, postojů a názorů a má významnou funkci při osvojování dalších jazyků.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- rozvíjí schopnost srovnávat evropské kultury, nacházet společné znaky a odlišnosti
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Multikulturní výchova

Umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede

k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně. Multikulturní výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů
- a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Mediální výchova

Nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků. Média mají významný vliv na chování jedince a společnosti, na kvalitu života. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků, osvojení základních pravidel veřejné komunikace a dialogu.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování

5. 1. 2. Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura, Anglický jazyk.

5. 1. 2. Název vyučovacího předmětu: CIZÍ JAZYK

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Anglický jazyk.

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí.

Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem – s tzv. názorem, a to v každé hodině. To je základem k tomu, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí zpaměti.

Výuka ve 2. období se realizuje ve 4. a 5. třídě s dotací 3 hodin v každém ročníku a navazuje na dosažené výsledky v 1. období. Prohlubujeme a zdokonalujeme faktické znalosti ve všech oblastech – receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové (ústní a pís. projev), komunikační (komunikace a tém. okruhy)

Cílem tohoto období je pochopení významu znalosti užitého jazyka pro osobní růst žáka a jeho budoucí kariéru, pomáhá snižovat jazykové bariéry při cestování nebo při budoucím studiu. Vhodně využíváme časopisy, video, PC, audiokazety, názorné pomůcky, hry, soutěže, interaktivní tabule.

Cíle vzdělávací oblasti

- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti
- činnostní formou naučit žáky základní slovní zásobu z jim blízkých oblastí (činnosti s obrázky nebo předměty)
- činnostní formou výuky naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- základní fráze a obraty procvičovat s pomocí CD a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě
- s pomocí obrázků nebo předmětů vytvářet a obměňovat první krátké rozhovory
- rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
- vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty v anglickém jazyce
- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk
- získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
- postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život
- aktivní účastí žáka na výuce anglického jazyka ho vést ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznatých slov a frází
- vést k pochopení významu znalosti anglického jazyka pro osobní život
- dosáhnout úrovně A1 podle jazykového portfolia stanoveného Radou Evropy
- prohlubovat poznatky o angl. mluvících zemích
- získávat první zkušenosti při práci s PC
- naučit hlasitému čtení delších textů se správnou výslovností a intonací
- cvičit orientaci ve slyšeném textu, proneseném rodilým mluvčím
- nacvičovat delší konverzační celky i mezi více osobami

- umět přednést jednoduchý mluvený projev na dané téma
- naučit zásady tichého čtení a práce s textem
- zdokonalovat písemný projev při opisu souvislejšího textu
- soustředit se na písemnou formu práce s textem – doplňování, obměna vět, tvoření otázek, odpovědi
- nacvičovat psaní podle diktátu
- seznamovat s dalšími gramatickými pravidly
- prohlubovat slovní zásobu podle obsahu používaných učebnic
- aktivně se účastnit na projektovém vyučování

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJL a M.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje v 1. a 2. ročníku a ve 3. až 5. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	3	3	3

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenové třídě a počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako soutěže, exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, metoda TPR, činnostní vyučování, audioorální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace;
- učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové portfolio;
- využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost;
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci.

Řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace);
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (receptci) mluvenému slovu;
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci;
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu;
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali.

Kompetence občanské

Učitel:

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznávání kultury, zvyků a tradic anglofonních a jiných zemí;
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin.

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem;
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků.

Kompetence digitální

Učitel:

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků

1. stupeň

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

Žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Rozpracování učiva z RVP ZV do jednotlivých ročníků

Anglický jazyk

Ročník: první

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
důraz na receptivní řečové dovednosti			
- rozumí základním pokynům při výuce - pozdraví jednoduchým způsobem - rozliší členy rodiny a vlastní jména - rozumí otázkám a výrazům používané v každodenním životě - klade jednoduché otázky týkající se jeho bezprostředního okolí - rozliší základní barvy - pojmenuje předměty kolem sebe - zeptá se na věk spolužáka - sdělí, kolik mu je let	Slovní zásoba na témata - rodina - školní pomůcky - hračky - oblečení - narozeniny - koupání - zvířata - Vánoce Komunikační situace - pozdravy - představování - Co se děje? - přání k narozeninám a k Vánocům - pokyny při výuce a při hře Jazykové struktury a gramatika - osobní jména - jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „být“ - číslovky 6 a 7 - přivlastňovací zájmena můj, tvůj - rozkazovací způsob - jednoduché užití pokynů při hře	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> – Tematické okruhy: <i>Rozvoj schopnosti poznávání</i> (hlavolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku), <i>Komunikace</i> (řeč předmětů- tvorba přání k narozeninám a k Vánocům) <u>Multikulturní výchova</u> – Tematický okruh: <i>Kulturní difference</i> (povídání si o jedinečnosti každého člověka a o jeho individuálních zvláštностech na příkladě postaviček myši bydlících v domě s rodinou), <i>Lidské vztahy</i> (povídání si o právu všech lidí žít společně a vzájemně se tolerovat na příkladu rodiny lidí a rodiny myšiček žijících v Happy House)	Hudební výchova, Výtvarná výchova, Dramatická výchova

	a při výuce		
	Reálie - Vánoce v Anglii		

Anglický jazyk

Ročník: druhý

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
důraz na receptivní řečové dovednosti			
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám běžných při výuce - pozdraví a odpoví na pozdrav jednoduchým způsobem - rozumí otázkám a výrazům používané v každodenním životě - pojmenuje předměty kolem sebe doma a ve škole - popisuje jednoduchými větami věci a činnosti kolem sebe - tvoří jednoduché věty a otázky týkající se jeho každodenních potřeb a činností - užívá základní barvy při jednoduchém popisu osob či věcí - pojmenuje některá zvířata a zvuky, které vydávají - popíše dům velmi jednoduchým způsobem	Slovní zásoba na témata - zvířata - školní pomůcky a činnosti - jídlo - obličej - barvy - dům - oblečení - Vánoce a Velikonoce Komunikační situace - poděkování - dotazování - zdvořilostní fráze - fráze spojené s Vánocemi a Velikonocemi - pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách Jazykové struktury a gramatika - užití „to“ a „toto“ při označování věcí	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> – Tematické okruhy: <i>Rozvoj schopnosti poznávání</i> (hlavolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku) <u>Multikulturní výchova</u> – Tematický okruh: <i>Kulturní difference</i> (povídání si o způsobech slavení svátků Vánoc a Velikonoc v různých zemích) <u>Mediální výchova</u> – Tematický okruh: <i>Tvorba mediálního sdělení</i> (tvorba slovních bublin do kreslených příběhů)	Hudební výchova, Výtvarná výchova, Dramatická výchova

	- jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves „být“ a „mocht“ - rozkazovací způsob - jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu činnosti - předložky „v“ a „na“ ve slovním spojení - předložky „pro“ a „od“ v přáních Reálie - Vánoce a Velikonoce v Anglii		
--	--	--	--

Anglický jazyk

Ročník: třetí

	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
	RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
	• čte a vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova; • reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu;	Typy textů: • Pozdravy • Pokyny a příkazy ve škole	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov, porovnávání a naslouchání)	

• pozdraví a krátce se představí; • rozumí jednoduchým pokynům učitele; • zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz na jméno/věk osoby; • klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu;	• Jednoduchá žádost • Dialog • Dotazy a krátké odpovědi • Říkaný, básničky a písničky • Obrázkové knihy • Komiksy Tematické okruhy: • Abeceda • Číslovky 1 – 12 • Základní barvy • Školní potřeby a třída • Vybraná domácí zvířata • Nálad a pocity • Obličej a tělo – základní smysly • Rodina • Můj pokoj • Oblečení • Dětské nápoje a jídlo • Hračky • Osobní údaje • Dny v týdnu Jazykové prostředky¹: • Člen neurčitý a základní podstatná jména • Pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen • Základní přídavná jména		Poznámka: Zavedení jazykového portfolio pro každého žáka.
• píše jednoduchá slova a věty dle předlohy a přečte je; • pojmenuje věci, které mu jsou blízké, a napíše je;			
• reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti; • rozumí pomalému a správně vyslovovanému dialogu;			ČJL: Respektování základních komunikačních pravidel.
• s pomocí učitele vyhledá slovíčka ve slovníku učebnice.			

¹ Jazykové prostředky zahrnují gramatiku, fonetiku a pravopis. Slovní zásoba je zahrnuta v tematických okruzích.

		• Osobní zájmena • Základní číslovky • Rozkazovací způsob • Kladná a negativní odpověď • Sloveso „have got“ v otázce a odpovědi • Sloveso „like“ v kladné větě a otázce • Hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk • Pravopis • Předložky místa nebo času		
--	--	---	--	--

Anglický jazyk

Ročník: čtvrtý

DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
• rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek; • rozumí hledané informaci v nahrávce; • rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně;	Typy textů: • Pozdravy • Jednoduchá žádost a jednoduché poděkování • Jednoduché pokyny a příkazy ve škole • Jednoduchý popis • Pohlednice • Jednoduchý e-mail, dopis, SMS	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání)	ČJL: Rozeznávání druhů slov.
• vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech; • přiřazuje známá slova a věty k obrázkům;			Poznámka: Zahájení vyplňování vlastního vyrobeného jazykového portfolia.
• přečte nahlas a srozumitelně krátký text			

	obsahující známou slovní zásobu;	• Jednoduchý dotaz • Řídky, básničky a písničky • Jednoduché obrázkové knihy • Jednoduché návody • Komiksy		
	• v jednoduchých textech, které jsou doplněny obrázky a jsou o známých tématech, vyhledá požadovanou informaci; • správně odpoví na otázky k jednoduchému textu;			
	• vyhledá neznámá slova v obrázkovém slovníku;	Tematické okruhy: • Abeceda • Číslovky 1 – 20 • Můj dům: místnosti a nábytek • Město • Počasí • Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce • Zálaby a volný čas • Zvířata v zoo • Školní třída a škola • Základní jídlo, potraviny a chutě • Základní geometrické tvary • Oslavy narozenin a vybraných svátků • Děti a mládež v anglicky mluvících zemích		
	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
	• napíše pohlednici a jednoduchou zprávu kamarádovi;			
	• jednoduše popíše obrázek; • zopakuje z paměti básničku či říkanku;			
	• vyjádří jednoduché základní informace, které obměňuje s použitím osvojené slovní zásoby;			
	INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
	• pozdraví a rozloučí se; • zeptá se na čas a odpoví, kolik je hodin; • jednoduše o něco požádá a poděkuje.	Jazykové prostředky: • Člen určitý a neurčitý • Určování počitatelnosti s „much/maný“ • Podstatná jména • Vybraná přídavná jména	MKV – Lidské vztahy (význam kvality lidských vztahů, tolerance, empatie)	M: Struktura: hodiny, dny, měsíce, roky.

	• Tázací a přivlastňovací zájmena • Základní číslovky • Vazba „there is / there are“ • Sloveso „can“ v kladných větách, v otázce a v záporu • Předložky místa • Kladné a záporné příkazy • Otázky na zjištění pozice věcí a osob • Určování času, otázky na čas • Slovesa „to be / to have“ • Přítomný čas prostý • Slovosled kladné a záporné věty • Otázka, krátká odpověď kladná i záporná • Základní fonetické znaky • Spojování hlásek do slov a jejich výslovnost • Pravopis – základní pravidla psaní slov		
--	---	--	--

Anglický jazyk

Ročník: pátý

DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
• nalezne známá slova a věty v jednoduchých textech, např. o rodině a volném čase;	Typy textů: • Pozdravy		

• rozumí krátkým a jednoduchým pokynům v textu;	• Blahopřání • Pohlednice z prázdnin • Leták a plakát • Krátký neformální dopis • Jednoduchý e-mail, dopis, SMS • Jednoduchá žádost • Jednoduché pokyny v textu • Řídky, básničky a písničky • Jednoduché obrázkové knihy • Jednoduché návody • Komiksy		
• rozumí krátkému textu s obrázky, např. letáku, plakátu, blahopřání; • vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce; • pochopí obsah a smysl jednoduchého dialogu a nahrávky;		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (sdělení v různých situacích, aktivní naslouchání)	M: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší.
• srozumitelně vyslovuje jednoduchý čtený text se známou slovní zásobou;		MKV – Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhých)	M: Struktura: hodiny, dny, měsíce, roky.
• v jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci; • vytvoří odpověď na otázku na základě jednoduchého a známého textu;	Tematické okruhy: • Číslovky 1 – 100 • Domov a rodina • Město a venkov • Názvy povolání • Lidské tělo • Volný čas a záliby • Roční období a počasí • Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce • Zvířata ve volné přírodě • Škola a vyučovací předměty • Jídlo a potraviny • Vánoce, Velikonoce a jiné svátky • Děti a mládež v jiných zemích Evropy	VDO – Občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy a místní komunity) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)	
• neznámé slovo vyhledá v anglicko-české a česko-anglické části tištěného slovníku;			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
• vyplní osobní údaje ve formuláři; • odpoví na krátkou jednoduchou zprávu; • napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi;		VDO – Občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy a místní komunity)	
• ústně i písemně reprodukuje hlavní myšlenky textu s pomocí obrázku nebo osnovy;			ČJL: Sestaví osnovu krátkého příběhu, např. vyprávění

na základě poslechu krátké konverzace shrne její obsah písemně i ústně;	Jazykové prostředky: - Člen určitý a neurčitý - Množné číslo podstatných jmen - Přivlastňovací přídavná jména - Zájmena ukazovací a přivlastňovací - Základní a řadové číslovky - Sloveso „to be, to have, can“ v oznamovací větě, v otázce a v záporu, plné a zkrácené tvary - Plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti - Předložky času a místa - Otázky s „who/what/when/where/how/why“ - Pořádek slov ve větě a v otázce - Přítomný čas prostý - Přítomný čas průběhový - Základní fonetické znaky - Základní pravidla výslovnosti slov - Pravopis osvojených slov a tvarů		s jednoduchým dějem.
svými slovy vyjádří smysl textu;			Poznámka: Pravidelné doplňování do jazykového portfolia.
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
- mluví krátkými větami v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky a rozloučí se; - mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.		OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí (vzájemná poznávání ve skupině a třídě, vyvarování se chyb při kontaktu s lidmi)	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy: Rozvoj schopnosti poznávání (hlavolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku), Komunikace (řeč předmětů-tvorba přání k narozeninám a k Vánocům)

Multikulturní výchova

Tematický okruh: Kulturní difference (povídání si o jedinečnosti každého člověka a o jeho individuálních zvláštностech na příkladě postaviček myši bydlících v domě s rodinou), Lidské vztahy (povídání si o právu všech lidí žít společně a vzájemně se tolerovat na příkladu rodiny lidí a rodiny myšiček žijících v Happy House)

Osobnostní a sociální výchova

Toto téma prolíná celým 2. obdobím téměř pravidelně. Je založena na verbální i neverbální komunikaci jako nástroji dorozumívání.

Využívány jsou všechny 3 okruhy

- osobnostní rozvoj – při cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů. Utváří se vztah k sobě i k jiným získáváním informací o jiných, cvičení sebekontroly, sebeovládání, dovednosti pozitivně se naladit a motivovat
- sociální rozvoj – poznávání se ve skupině, dobré vztahy mezi spolužáky, dovednost dialogu, monologu, komunikace v různých situacích – omluva, pozdrav, prosba, rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
- morální rozvoj – zvládání učebních problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Zajišťuje výchovu evropských občanů jako tvořících a zodpovědných osobností. Cizí jazyk má praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy. V oblasti postojů pomáhá překonávat stereotypy a předsudky.

Multikulturní výchova

Umožňuje žákům seznamovat se s různými kulturami, jejich tradicemi a hodnotami. Učí žáky žít a komunikovat ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých.

Tematické okruhy vycházejí ze situace ve škole, ve městě, ve společnosti

- poznání vlastní kultury
- vstřícný postoj k odlišnostem různých skupin
- specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost

Environmentální výchova

Vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a živ prostředí.

Využíváme tematické okruhy

- základní podmínky života – voda, ovzduší, živočichové
- vztah člověka k prostředí – naše obec, prostředí a zdraví

Mediální výchova

Učí využívat potenciál médií jako zdroj informací, zábavy i naplnění volného času.

5. 2. Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast je v 1. období realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

5. 2. 1. Název vyučovacího předmětu: Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **MATEMATIKA**

Cíle vzdělávací oblasti

- osvojování základních matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka
- důraz na porozumění základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézat situace, které dokážou

- matematicky popsat
- využívání zkušeností žáků z domova i ze života kolem nich
- prostor pro aktivní projev žáka – vymýšlení úloh žáky, využití jejich zájmů, komunikace mezi žáky, efektivní využívání osvojených poznatků
- grafické projevy žáka – od kresleného obrázkového názoru k náčrtům
- postupné osvojování prvních matematických pojmů, početních výkonů, postupů, základů jazyka matematiky a způsobů jejich užití

Vzdělávací oblast matematika je tvořena **čtyřmi tematickými okruhy**

a) Číslo a početní operace

V tomto tematickém okruhu si žáci postupně osvojují aritmetické operace (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení). Přitom se dbá na tři složky

- dovednost (provádění početních operací)
- algoritmické porozumění (proč je práce prováděna předloženým postupem, důraz na činnostní provedení a pozorování žáků, hovor o pozorovaném)
 - významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace – nejlépe za pomoci individuálních činností, matematizace reálných situací)

b) Závislosti, vztahy a práce s daty

Žáci si v tomto tematickém okruhu na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislostí navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami, diagramy a grafy.

c) Geometrie v rovině a v prostoru

Žáci se v tomto tematickém okruhu učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické útvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii.

d) Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Jejich řešení je do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Při nich je třeba uplatňovat uvažování žáků, které později přechází v logické myšlení. Učí se řešit jednodušší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje,

pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď.

Matematika svým charakterem vyžaduje **činnostní pojetí**.

Podmínky pro dosažení dovednosti žáka správně řešit slovní úlohy jsou

- praktické činnosti, které odpovídají určité úloze
- pokus o samostatné vyhledávání cesty řešení, odpovědi náležející dané úloze závěrů
- dovednost samostatně vymyslet a formulovat úlohu podobnou k úlohám právě řešeným
- nechat žáky vymýšlet úlohy s praktickým, jim blízkým obsahem a též jim takové úlohy předkládat k řešení
- obtížnější úlohy řešit až po dokonalém zvládnutí úloh jednoduchých

Dosažení dobrých výsledků v hodinách matematiky vyžaduje

- naučit žáky pozorně vnímat, co říká a dělá učitel a co odpovídají spolužáci
- učit žáky soustředit se na své činnosti, reagovat na upozornění učitele, vnímat práci a vyjadřování spolužáků
- pravidelným zařazováním činností do výuky dosáhnout při nich zručnosti žáků
- používat činnostních metod k dosažení aktivity žáků a jejich spoluúčasti při učení
- individuální účast každého na řešení a pozorování předloženého problému
- poskytnout každému žákovi dostatečný prostor k tomu, aby měl možnost vniknout do podstaty problému, o kterém se hovoří ve vyučování
- pestré změny forem práce v průběhu roku, rozmanitost používaných pomůcek a tím dosažení zajímavosti výuky
- každodenní činnosti žáků, každodenní zpětnou vazbu mezi učitelem a žáky, to pak pomáhá učiteli vnímat a pomoci rozvíjet osobnost každého z nich
- aby vyučování matematice mělo nejen vzdělávací, ale i výchovný charakter, neboť tam kde tomu tak není, nebývá ani dobrý prospěch
- do vyučování často zařazovat úlohy, v nichž se odráží život obklopující dítě, to co dítě vidí, v čem má přímou účast, to potom snadno zařazuje do svých početních úvah a myšlenek
- časté sestavování úloh ze života samotnými žáky, neboť tvorba úloh, otázek a odpovědí napomáhá dobrému zvládnutí učiva
- propojování výuky matematiky s ostatními předměty, zvláště s prvoukou

Při vyučování matematice v prvním období základního vzdělávání chceme vždy při probírání určitého učiva

- dát žákům první pojetí daného problému a motivovat je

- užitím názorných pomůcek a konkretizací je dovést postupně k pochopení problému, který je dán novou učební látkou
- provádět třídění a srovnávání naučených vědomostí s vědomostmi již osvojenými
- provádět cvičení s praktickým užitím získaných vědomostí
- nechat žáky samostatně vymýšlet slovní úlohy, které vycházejí z jejich zkušeností
- provádět cvičení k zautomatizování určité početní operace
- nechat žáky při praktických činnostech objevovat potřebu nového početního výkonu

Látku pro ústní počítání je třeba volit tak, aby přispívala k dosažení dobrého zvládnutí učiva.

V prvním období základního vzdělávání necháváme žáky pokud možno matematické poznatky za pomoci přímé účasti učitele při činnostním učení objevovat a formulovat je svými slovy. Učitel pak matematický pojem upřesní a správně ho formuluje. Na co je třeba upozornit, je *časté zařazování počítání z paměti* a to po celé první období základního vzdělávání. Při počítání s malými čísly by nikdy nemělo být počítání z paměti nahrazováno písemnými počítáním.

Po celé první období se v matematice kladou *základy počítání z paměti*. Žáci se učí způsoby pamětného sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru do 100 i do 1000. Počítání slovních úloh z paměti je třeba vždy spojovat s vysvětlením žáka, jak k výsledku dospěl. V průběhu 1. – 3. ročníku je třeba, aby každý žák vyřešil mnoho jednoduchých slovních úloh. To není možné realizovat tehdy, když bychom přitom měli vyžadovat klasické zápisy každé úlohy. Při řešení slovních úloh z paměti může žák používat konkrétní názor, nákres, náčrt a jiné svoje zobrazení a z něho formulovat výsledek a vysvětlit, jak k němu dospěl. U celé řady slovních úloh řešených činnostně z paměti mohou žáci objevit několik způsobů řešení úlohy. Zájem žáků o počítání z paměti se dobře probouzí vhodnou motivací a poznáním, že je v jeho schopnostech úlohy řešit.

Vzdělávací oblast je ve 4. a 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Matematika.

Vzdělávací oblast matematika je tvořena **čtyřmi tématickými okruhy**

1) Číslo a početní operace

2) Závislosti, vztahy a práce s daty

3) Geometrie v rovině a v prostoru

4) Nestandardní aplikační úlohy 2. období

Slovní úlohy

Při nich je třeba uplatňovat logické myšlení. Řeší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď. Matematika svým charakterem vyžaduje **činnostní pojetí**.

Dobrym prostředkem k rozvoji míry pochopení probíraného matematického učiva jsou *komentované situace z aktuálního prožitku*, při kterých početně vyjadřují své zkušenosti. Rozvíjí se přitom schopnost žáka vyjadřovat své myšlenky, posiluje se sebedůvěra žáka v jeho schopnosti.

Velký význam v matematice má *aktivita žáků*. Činnostní formy učení dávají dostatek možností k jejímu neustálému podněcování, rozvoji smyslu pro odpovědnost, schopnosti sebekontroly a sebehodnocení.

V systému vyučovacích hodin činnostního učení matematice nové učivo vyplývá z předcházejícího a zároveň je základem a oporou pro učivo následující. Když se snažíme toto dodržet a v tomto systému vyučovat, často se stane, že žáci nové učivo objeví sami a často jim ani nepřipadá nové. K tomu je třeba žákům dopomoci určitým upozorněním učitele, otázkou nebo doporučením, co pozorovat. *Žákům je třeba dát dostatečný prostor na objev poznávaného jevu i na jeho zvládnutí a procvičení.*

Nové učivo předkládané žákům za pomoci individuálních činností se zvolenými konkrétními pomůckami nebo jinými prostředky, umožňuje žákům objevení nového postupu či algoritmu a napomáhá rozvoji správného a reálného uvažování žáků. Cílem řešení úloh je naučit žáky jasnému a konkrétnímu uvažování.

Při řešení slovních úloh je žák jejich tvůrcem, vynálezcem i řešitelem. Úsilí, které žáci vynakládají, působí příznivě na jejich rozumový vývoj. Rozvíjena je přitom samostatnost žáka i jeho tvořivost.

Podmínky pro dosažení dovednosti žáka správně řešit slovní úlohy jsou

- praktické činnosti, které odpovídají určité úloze
- pokus o samostatné vyhledávání cesty řešení, odpovědi náležející dané úloze závěrů
- dovednost samostatně vymyslet a formulovat úlohu podobnou k úlohám právě řešeným
- nechat žáky vymýšlet úlohy s praktickým, jim blízkým obsahem a též jim takové úlohy předkládat k řešení
- obtížnější úlohy řešit až po dokonalém zvládnutí úloh jednoduchých

Dosažení dobrých výsledků v hodinách matematiky vyžaduje

- používat činnostních metod k dosažení aktivity žáků a jejich spoluúčasti při učení
- individuální účast každého na řešení a pozorování předloženého problému
- poskytnout každému žákovi dostatečný prostor k tomu, aby měl možnost vniknout do podstaty problému, o kterém se hovoří ve vyučování
- pestré změny forem práce v průběhu roku, rozmanitost používaných pomůcek a tím dosažení zajímavosti výuky

- každodenní činnosti žáků, každodenní zpětnou vazbu mezi učitelem a žáky, to pak pomáhá učiteli vnímat a pomoci rozvíjet osobnost každého z nich
- aby vyučování matematice mělo nejen vzdělávací, ale i výchovný charakter, neboť tam kde tomu tak není, nebývá ani dobrý prospěch
- do vyučování často zařazovat úlohy, v nichž se odráží život obklopující žáka v souvislosti s reálným odhadem řešení
- časté sestavování úloh ze života samotnými žáky, neboť tvorba úloh, otázek a odpovědí napomáhá dobrému zvládnutí učiva

Při vyučování matematice v druhém období základního vzdělávání chceme vždy při probírání určitého učiva

- motivovat je
- užitím názorných pomůcek a konkretizací je dovést k pochopení problému
- provádět srovnávání nových poznatků s vědomostmi již osvojenými
- provádět cvičení s praktickým využitím získaných vědomostí
- nechat žáky samostatně vymýšlet slovní úlohy, vycházející z jejich zkušeností
- provádět cvičení k zautomatizování určité početní operace
- nechat žáky při praktických činnostech objevovat potřebu nového početního algoritmu
- pamětné početní úkony volit tak, aby přispívala k zvládnutí učiva

V druhém období základního vzdělávání necháváme žáky pokud možno matematické poznatky za pomoci přímé účasti učitele při činnostním učení objevovat a formulovat je svými slovy. Učitel pak matematický pojem upřesní a správně ho formuluje.

Na co je třeba upozornit, je *časté zařazování počítání z paměti* a to po celé první období základního vzdělávání. Při počítání s malými čísly by nikdy nemělo být počítání z paměti nahrazováno písemným počítáním.

Na 1. stupni základního vzdělávání je kladen důraz na budování základů používání matematické symboliky a jazyka matematiky a na proces řešení problému. Základní matematické pojmy jsou vytvářeny ve čtyřech tematických okruzích:

1. číslo a početní operace – učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací. Žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnostmi základních operací s čísly a prací s chybou.
2. závislosti, vztahy a práce s daty – žáci si postupně osvojí dovednosti, které souvisejí se zpracováním dat, seznamují se se závislostmi a jejich zápisy v běžném životě, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy;

3. geometrie v rovině a v prostoru – žáci získají základní orientaci v rovině a prostoru, učí se poznávat, určovat, modelovat a znázorňovat jednoduché útvary v rovině i prostoru;
4. nestandardní aplikační úlohy a problémy – jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

V systému individuální práce se slabšími žáky v matematice v prvním období základního vzdělávání má mimořádně velký význam správné a hojné používání názorných pomůcek, kreslených znázorňování, cvičení v sestavování vlastních úloh, řešení úloh z paměti.

Systém činnostního učení, který používáme, opět ukazuje, že se v pedagogické praxi při učení základů matematiky v prvním období základního vzdělávání, nemusí vyskytovat beznadějně situace. Při dodržování základních zásad a metod činnostního učení, dosahujeme uspokojivých výsledků i u žáků s diagnostikovaným opožděným vývojem nebo různými dys. problémy.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJL a AJ.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze – způsoby placení; Hospodaření domácnosti – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; Finanční produkty – úspory.

Časové vymezení vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět Matematika se realizuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	4	5	5	5	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. K výuce matematiky je využívána i počítačová učebna, učebně se SMART tabulí, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí. Během výuky matematiky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže, programy podporující zájem žáků o matematiku učebně se SMART tabulí. Žáci využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;
- zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
- pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjí u žáků zručnost při grafickém vyjadřování;
- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjí logické myšlení a úsudek žáků;
- kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv;
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi.

Kompetence občanské

Učitel:

- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky;
- doporučuje žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování.

Kompetence pracovní

Učitel:

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

Kompetence digitální

Učitel:

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulačtoru, např. při provádění kontroly odhadů

Distribuce a zpracování očekávaných výstupů z RVP ZV

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost

sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

- používá kalkulátor

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích

- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
-

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary

a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník

a kružnici); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod

mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary

a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

Učivo

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

Rozpracování učiva z RVP ZV do jednotlivých ročníků

Matematika

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV - DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• spočítá prvky daného souboru; • vytvoří skupinu s daným počtem prvků; • podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání); • využívá univerzální modely čísel;	• Přirozená čísla 1 – 20		ČJL: Psalí číslic a znaků. Orientace na stránce knihy, počet slabik. Čtení slovní úlohy s porozuměním. Rozšiřující učivo: - komutativnost sčítání - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku Další náměty do výuky: - praktické úkoly s využitím základních jednotek délky - propedeutika zlomku, vztah části a celku - manipulace s papírovými penězi
• napíše a přečte číslice; • doplní chybějící čísla v řadě; • porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel;	• Číslice 0 – 9, čísla 0 – 20 • Znaky <, >, =		
• využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo; • správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi;	• Číselná osa		
• sčítá a odčítá z paměti bez přechodu přes desítku;	• Číselný obor 0 – 10, 10 – 20		
• řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku; • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“;	• Práce s textem slovní úlohy	EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí v rodině, škole)	

• sčítání a odčítání čísel v oboru 0 - 20 s přechodem desítky • řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání s přechodem přes desítku;			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• čte a nastavuje celé hodiny; • orientuje se ve struktuře času;	• Struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok		
• zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat;	• Tabulky a schémata		
• doplní zadanou tabulku; • orientuje se v jednoduchých schématech;			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; • rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí; • orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy; • pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary;	• Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec • Orientace v prostoru: nad, před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole, hned před, hned za		ČJL: Vyjádření jednoduché prostorové orientace (např. procházkou po čtvercové síti). Rozšiřující učivo: - prostředí sirkových obrazců - plán krychlové stavby při sestavování prostorového útvaru složeného z jednotkových krychlí
• porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti; • porovná tělesa stejného typu podle velikosti;	• Porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší • Délka úsečky • Poměrování úseček		

• odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek;			Další náměty do výuky: - skládání origami - parketování daných obdélníků
--	--	--	---

Matematika
Ročník: druhý

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• používá přirozená čísla k modelování situací běžného života; • samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel;	• Přirozená čísla 1 – 100 • Počítání s penězi • Peníze: způsoby placení		ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, čtení s porozuměním, věta oznamovací a tázací, odpověď na otázku. Rozšiřující učivo: - komutativnost sčítání při pamětném i písemném počítání - grafické znázornění slovních úloh Další náměty do výuky: - propedeutika zlomků, význam slov polovina,
• zapisuje a čte čísla v daném oboru; • počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla; • porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze);	• Číselný obor 0 – 100 • Lichá a sudá čísla		
• zobrazí číslo na číselné ose; • využívá číselnou osu k porovnání čísel;	• Řád jednotek a desítek • Zaokrouhlování čísel na desítky		
• orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojčíferné číslo s jednocíferným i dvojčíferným číslem s přechodem násobků deseti; • násobí z paměti formou opakovaného	• Násobilka 2, 3, 4, 5, 10, 0, Násobilka 6, 7, 8, 9 • Součet a rozdíl • Závorky		

	sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobílek;			čtvrtina, třetina - modelování násobení a dělení na různých souborech
	- řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení; - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“;	Strategie řešení úloh z běžného života	EV – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu ve spojení s „o x více (méně)“)	Poznámka: Učitel používá pojmy: sčítanec, menšenec, menšitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, záměna činitelů.
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
	- čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři; - sleduje různé časové intervaly; - používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi;	Časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – zkušenosti s časovými údaji při cestování); Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)	Rozšiřující učivo: - časové tabulky Poznámka: Časové intervaly volí učitel z běžného života žáka, např. délka vyučovací hodiny, délka přestávky, délka spánku.
	- zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat; - provádí odhady délky a množství;	- Měření délky, hmotnosti, objemu - Jednotky: centimetr, metr, litr, kilogram		
	- navrhne a použije tabulku k organizaci údajů; - třídí soubor objektů;	Tabulková evidence zadaných údajů		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
	- rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; - rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém	- Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka - Tělesa: kužel, jehlan		Rozšiřující učivo: - kružnice, hranol - shodnost útvarů

okolí; • pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání;			Další náměty do výuky: - využití čtverečkováného papíru - využití počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ
• změří délku úsečky, používá jednotky délky; • provádí odhad délky úsečky.	• Práce s pravítkem • Jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr		

Matematika

Ročník: třetí

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• zapisuje a čte čísla v daném oboru; • počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách, porovnává čísla;	• Číselný obor 0 – 1 000 • Rozklad čísla v desítkové soustavě		ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, křížovky (sloupec, řádek), stylizace a reprodukce odpovědí, významová stránka slov, čtení s porozuměním, druhy slov, dějová posloupnost. Rozšiřující učivo: - pohyb po číselné ose (propedeutika
• zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích; • využívá číselnou osu k porovnání čísel;	• Číselná osa – nástroj modelování		
• rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce; • sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta; • násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobků; • násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor	• Zápis čísla v desítkové soustavě • Nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla • Zaokrouhlování čísel na stovky, desítky		

- malé násobilky; • násobí a dělí dvojciferná čísla jednociferným • násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel; • dělí se zbytkem • součin, podíl, zbytek • používá závorky při výpočtech;			záporných čísel) - aritmetické operace i vztahy mezi čísly v různých jazycích, různých kontextech významových a strukturálních
• řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení; • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“; • ovládá jednoduché řešitelské strategie;	• Řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování	EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba energie ve spojení s „o x více (méně)“ a „ x krát více (méně)“)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života;	• Jízdní řády	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)	Rozšiřující učivo: - čtení údajů z grafů, diagramů, tabulek - pozorování závislostí a jejich vlastností - využití specifických počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ - využití tabulkového procesoru (např. Excel) Poznámka: Učitel používá
• eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek;	• Teplota, teploměr, stupeň celsia • Evidence sportovních výkonů	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – tabulky cen produktů z reklamních letáků)	
• čte a sestavuje tabulky násobků; • doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání;	• Tabulka jako nástroj pro řešení úloh		

				zjednodušený model jízdního řádu.
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
• rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; • třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; • určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; • pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání;	• Klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) • Jednotky délky milimetr, kilometr • Rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) • Vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku			Rozšiřující učivo: - pravoúhlý trojúhelník - osa souměrnosti útvarů v rovině - využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
• rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady.	• Osově souměrné rovinné útvary			

Matematika

Ročník: čtvrtý

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení;	• Komutativnost a asociativnost		ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost. Rozšiřující učivo: - znázornění celého
• čte a zapisuje čísla v daném oboru; • počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; • porovnává čísla a znázorňuje je na číselné ose a jejích úsecích;	• Číselný obor 0 – 1 000 000 • Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení • Římské číslice • Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti		

• sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); • písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulatoru); • používá římské číslice při zápisu čísel; • používá pojmy čísel, jmenovatel, zlomková čára, celek, část zlomku; • názorně vyznačí: poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny a desetiny; • čte zlomky; • čte zlomky s čitatelem různým od jedné; • řeší slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny; • řeší jednoduché nerovnice s použitím čís. osy; • sčítá zlomky se stejným jmenovatelem; • vyjadřuje celek z dané poloviny; • třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny;			záporného čísla na číselné ose - kmenové zlomky v kontextu části
• zaokrouhluje přirozená čísla na státisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky; • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením);	• Zaokrouhlování čísel • Odhad a kontrola výsledku • Práce s kalkulatorem		

• provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru;			
• řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi; • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“;	• Matematizace reálné situace	EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec – využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „ x krát více (méně)“)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty);	• Zásady sběru a třídění dat	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa)	AJ: Zápis hodin, dnů, měsíců a roků.
• používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; • doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; • vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram;	• Strukturovaná tabulka • Sloupkové diagramy		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• dodržuje zásady rýsování; • narýsuje přímku, vyznačí polopřímku; • narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík; • narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; • narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti;	• Zásady rýsování • Rýsování jednoduchých rovinných útvarů • Čtvercová síť		Rozšiřující učivo: - další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky - síť těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu
• měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi;	• Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr • Grafické sčítání a odčítání úseček		Další náměty do výuky: - využití počítačových

• sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky; • určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran;	• Obvod mnohoúhelníku		programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
• sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou; • určí vzájemnou polohu přímek v rovině;	• Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice		
• určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná; • používá základní jednotky obsahu;	• Jednotky obsahu: mm², cm², m²		
• rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary; • určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru; • rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích;	• Osová souměrnost rovinného útvaru		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů.	• Řešení úloh úsudkem • Číselné a obrázkové řady	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků)	Rozšiřující učivo: - algebrogramy, magické čtverce, pyramidy, zašifrované příklady, sudoku - součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky

Matematika
Ročník: pátý

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• čte a zapisuje čísla v daném oboru; • počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; • porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; • písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; • písemně odčítá dvě přirozená čísla; • písemně násobí až čtyřciferným činitelem; • písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem; • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru); • řeší jednoduché rovnice a nerovnosti • písemně násobí trojciferným činitelem • účelně používá římské číslice • sčítá a odčítá zlomky; • čte desetinná čísla • sčítá, odčítá, násobí, dělí desetinná čísla;	• Číselný obor 0 – miliarda • Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení		ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním. AJ: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší. Rozšiřující učivo: - vyjadřování části celku zlomkem se jmenovatelem 10 nebo 100

• zaokrouhluje přirozená čísla na miliony; • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru; • provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulátoru;	• Zaokrouhlování		
• řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace;	• Fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi	EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec: přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady – komplexní pojetí úloh včetně pochopení významu a nezbytnosti ekologického chování)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• vybírá z textu data podle zadaného kritéria;	• Statistické údaje a jejich reprezentace	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – využití jednoduchých diagramů); Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality (identifikace zjednodušení mediovaných sdělení)	AJ: Porovnání některých statistických údajů anglicky mluvících zemí. Rozšiřující učivo: - další typy diagramů Další náměty do výuky: - využití tabulkového kalkulátoru ke zpracování dat
• zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta;	• Kruhový diagram • Finanční produkty: úspory		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů;	• Konstrukce čtverce a obdélníku • Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku		Další náměty do výuky: - slovní úlohy na obsahy obdélníku, čtverce (práce s plánem bytu – velikost

• sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou;	• Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem		koberce, nákup tapet, obložení, podlahové plochy apod.) - geometrie a výtvarné umění - využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
• určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná;	• Složené obrazce ve čtvercové síti		Další náměty do výuky: - origami ve čtvercové síti
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je.	• Magické čtverce, pyramidy, sudoku	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	Rozšiřující učivo: - zašifrované příklady, hlavolamy, rébusy

Průřezová témata

Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopností poznávání, cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problému, dovednosti pro učení
- sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému, vztahy k druhým, zdravé a vyrovnané sebepojetí
- seberegulace, cvičení sebekontroly
- organizace času
- plánování učení
- psychohygiena

- pozitivní naladění mysli
- hledání pomoci

5. 3. Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Informatika.

5. 3. 1. Název vyučovacího předmětu: INFORMATIKA

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s

tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika. Žáci jsou vedeni k užívání ICT jako k prostředku vnímání a poznání okolního světa i sama sebe. Vzdělávací obsah předmětu Informatika vede k vytváření nezbytných předpokladů k dalšímu úspěšnému studiu.

Cíle vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Časové vymezení vyučovacího předmětu

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Učební plán

roč.	téma	hodiny	nutné k naplnění RVP	je třeba počítač	nutný nákup pomůcek
4.	<u>Ovládání digitálního zařízení</u>	10	A	A	A
	<u>Práce ve sdíleném prostředí</u>	6	A	A	
	<u>Základy robotiky se stavebnicí</u>	8		A	
	<u>Úvod do kódování a šifrování dat a informací</u>	9	A		

5.	Úvod do práce s daty	4	A	A	
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	6	A	A	
	Úvod do informačních systémů	3	A		
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	7	A	A	
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	7	A		
	Základy programování – postavy a události	6	A	A	

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Distribuce a zpracování očekávaných výstupů z RVP ZV

1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Učivo

- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Učivo

- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu □ pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
- programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; □ události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
- kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho □ částí opakovaným spuštěním; nalezení

chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření :

Žák

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Učivo

- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními

Učivo

- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
- počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

Rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků

Tematické celky

1. stupeň

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíl mezi člověkem a počítačem • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/) D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myši, tahání myši C: kreslení čáry a vybarvování

Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku D: Hodina „Co je počítačový program“
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc

	dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) C: Hodina „Já a počítačový svět“, B: kap. 6 B: kap. 7, C: Hodina „Já a počítačový svět“ C: Hodina „Kam se schovají data“
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Základy robotiky se stavebnicí

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • sestaví robota podle návodu

zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spouštění programu
Zdroje robotická stavebnice LeGO WeDo 2.0 učebnice Edukační robotika s LEGO WeDo pro 1. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/edukacni-robotika-s-lego-wedo-2-0-pro-1-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	Odkaz na učivo ve zdrojích Aktivita 1 – Jednoduchý robot Aktivita 1 – Jednoduchý robot Aktivita 2 – Ventilátor Aktivita 3 – Kolotoč Aktivita 4 – Nákladní výtah Aktivita 5 – Závora
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4
Výukové metody a formy	

Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy

• popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Odkaz na učivo ve zdrojích Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování
--

Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Závěrečné projekty

Výukové metody a formy Projektová výuka, samostatná/skupinová práce
Popis Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát - zodpovědné zacházení s vybavením učeben a dodržování pravidel

Osobnostní a sociální výchova

- Komunikace - rozhovor na téma pravda, lež a předstírání (na internetu)
- Kreativita - sestavování objektů se zadaným prvkem

Multikulturní výchova

- Multikulturalita – vyhledávání na internetu

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - tvorba mediálního sdělení

5. 4. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda.

5. 4. 1. Název vyučovacího předmětu : PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast je v 1. - 3. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Prvouka.

Předmět prvouka je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Jeho úkolem je uvést žáky do prostředí školy, do řádu školního života a přípravy na vyučování. Působí na vytváření základních pracovních návyků, schopností organizovat účelně svůj čas pro práci, odpočinek i zábavu.

Hlavním úkolem předmětu je vytvořit u žáků základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských vztazích, lidských činnostech a výtvorech a o nejdůležitějších podmínkách života.

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusování, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činností vyučování prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, to je výtvarně i písemně.

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů.

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurse.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je

pozorovat a, přemýšlet o nich a **chránit je**. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům; **(včetně situací ohrožení)**, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Prvouka patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- Lidé kolem nás - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi nimi, seznámení se se základními právy a povinnostmi
- Lidé a čas - orientace v dějích a čase
- Rozmanitost přírody - poznávání Země jako planety sluneční soustavy
- Člověk a jeho zdraví – zdravotní prevence, bezpečné chování v různých životních situacích

Cíle vzdělávací oblasti

- učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- na základě činností a pozorování vytvářet nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných ale podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory
- učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků
- dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví
- naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních

V prvouce se věnujeme

- poznávání věcí – jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního a společenského dění
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých předmětů a jevů
- základům jazykového vyjadřování – využíváme českého jazyka (výslovnost, vyprávění, říkadla, básně, písně, pohádky ...)
- procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti ...
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi)
- pohybové výchově (ve spojení s tělesnou výchovou a hudební výchovou)
- zdravotní výchově a znalosti lidského těla, režim dne
- mravní výchově (vytváření správných návyků a vztahů k lidem)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	0	0

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Prvouka je vyučován v kmenových učebnách, nejčastěji v 45 minutové vyučovací hodině. K výuce prvouky jsou využívány PC sestavy i notebooky. Během výuky prvouky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: soutěže a účast na školních aktivitách, projektech. Exkurze, vycházky, naučné programy jsou plnohodnotnou součástí výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací
- časově a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky k celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.,
- využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávání pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a odůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi

- učitel učí věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché, samostatné i týmové činnosti
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Distribuce a zpracování očekávaných výstupů z RVP ZV

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popisuje a zvládne cestu do školy

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky,

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam

ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJS-5-1-01p popisuje polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Učivo

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR
- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí

a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat

ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popisuje některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Žák

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Učivo

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní

ochranou zdraví a zdravého životního stylu
 ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
 ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví
 a v modelových situacích simulujících mimořádné události
 ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí
 jednoduchou dopravní situaci na hřišti
 ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
 ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Učivo

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků

PŘEDMĚT: PRVOUKA

ROČNÍK: první

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
• žák zvládá samostatně docházku do školy, orientuje se v budově školy • nachystá se bez pomoci na vyučování • rozpozná možná nebezpečí v okolí školy i svého bydliště • pojmenuje město, obec kde žije	Místo, kde žijeme • škola a její okolí • město, obec kde žijeme • domov	OSV VDO	Čj, Vv
• žák vyjmenuje nejbližší členy rodiny • vypráví o svých rodičích a jejich práci • rozlišuje správné a nesprávné chování	Lidé kolem nás • rodina a její členové • život v rodině • chování lidí, oslavy, svátky	MKV	Čj
• žák vyjmenuje dny v týdnu • rozliší jednotlivá roční období • rozpoznává, co bylo, je a bude • dokáže přechít čas na hodinkách	Lidé a čas • dny v týdnu • roční období • minulost, přítomnost, budoucnost		M

• žák pozoruje změny v přírodě • rozpozná roční období a vypráví o nich • popíše základní části rostliny • pozná základní části těla daných živočichů • dodržuje pravidla správného chování v přírodě	Rozmanitost přírody • příroda v jednotlivých ročních obdobích • les, zahrada, pole • nejznámější živočichové • nejznámější rostliny	EV	Čsp
• žák je schopen dodržovat základní hygienická pravidla • dodržuje správný denní režim • rozpozná základní části lidského těla • rozlišuje pojem nemoc a zdraví • chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi • uplatňuje základní pravidla silničního provozu	Člověk a jeho zdraví • základní hygienické návyky • zdravá výživa • denní režim • dopravní výchova	OSV EV	Tv
	V průběhu celého roku tematické vycházky.		

PŘEDMĚT: PRVOUKA

ROČNÍK: druhý

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
----------------------	-------	---------------------------------------	---

• žák zvládá základní povinnosti školáka • rozlišuje vhodné a nevhodné chování ve škole • bezpečně zná cestu do školy a rozliší možná nebezpečí • dokáže začlenit svou obec do příslušného kraje ČR • orientuje se ve své obci a jejím blízkém okolí	Místo, kde žijeme • jsem školák • ve škole při vyučování a o přestávce • moje cesta do školy • můj domov, vlast, město, vesnice • dopravní výchova	VMEGS	Vv
• rozlišuje role a postavení jednotlivých členů domácnosti • ovládá jednoduché a jemu přiměřené domácí práce nebo pomoc při nich • dokáže s pomocí dospělých pečovat o domácí zvířátko	Lidé kolem nás • moje rodina a její členové • domácí práce a moje pomoc při nich • péče o domácí zvířátka	OSV	Čj

• využívá časové údaje při řešení situací v denním životě • dokáže s pomocí dospělých dodržovat určitý denní režim • vyjmenuje jednotlivé měsíce a dokáže je popsat • rozlišuje, co bylo, je a bude • zná povolání rodičů a dokáže o něm jednoduše hovořit • vytváří si vlastní zájmy a záliby	Lidé a čas • orientace v čase podle hodin • druhy hodin a jejich použití • časový plán volného a pracovního dne • kalendářní rok – měsíce a jejich charakteristika • pojmy minulost, přítomnost, budoucnost • zaměstnání a zájmy lidí	OSV	M
• popíše viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích • poznává a třídí určité druhy živočichů • rozpoznává základní zeleninu a ovoce • pozoruje přírodu jednotlivých společenstev • uvědomuje si nutnost ochrany přírody i živočichů • provádí jednoduché pokusy	Rozmanitost přírody • proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích • živočichové ve volné přírodě • základní druhy ovoce a zeleniny • suroviny a výrobky • ptáci tažní, stálí a domácí • hospodářská zvířata a jejich užitek • společenstvo louky, pole, lesa a vody	EV	

• dodržuje základní hygienická pravidla • rozpozná rozdíl mezi nemocí a úrazem • pojmenuje základní části kostry a důležité orgány • rozpoznává zdravé a nezdravé potraviny • seznamuje se se zásadami první pomoci a chováním při mimořádných událostech	Člověk a jeho zdraví • poučení o lidském těle – kostra a vnitřní orgány • nemoc a úraz • první pomoc • základní hygienické návyky • správná výživa, zdravé potraviny		Tv
	V průběhu celého roku tematické vycházky.		

PŘEDMĚT: PRVOUKA

ROČNÍK: TŘETÍ

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
• bezpečně ovládá cestu do školy • orientuje se v okolí svého bydliště • poznává krajinu v okolí své obce, rozlišuje přírodní a umělé prvky v přírodě • seznamuje se základními symboly našeho státu • mapy, naše vlast, poloha ČR, územní celky, obyvatelé, hlavní město	Místo, kde žijeme • cesta do školy, dopravní výchova • orientace v místě bydliště • krajina v okolí domova • Česká republika – naše vlast • Čechy, Morava, Slezsko • státní symboly - vlajka, znak,	VDO	Vv

• dodržuje pravidla bezpečnosti provozu • načrtne jednoduchý plánec okolí bydliště nebo školy	• hymna • dopravní výchova		
• rozlišuje příbuzenské vztahy a vazby mezi nimi • dokáže popsat byt, svůj pokoj • rozlišuje dobré a špatné vlastnosti lidí • chová se vhodně a správně ve škole i mimo ni • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků • poznává význam a potřebu jednotlivých povolání	Lidé kolem nás • můj domov, moje rodina • náš byt • vzájemné příbuzenské vztahy • chování ke spolužákům, dospělým • kladné a záporné povahové vlastnosti • různá etnika a soužití s nimi	OSV	Čj
• dodržuje denní režim • orientuje se v kalendáři • ovládá určení času podle hodin • seznamuje se s minulostí lidské společnosti • poznává lidské výrobky i to, k čemu slouží • poznává funkci a využití techniky doma i v běžném životě • pojmenuje některé rodáky, historické památky a události v regionu	Lidé a čas • orientace v čase a časový řád • kalendář a hodiny • jak žili lidé dříve • lidská činnost a tvořivost • lidé a jejich výtvoř • technika a její využití • místní a národní pověsti	OSV	M

• popisuje a porovnává změny v přírodě • dokáže rozpoznat vlastnosti určitých látek • seznamuje se s podmínkami nezbytnými k životu • poznává základní druhy rostlin a živočichů • pomáhá přírodu ochraňovat • poznává a třídí neživé přírodniny podle charakteristických znaků • změří základní veličiny pomocí jednoduchých přístrojů	Rozmanitost přírody • živá a neživá příroda • látky a jejich vlastnosti • voda, vzduch, půda, slunce • rostliny, jejich druhy, části a život • houby • základní znaky života živočichů • příroda a člověk – ochránce i škůdce	EV	
• poznává člověka jako součást živé přírody • seznamuje se se základními funkcemi lidského těla - dodržuje hygienické návyky • dbá na své zdraví a bezpečnost • dokáže poskytnout základní první pomoc • dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své i zdraví jiných	Člověk a jeho zdraví • člověk jako součást živé přírody • společné znaky s živočichy • růst a vývoj člověka • stavba těla, kostra • pečujeme o své zdraví • zásady první pomoci	OSV	Tv
	V průběhu celého roku tematické vycházky. Návštěva dopravního hřiště. Plavecký výcvik.		

Průřezová témata

Environmentální výchova

- výuka prvouky v 1. období ve spojení s ostatními předměty uplatňuje v rozsahu přiměřeném chápání žáků tohoto věku prvky environmentální výchovy. Žáky učíme citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti. Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomili propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnost člověka přírodu ovlivňovat. Učíme je rozlišovat pozitivní způsoby ovlivňování přírody člověkem od způsobů negativních. Poznávají také význam a úkol jednotlivých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Necháme je objevovat možnosti ke zlepšování okolního prostředí a péči o něj. Dáváme jim prostor pro nápady co dělat teď, aby i v budoucnosti bylo na Zemi zdravé životní prostředí. Vytváříme první předpoklady k tomu, aby žáci získávali dobrou hodnotovou orientaci v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace.

Osobnostní a sociální výchova

- v učivu člověk a zdraví a člověk a společnost lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, sebepojetí, seberegulaci, k udržení psychického zdraví

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- v učivu člověk a příroda (problémy lidstva, ochrana přírody) a člověk a zdraví (ochrana člověka za mimořádných událostí) využívat zkušeností a poznatků žáků z běžného života i v mimořádných událostí v rodině, obci a okolí a porovnávat je s pravidly chování v takových situacích

Multikulturní výchova

- v učivu člověk a zdraví, rozmanitosti životních podmínek na Zemi, životní projevy a potřeby člověka, člověk ve společnosti vést žáky k respektování zvláštností různých etnik i sociokulturních rozdílů ve společnosti, vnímat právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci v rámci přírody jako celku

Environmentální výchova

- v učivu životní podmínky organismů a vzájemné vazby vysvětlit požadavky každého organismu a narušení podmínek lidmi
- v učivu člověk a příroda (ochrana přírody) vést k vytvoření uceleného elementárního pohledu na okolní přírodu jako celku a k odpovědnému jednání ve vztahu k ostatním organismům

Mediální výchova

- ve všech oblastech učiva využívat potenciál médií jako zdroje informací, ale také vytvářet kritický postoj k některým zdrojům na základě vlastních zkušeností a rozvíjet komunikační schopnosti při veřejném vystupování a při týmové spolupráci

Vzdělávací oblast je ve 4. – 5. ročníku realizována prostřednictvím vzdělávacího předmětu Vlastivěda a Přírodověda.

5. 4. 2. PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve 2. období se realizuje v předmětu Přírodověda s dotací 2 hodiny týdně ve 4. i v 5. ročníku a navazuje na výchovné a vzdělávací cíle předmětu Prvouka. Tyto cíle jsou rozšiřovány v pěti tématických okruzích *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví*. Žáci se učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky i souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků z jejich života, ale i z modelových situací a pokusů. Informace získávají žáci z literatury a dalších informačních zdrojů. Zjištěné výsledky i jejich třídění žáci zaznamenávají a prezentují různými způsoby. Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky, exkurze, besedy a nejrůznější projekty.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Žáci jsou prostřednictvím Přírodovědy vedeni k vnímání a poznání okolního světa i sama sebe. Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda vede k vytváření nezbytných předpokladů k dalšímu úspěšnému studiu.

Cíle vzdělávací oblasti

- učit žáky objevovat vztahy mezi živou a neživou přírodou, chápat souvislosti rovnováhy v přírodě a sledovat vzhled přírody v souvislosti s činností člověka
- sledovat změny v přírodě v souvislosti s pohyby Země ve vesmíru
- vést žáky ke sledování živých přírodnin v existujících společenstvech a chápání jejich vzájemné závislosti a začlenění do prostředí
- učit žáky pozorovat základní projevy přírodnin a podle nich vyvozovat třídění do systému
- vést žáky k objevování přírodních jevů na základě pozorování a pokusů
- učit žáky pozorovat vlastní tělo a na základě poznatků vést k chápání funkcí a činností jednotlivých soustav
- přiblížit žákům vznik života před narozením a sledovat jeho vývoj po narození
- učit žáky sledovat činnosti ohrožující zdraví a život člověka a vyvozovat z nich poučení pro zdravý způsob života

Časové vymezení vyučovacího předmětu

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Přírodověda je vyučován v kmenových učebnách, nejčastěji v 45 minutové vyučovací hodině. K výuce prvouky jsou využívány PC sestavy i notebooky. Během výuky Přírodovědy jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: přírodovědné soutěže (poznávání rostlin, živočichů) a účast na školních aktivitách, projektech. Exkurze, vycházky, naučné programy jsou plnohodnotnou součástí výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- osvojení základních vědomostí o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách
- základní vědomosti o škole, rodině, o činnostech a výtvorech lidí, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví, orientace ve světě informací
- učitel motivuje žáky, pomáhá řešit a třídit informace

Kompetence k řešení problémů

- upevňování účelného rozhodování a jednání v různých situacích
- schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe a orientovat se v něm
- poznávat a ovlivňovat svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, učí je pracovat s odbornou literaturou, využívat informační zdroje

Kompetence komunikativní

- rozšiřování slovní zásoby
- samostatné a sebevědomé vystupování
- vyjádření vlastních názorů
- bezkonfliktní komunikace s okolím
- vyjadřování pozitivních citů k sobě i okolí
- žáci pracují ve skupinách

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat názory druhých
- diskutují
- oceňují své názory a přínosy
- spolupracují na řešení problémů

Kompetence občanské

- učitel vytváří vhodný pracovní režim a klima

- učitel vytváří atmosféru důvěry
- učitel vede žáky k respektování pravidel
- učitel spolupracuje s rodiči žáků a výchovnými pracovníky

Kompetence pracovní

- žák si ověřuje svoje poznatky a dovednosti v praxi
- žák si v různých činnostech a hrách osvojuje potřebné dovednosti a utváří si vztah k okolnímu světu
- žák se učí používat různé materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků

PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA

ROČNÍK: čtvrtý

VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHYPRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ŽÁK			

• žák objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody • nachází souvislosti mezi činností člověka a • vzhledem přírody • zkoumá základní přírodní společenstva především v okolí školy a svého bydliště • prakticky třídí organismy do jednotlivých skupin • hodnotí některé činnosti člověka v přírodě, • kladné i záporné	Společenstva živých organismů • životní podmínky živých organismů • rozmanitost podmínek života na Zemi • přírodní společenstva • nejznámější druhy rostlin, hub a živočichů • vztahy mezi organismy • společenstva v jednotlivých ročních obdobích • domácí zvířata a jejich chov	EV	Čj
• zkoumá základní horniny a nerosty • pokouší se zjistit jejich vlastnosti za pomoci pokusů • zjišťuje jejich praktické využití ve svém okolí	Nerosty a horniny • nejznámější horniny a nerosty • využití hornin a nerostů		
• žák rozpoznává základní měřidla • zkouší jejich praktické použití při konkrétních činnostech • používá základní jednotky daných veličin • využívá měřidel i pro svou potřebu	Měření • měření délky, teploty, hmotnosti a času • poznávání různých měřidel • využívání měřidel • užívání základních jednotek daných veličin	OSV	M

• žák si uvědomuje důležitost přírody • snaží se dle svých možností přispět k zlepšení ochrany přírody ve svém okolí • uvědoměle se snaží pomoci dle svých sil (sběr kaštanů, žaludů) • dokáže se správně chovat v přírodě a neškodí jí	Člověk a příroda • správné chování k přírodě • ochrana rostlin a živočichů • ochrana životního prostředí • pomoc ohroženým živočichům		Čsp
	V průběhu celého roku tematické vycházky. Návštěva hvězdárny (možné). Plavecký výcvik.		

PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA

ROČNÍK: pátý

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
• žák objevuje propojení živé a neživé přírody • nachází souvislosti mezi činností člověka a vzhledem přírody	Člověk a neživá příroda • podmínky života na Zemi • pozorování neživé přírody		

• poznává význam jednotlivých surovin pro člověka • snaží se pochopit nutnost šetření se surovinami • přemýšlí o možnostech dalších energetických zdrojů v přírodě • objevuje příklady ve svém okolí, pozitivní i negativní	Nerosty a horniny • nerudní suroviny • rudy • energetické suroviny • půda	EV	
• vysvětlí na základě elementárních poznatků střídání dne a noci, střídání ročních období • vytváří si představu o Zemi jako součásti vesmíru • objevuje základní informace o naší sluneční soustavě • navštíví naučný program ve hvězdárně	Člověk a vesmír • od neživé přírody k vesmíru • vesmír, Země a sluneční soustava • střídání dne a noci • střídání ročních období	EV	Vv
• snaží se pochopit důležitost jednotlivých podmínek života na Zemi • porovnává podmínky života v různých pásmech, uvádí konkrétní příklady • aplikuje poznatky z návštěvy ZOO nebo botanické zahrady a uvědomuje si jejich význam	Člověk a živá příroda • rozmanitost života na Zemi • život v různých podnebných pásmech • ČR – mírný podnebný pás • třídění živých organismů • význam ZOO a botanických zahrad		Vv Čj

• využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení jeho základních funkcí • rozlišuje etapy lidského života • zkouší se orientovat v situacích ohrožujících jeho zdraví i zdraví ostatních • ošetří drobná poranění, je schopen přivolat první pomoc • seznamuje se s negativy používání návykových látek, zkouší modelové situace odmítnutí nabízené návykové látky • účelně se snaží plánovat čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví, orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování přiměřeně jeho věku	Člověk – lidské tělo • základní stavba a funkce • jednotlivé soustavy lid. těla • první pomoc a péče o své zdraví • návykové látky a jejich nebezpečnost • odlišnost od ostatních živočichů	OSV	Čj
• vysvětlí jednoduše postupy při zpracování surovin /dřevo, sklo apod./ • zkouší využívat informační techniku přiměřeně svému věku /počítač/ • chápe usnadnění lidské práce jednoduchými stroji • snaží se dle svých možností chránit životní prostředí /sběr papíru apod./	Člověk a lidské výtvary • zpracování výrobků • informační technika • jednoduché stroje a zařízení • vztah k životnímu prostředí	OSV	Čsp

	V průběhu celého roku tematické vycházky.		
--	--	--	--

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- v učivu člověk a zdraví a člověk a společnost lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, sebepojetí, seberegulaci, k udržení psychického zdraví

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- v učivu člověk a příroda (problémy lidstva, ochrana přírody) a člověk a zdraví (ochrana člověka za mimořádných událostí) využívat zkušeností a poznatků žáků z běžného života
- i mimořádných událostí v rodině, obci a okolí a porovnávat je s pravidly chování v takových situacích

Multikulturní výchova

- v učivu člověk a zdraví, rozmanitosti životních podmínek na Zemi, životní projevy a potřeby člověka, člověk ve společnosti vést žáky k respektování zvláštností různých etnik i sociokulturních rozdílů ve společnosti, vnímat právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci v rámci přírody jako celku

Environmentální výchova

- v učivu životní podmínky organismů a vzájemné vazby vysvětlit požadavky každého organismu a narušení podmínek lidmi
- v učivu člověk a příroda (ochrana přírody) vést k vytvoření uceleného elementárního pohledu na okolní přírodu jako celku a k odpovědnému jednání ve vztahu k ostatním organismům

Mediální výchova

- ve všech oblastech učiva využívat potenciál médií jako zdroje informací, ale také vytvářet kritický postoj k některým zdrojům na základě vlastních zkušeností a rozvíjet komunikační schopnosti při veřejném vystupování a při týmové spolupráci

5. 4. 3 VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace vlastivědy – 2 hodiny týdně.

Cíle výuky vlastivědy jsou naplňovány prostřednictvím pozorování a pojmenovávání jevů a dějů, např. při různých činnostech – exkurze, výstavy, besedy; jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Vedeme žáky k osvojování poznatků činností, aby uměli vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Charakteristické pro výuku tohoto období je samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, návštěva veřejné knihovny, muzea), od členů své rodiny a lidí v nejbližším okolí (společné návštěvy památek, výstav, atd.). Výuka dějinné i zeměpisné části dává možnost vytvářet projekty, které doplní a obohatí výuku (propojení českého jazyka, výtvarné a hudební výchovy, pracovních činností). Výuku vlastivědy vhodně doplňují obrazy, mapy a plány, vědomostní soutěže, práce ve skupinách, filmy, besedy, výstavy, exkurze, školní výlety.

Ve vlastivědě se věnujeme

- jazykovému vyjadřování
- procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti, atd.
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých jevů (žáci poznávají, jak a proč se měří čas, jak v čase postupují události a utvářejí historii věcí a dějů)
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- snažíme se u žáků vyvolat zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ve 4. ročníku se žáci seznamují s obdobím pravěku, se životem starých Slovanů, vyjadřují rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností, charakterizují hospodářský a kulturní život českého státu za vlády Přemyslovců, Lucemburků až po vládu prvních Habsburků. Obsahem učiva je

elementární přiblížení vybraných významných osobností a událostí českých dějin a hlavních etap vývoje společnosti.

V zeměpisné části učiva vedeme žáky k porozumění pojmů domov, krajina, národ; vyjmenují a popisují státní symboly České republiky, snažíme se o elementární pochopení základů státního zřízení a politického systému České republiky.

Výuku stavíme na schopnosti orientace na vlastivědné mapě České republiky.

V 5. ročníku žáci navazují na poznatky o historických událostech získaných v předchozím ročníku a prohlubují je. Snaží se posoudit změny ve způsobu života v novověku, seznamují se s významem vědy a techniky pro rozvoj výroby. Charakterizují svými slovy politický a kulturní život českých zemí koncem 19. a počátkem 20. století.

Těžištěm zeměpisné části výuky v 5. ročníku je opět schopnost orientace na vlastivědné mapě České republiky a Evropy. Žáci popisují polohu České republiky v Evropě, určují sousední státy ČR. Stručně posuzují přírodní podmínky, hospodářskou a společenskou vyspělost České republiky a evropských států. Vyhledávají na mapách a vyjmenovávají jednotlivé světadíly, oceány na Zemi, významná evropská města a střediska cestovního ruchu. Získávají základní poznatky o procesu sjednocování Evropy – Evropská unie.

Cíle vzdělávací oblasti

- orientace ve světě informací, časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, kulturní a tolerantní chování, samostatné a sebevědomé vystupování
- přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

V průběhu zeměpisné výuky ve 4. a 5. ročníku je vhodné zařazovat téma Ochrana a chování člověka za mimořádných událostí.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Vlastivěda je vyučován v kmenových učebnách, nejčastěji v 45minutové vyučovací hodině. K výuce jsou Vlastivědy využívány různé druhy map, PC sestavy, notebooky a interaktivní tabule. Během výuky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity a účast na školních aktivitách, projektech. Exkurze, vycházky, naučné programy jsou plnohodnotnou součástí výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišovat přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

- učitel vede žáky k ověření výsledků
- učitel podněcuje k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Rozpracování učiva z RVP ZV do jednotlivých ročníků

PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA

ROČNÍK: čtvrtý

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
- žák ovládá základní pojmy daného učiva - rozlišuje státní zřízení, hlavní orgány státní moci, jejich zástupce - dokáže vyjmenovat a rozpoznat státní symboly, státní svátky a významná místa	Česká republika – naše vlast - parlament - zákony - prezident, vláda - státní symboly, svátky, památná místa	VDO	Čj
- žák se dokáže orientovat podle světových stran a to jak na mapě, tak v prostoru - vysvětlí rozdíl mezi glóblem, mapou a plánem - rozpoznává poledníky a rovnoběžky - dokáže převést vzdálenost na mapě na vzdálenost ve skutečnosti - zvládá rozlišit na mapě nadmořskou výšku a to podle barev a kót s výškovými značkami, rozlišuje nížiny, vysočiny a hory - umí přečíst a vysvětlit značky na mapě	Práce s mapou - světové strany - glóbus, mapy, plány - poledníky, rovnoběžky - měřítko mapy - nadmořská výška - značky	VMEGS	M
žák dokáže udat název a polohu států	Poloha ČR	VMEGS	

sousedících s ČR zná národnost jejich obyvatel, řeč, kterou se zde mluví	sousední státy	MV	
- zná polohu a rozlohu České republiky, její umístění v Evropě a počet obyvatel - umí ukázat na mapě hranice a vyjmenovat sousední státy a jejich hlavní města - dokáže se orientovat na mapě a ukázat pohraniční hory s nejvyššími vrcholy, stejně tak umí vyjmenovat a ukázat vnitřní pohoří	Česká republika		
umí vyjmenovat a vyhledat na mapě významná města v jednotlivých krajích, zná jejich hospodářství – zemědělství, průmysl, nerostné suroviny	Kraje ČR		Př
- žák je schopen ukázat daná města na mapě, vyčíst pomocí značek jejich velikost - dokáže krátce pohovořit o vzniku a vývoji měst - dle mapy je schopen charakterizovat zaměření jednotlivých měst na určitý druh průmyslu nebo zemědělství - zvládá pohovořit o městě, ve kterém žije, určit jeho polohu vzhledem k ČR, vyjmenovat významná místa a instituce - zná hlavní město ČR, počet obyvatel,	Města - vznik a vývoj, současná podoba měst - historické památky - významná města		

nejdůležitější úřady a místa, které se zde nachází			
- žák rozlišuje pojmy počasí a podnebí, vysvětlí jejich rozdíl - dokáže říct, čím je počasí dáno, přečíst značky - umí uvést na čem je závislé podnebí - zná 4 roční období, pojmy rovník, nejdelší a nejkratší den, umí vysvětlit, čím jsou tyto zákonitosti dány - uvede negativní vliv člověka na změny klimatu	Počasí a podnebí - počasí a podnebí - rovník, nejkratší a nejdelší den - roční období		
- žák umí vyjmenovat složení půdy, čím je dána kvalita půdy - dokáže s mapou vyjmenovat oblasti pěstování zem. plodin a chovu dobytka - je schopen pohovořit o oblasti, ve které žije - vysvětlí negativní vliv člověka, který je způsoben obděláváním půdy	Půdy a zemědělství - kvalita půdy - složení půdy - rozdělení zemědělské výroby		
- žák umí vysvětlit pojem nerostné suroviny a uvést příklady - dle mapy je schopen vyčíst místa těžby ner. surovin - některé nerostné suroviny umí charakterizovat	Nerostné bohatství - nerostné suroviny - hnědé uhlí, černé uhlí, vápenec, kaolín		
žák dokáže rozlišit chování, které poškozuje životní prostředí, chápe	Životní prostředí	EV – Lidské aktivity, problémy, životní prostředí	

význam slova ekologie a dokáže je správně používat v souvislostech • umí uvést příklady ochrany živ. prostředí nebo jeho poškozování • dokáže z mapy vyčíst chráněná místa v ČR a zná jejich názvy i ve svém nejbližším okolí	• životní prostředí • národní parky • ekologie		
• žák umí stručně charakterizovat jednotlivé etapy dějin a jejich vývoj • dokáže popsat způsob života lidí • pracuje s časovými údaji, dokáže dle časové přímky seřadit a zařadit jednotlivé etapy vývoje • ke své práci využívá map, knih a dalších informačních zdrojů • navštěvuje knihovny, muzea, galerie a výstavy • porovnává život člověka v současnosti a minulosti, lidskou společnost, její zvyky a práci	České dějiny • Nejstarší osídlení naší vlasti • Slované • Přemyslovská knížata a králové • Lucemburkové • husitské války • doba po husitských válkách • Jagellonci		

PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA

ROČNÍK: pátý

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČESKÁ REPUBLIKA SOUČÁST EVROPY , PUTOVÁNÍ PO EVROPĚ			
• umí definovat Zemi • zná a umí rozeznat mapy a globus, umí popsat Zemi	• planeta Země		

• ví, co je světadíl (kontinent) a dokáže je ukázat na globusu • zná ekologické problémy celé planety, dovede vysvětlit odlišnosti obyvatel a způsobu života jednotlivých národů			
• zná podnebné pásy	• podnebí v Evropě		
• zná polohu Evropy, její hranice a sousedy • umí vyhledat na mapě poloostrovy a ostrovy, nížiny a hory, podnebí a vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo	• Evropa – poloha na Zemi • nížiny a hory v Evropě • rostlinstvo a živočišstvo	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	Aj
• zná rozdělení Evropy a umí ukázat na mapě evropské státy a jejich hlavní města • umí vyjmenovat a ukázat na mapě nejvýznamnější evropské státy, města a střediska cestovního ruchu	• Evropské státy a jejich hlavní města		Aj
• umí popsat polohu sousedních států České republiky a lokalizovat je na mapě • zná jejich hlavní města a společenskou vyspělost státu	• Německo • Polsko • Rakousko • Slovensko		
Z NEJNOVĚJŠÍCH ČESKÝCH DĚJIN			
• umí vlastními slovy charakterizovat způsob života poddaných v českých zemích • umí vysvětlit jednotlivé pojmy – robota, nevolník	• České země jako součást Rakouska – Uherska • počátek vlády Habsburků (bitva na Bílé hoře, Rudolf II., Marie Terezie, Josef II.)		
• zná rozvoj české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.	• obrození • národní buditelé		

• umí popsat způsob života lidí, nejvýznamnější události a osobnosti jednotlivých období			
• umí svými slovy charakterizovat vývoj vědy a techniky, společenský a kulturní život českých zemí koncem 19. a počátkem 20. století	• vynálezy • rozkvět umění a kultury		
• dokáže vlastními slovy vysvětlit důvody pro snahu vybudovat samostatný český stát	• Rakousko - Uhersko dualismus		
• jsou mu známy důvody vypuknutí 1. světové války • zná významné osobnosti spojené se vznikem československé republiky – Masaryk, Beneš	• první světová válka • samostatné Československo • T. G. Masaryk		
• zná důvody vypuknutí 2. světové války • umí posoudit život v době nacistické okupace • zná význam obnovení Československé republiky	• život v první republice • druhá světová válka • boj proti nacistům • obnovená Československá republika		
• zná a umí vysvětlit rozdíl pojmu komunistická vláda, totalita a demokracie	• období komunistické vlády od totality k demokracii		
• ví a dokáže vysvětlit za jakých okolností a kdy vznikla Česká republika	• návrat k demokracii • Česká republika	VDO – Principy demokracie	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjení dovedností týmové spolupráce
- vést žáky k uvědomování si hodnoty spolupráce a vzájemné pomoci

Výchova demokratického občana

- výchova k respektování zákonů, norem, dohodnutých pravidel
- pochopení hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- motivace k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- chápat události a problémy s různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská dimenze)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- utvářet pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- učit se vnímat Evropu jako širší vlast

Multikulturní výchova

- učit se komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- uvědomovat si, že etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné

Environmentální výchova

- vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- učit se odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů

5. 5 Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují ve dvou samostatných vyučovacích předmětech: Hudební výchova a Výtvarná výchova.

5. 5. 1 Název vyučovacího předmětu: Hudební výchova

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavními složkami hudební výchovy 1. období jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně-výchovné práce je zpěv. Lásku k hudbě se nejsnáze probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. Nejčastější formou tohoto období je zpěv jednohlasný. Učitel dbá individuálních zvláštností dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. Dále je třeba pamatovat na to, aby rozsah a poloha písni odpovídaly rozsahu a poloze dětského hlasu. V hudební výchově je třeba střídát činnosti tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu.

Výběr písni má být rozmanitý, má napomáhat hlasovému výcviku. V tomto období jsou pro zpěv nejvhodnější lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé, vhodné je využívat i písni místních nebo krajových. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Smysl pro rytmus snadno a dobře rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů (tyčinky, bubínek, tamburína, činely apod.) ke zpěvu žáků. Vnímání hudby se rozvíjí v celé hudebně-výchovné práci, nejvýrazněji při poslechu hudby. Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom jsou žáci vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb.

Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech než Hv. Proto výuku hudební výchovy vedeme tak, aby se stala pro žáky příjemnou a oblíbenou. K dobrému rozvíjení pěveckých dovedností žáků v tomto období velmi dobře napomáhá každodenní zpěv zařazovaný v průběhu vyučování jako doplněk učiva nebo jako příjemná relaxační chvíle.

Ve zpěvu i poslechu je nezbytné se vracet k probraným písním a skladbám. Jen tak žák může dobře zvládnout melodii a slova písně, zapamatovat si hudební skladbu. Stále zdokonalovanou reprodukcí písni a opakovaným poslechem se prohlubuje vztah žáků k hudebním dílům i intenzita jejich estetického prožitku. Při výuce hudební výchovy je třeba věnovat pozornost hudebně nadaným žákům, dbát o jejich další rozvoj,

doporučovat zájmovou činnost. Zpěvem, poslechem, jednoduchým doprovodem písní na dětské hudební nástroje a pohybovým projevem se stávají děti aktivními provozovateli hudby.

Cíle vzdělávací oblasti

- naučit žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé dětské písně v hlasovém rozsahu přiměřeném žákům mladšího školního věku
- nacvičit správné dýchání a tvoření tónů
- rozvíjet hudební sluch a paměť na melodii i slova
- učit rozlišovat a udržovat určitý rytmus
- rozvíjet hudebnost zařazováním poslechu lidových písní i poslechu hodnotné vážné hudby vhodné pro tento věk a vést žáky k zájmu o hudbu
- poznat a dbát o rozvoj talentovaných žáků
- probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova. Žáci jsou prostřednictvím tohoto předmětu vedeni k vnímání a poznání okolního světa i sama sebe. Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova vede k úspěšnému rozvoji osobnosti.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Hudební výchova je vyučován v kmenových učebnách, nejčastěji v 45 minutových vyučovacích hodinách. K výuce je využíváno pianino, rytmické nástroje apod. Dovednosti a znalosti tohoto předmětu jsou velmi často využívány i v ostatních předmětech (Český jazyk, Anglický jazyk).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vnímání hudby prostřednictvím hudebních činností

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme problémové situace a vedeme žáka k jejich řešení rozvíjením tvůrčího potenciálu a kultivováním projevu
- probouzíme schopnost subjektivně vnímat, cítit, prožívat a chápat

Kompetence komunikativní

- rozvíjením hudebnosti vedeme žáka k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- navozujeme situace, kdy žáci naslouchají různým druhům hudby a vyjadřují svůj názor k vyslechnutému
- vedeme žáky k adekvátní reakci na názory a projev jiných

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a toleranci
- navozujeme vstřícnou a podnětnou atmosféru
- nabízíme možnost zažít pocit úspěchu a posílit zdravé sebevědomí

Kompetence občanská

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností
- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledky své práce

Kompetence pracovní

- učíme žáky užívat materiály, nástroje a vybavení, využívat znalosti a zkušenosti
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností
- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledky své práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodář s dechem při interpretaci písní – frázování

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
- záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b)
- záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

- hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace
- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

S hudbou se dítě setkává od malička. Proto v počátcích výuky Hv budeme vycházet ze znalosti jednoduchých lidových písní, které obvykle žáci znají ze zpěvu v rodinách, ze zpěvu podle dětských knížek a ze zpívání v mateřských školách a dětmi oblíbených hudebních nahrávek.

Děti předškolního věku obvykle umí zpívat písně

Halí, belí	Pásla Ovečky	Prší, prší
Ovčáci, čtveráci	Jedna, dvě, tři, čtyři, pět	Čížečku, čížečku
Kočka leze dírou	Travička zelená	
Skákal pes	Holka Modrooká	
Pec nám spadla	Já mám koně	
Maličká su	Když jsem já sloužil	
To je zlaté posvícení	Pod naším okýnkem	

Písně vhodné k nácvičku pro 1. ročník

Žabička zelená	Šel zahradník do zahrady
Proč	Když jsem jel do Prahy
Pod naším okýnkem	Já jsem z Kutné hory
Bude zima, bude mráz	Šla Nanynka do zelí
Pásli ovce valaši	Když jsem já ty koně pásal
Štědrej večer nastal	Žežuličko, kde jsi byla
My tři králové	Máminy oči
Kotě a sluníčko	

Při výuce v průběhu celého roku dbáme na to, aby vyučování bylo radostné a dalo žákům co nejvíce citových zážitků. V prvním ročníku mají někteří žáci nevyvinutý hudební sluch, nedovedou či nechtějí zpívat. Pěvecké dovednosti získávají žáci přípravnými cvičeními, která si učitel vytváří z prvků nacvičované písně. Přitom je dobře využít individuálního zpěvu žáků, kteří intonačně čistě zpívají a ostatní nechat zpěv spolužáka poslouchat a potom kousek napodobit.

Učitel věnuje péči o hlas žáků pozornost. Dbá, aby žáci

- zpívali lehce, bez křiku, ve vyvětrané místnosti

- nezpívali dlouho ve vysoké nebo nízké hlasové poloze
- nezpívali celou hodinu
- poslouchali se navzájem

K cvičením hlasovým se řadí cvičení dechová. Při nich se žáci učí hospodařit s dechem. Možné je k nim připojit pohyby paží. Hlasová cvičení je vhodné volit jednoduchá, aby se mohla soustředit pozornost k vytvoření krásného tónu a správné výslovnosti samohlásek, souhlásek, slabik i slov.

Cvičení sluchová vychovávají hudební sluch žáků. Písňe se nacvičují v tomto období podle sluchu.

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: první

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Vokální činnosti • rovně sedět a stát • dýchání • zpěv polohlasem • hlavový tón • otvírání úst • sjednocování hlasového rozsahu • realizace písni ve 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu • hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) • zachycení melodie písne pomocí jednoduchého grafického vyjádření	OSV - Poznávání	M Čj Prv Pozn. nejméně 10 písni a 5 říkadel
•	• Instrumentální činnosti		

využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- správné držení nástrojů z Orffova instrumentáře (hra rytmu, metra, prvních dob) - hra na ozvěnu		
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Poslechové činnosti - délka, síla, barva a výška tónu - pohyb melodie, kontrast, barva, tempo, dynamika - rozlišení lidského hlasu a hudebního nástroje - hudební styly a žánry (ukolébavka)	OSV – Poznávání	Pozn. nejméně 4 poslechové skladby
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti - hra na tělo - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby		Tv Pozn. nejméně 2 hudebně pohybové hry

Písně vhodné k nácviku pro 2. ročník

Černé oči	Kalamajka
Kdybys měla má panenko	Marjánko
Dělání	Ach synku, synku
Nesem vám noviny	Běžela ovečka
Jak jsi krásné neviňátko	Na tý louce zelený
Štěstí, zdraví, pokoj svatý	Krávy, krávy
Zimní	Když jde malý bobr spát
Mach a Šebestová	

Písňe tvoří i ve 2. ročníku hlavní součást práce v hodinách Hv. Ostatní činnosti při výuce jsou spojovány se zpěvem. Nácvik písni provádíme nápodobou, písňe vhodně motivujeme, dbáme na pochopení obsahu textu písňe, na osvojení si textu, rytmu i melodie jednotlivými žáky. Při zpěvu věnujeme pozornost výslovnosti. Při opakování písňe doprovázíme jednoduchým rytmickým nebo pohybovým doprovodem. Vhodnou pomůckou jsou nástroje Osnovy školy. Jednoduché rytmické nástroje si též snadno můžeme

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: druhý

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Vokální činnosti - rovně sedět a stát - dýchání - zpěv polohlasem - hlavový tón - otvírání úst - výslovnost koncovek - sjednocování hlasového rozsahu - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - melodie stoupající a klesající - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) - zachycení melodie písňe pomocí jednoduchého grafického vyjádření	OSV	Čj Prv Pozn. nejméně 10 písni a 4 říkadla
	Instrumentální činnosti		

• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	• hra na jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře - hra rytmu, metra, prvních dob (i dle notového zápisu) • rytmizace říkadel • hra na ozvěnu		
• reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti • hra na tělo • pohyb melodie, tempo, dynamika		Tv Pozn. nejméně 3 hudebně pohybové hry
• rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Poslechové činnosti • hudební výrazové prostředky (pohyb melodie, tempo, dynamika) • dětský sbor • hudební nástroje • ukolébavka, pochod	OSV	Pozn. nejméně 4 poslechové skladby

Písňe vhodné k nácviku pro 3. ročník

Beskyde, Beskyde

Pekla vdolky

Vyletěla holubička

Už ty pilky dořezaly

Tancuj, tancuj

Narozeninová

Není nutno

Jarní slunce

Čí je, či je, či je děvče	Ztratila Lucinka bačkorku
Kačenka divoká	A já su synek z Polanky
Rychle bratři, rychle vstávejme	Až já pojedu přes ten les

Žák by se měl ve 3. ročníku naučit zpaměti 10 – 12 písní. Ve 3. ročníku, stejně jako v předcházejících ročnících, zůstává opět hlavní součástí výuky hudební výchovy zpěv.

Zpěv doprovázíme rytmickými nástroji. Když máme rytmických nástrojů nedostatek, sami si je vyrábíme např. ze skořápek ořechů, kelímků naplněných rýží, čočkou apod., místo hůlek použijeme vařečky, lžičkou ťukáme do skleničky apod. Žákům dáváme možnost objevit další zvukové efekty a zkusit je využít při zpěvu.

S hudbou se žáci mohou setkat též při návštěvě výchovných koncertů, besedách o hudbě hudebních aktivitách. Mohou sledovat též část videozáznamu koncertu. Poslechové skladby v 1. období vzdělávání volíme podle nahrávek, které jsou k dispozici. Dbáme, aby v poslechových skladbách byly zastoupeny písně lidové, známé umělé písně pro děti a věku přiměřené skladby významných českých hudebních skladatelů.

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: třetí

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Vokální činnosti - rovně sedět a stát - dýchání - měkké nasazení tónu - zpěv polohlasem - rozvíjení hlavového tónu - rozšiřování hlasového rozsahu - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, rytmizace říkadla - jednoduchý kánon - melodie stoupající a	OSV	Čj Prv Pozn. nejméně 10 písní (lidové i umělé) a 4 říkadla

	klesající v krocích, zpěv dle notového zápisu • hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, melodizace říkadla) • zachycení melodie a rytmu jednoduchého motivu pomocí not		
• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Instrumentální činnosti • hra na jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře • rytmitizace a melodizace říkadel • akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu • ostinato • ozvěna, otázka a odpověď		
• reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti • hra na tělo • pohybové vyjádření hudby – pochod • pohybové hry		Tv
• rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící	Poslechové činnosti • hudba taneční, pochodová, ukolébavka, hudba	OSV	Pozn. nejméně 4 poslechové skladby

hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	k slavnostním příležitostem - rozlišování jednotlivých hudebních nástrojů - rozlišování orchestru a sóla		
--	--	--	--

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK: čtvrtý

VÝSTUPY ŽÁK	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - zazpívá předvěti a závěti	Vokální činnosti - měkké nasazení tónu, hlavový tón - realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu - hlasová hygiena - hra na ozvěnu - zachycení melodie písne pomocí linky - zápis rytmu jednoduché písne		Čj
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - zahraje předvěti a závěti	Instrumentální činnosti - hra na jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace a melodizace		

	- říkadel - hra na otázku a odpověď - zápis rytmu jednoduchého motivu		
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků (polka, valčík)	Hudebně pohybové činnosti - taktování ve 2/4 a 3/4 taktu - hra na tělo - taneční hry se zpěvem		Tv
- rozpozná předvěti a závěti - rozpozná změnu dynamiky, tempa a tónorodu	Poslechové činnosti - rozlišování kvality tónů - lidový dvojhlas - sbor - hudba instrumentální - polka, valčík - rondo - B. Smetana - Úvodní sbor z opery Prodaná nevěsta, Luisina polka,, Vltava - L. Janáček – Pilky z Lašských tanců - J. J. Ryba – Česká mše vánoční - J. Straus – valčík dle vlastního výběru - B. Martinů – Otvírání studánek - W. A. Mozart – malá noční hudba - Vybrané hudební nástroje	OSV	

	melodie		
• ztvárňuje hudbu pohybem	Hudebně pohybové činnosti • taktování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • hra na tělo		
• rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby zřetelné změny	Poslechové činnosti • rozlišování hudby homofonní a polyfonní • hudební nástroje v hudbě lidové, symfonické, chrámové i populární • malá forma písňová, rondo, variace - Česká státní hymna - L. Janáček – Říkadla - vánoční písně - W. A. Mozart – Symfonie C dur (Menuet) - J. S. Bach – Umění fugy - jazzová hudba - rock and roll - písničky K. Hašlera	OSV	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- každodenní využití v běžném životě
- rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vyjádření pocitů z poslechu hudebních ukázek
- využití různých postupů dramatické výchovy
např. dramatizace písní, návštěva divadla, koncertů, diskuse nad uměleckým dílem

Výchova demokratického občana

- motivace žáků k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích třídního kolektivu
např. pomoc (zpěv ve dvojicích, trojicích), ochota pomáhat, být ohleduplný (kultivovaný projev, pravidla chování na koncertě)
- respektovat kulturní odlišnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře a i v osobním životě
- prolíná všemi vzdělávacími oblastmi
- budovat vztah k evropské a světové hudbě (prvotní seznámení s hudebními skladateli a jejich díly)
- nejznámější hymny evropských zemí
- lidové písně z různých oblastí (krajské oblasti – Vysočina, Chodsko, Beskydy)

Multikulturní výchova

- seznamování s rozmanitostí různých hudebních kultur, jejich tradicemi
- hudba v našem regionu (písně, umělci, kulturní postavy, kulturní akce)
- poznávat a tolerovat odlišnosti hudebních kultur

Environmentální výchova

- zamyšlení se nad vztahy člověka a prostředí (vnímání hudby uklidnění, povzbuzení, motivace)
- vnímání estetických kvalit v hudbě (vážná hudba, muzikály, lidová hudba, hudební „kýč“)

Mediální výchova

- vnímání zvuku (hluk, pozitivní zvukový vjem)
- vývoj médií – rozhlasu, nahrávek
- setkávání se s hudbou – rozhlas, televize, koncerty, soutěže

5. 5. Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují ve dvou samostatných vyučovacích předmětech: Hudební výchova a Výtvarná výchova.

5. 5. 2. Název vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Žáci by se měli naučit rozumět výtvarnému umění, chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Toto poznávání je zaměřeno na kultivaci schopností žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty, ty chránit, případně i zmnožovat. Žákům je tak umožněno, aby si v činnostech prakticky osvojili výtvarné dovednosti a techniky. Rozvíjí jejich potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, což významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

V 1. až 3. ročníku se ve výtvarných činnostech vychází především z dětské spontánnosti, bezprostřednosti a uvolněnosti. Z metod a forem práce se využívá různé hravé prostředí, naučit se užívat vhodných výtvarných pomůcek a prostředků.

Při výtvarných činnostech 4. a 5. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem, proto se postupně přechází od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova sleduje tři základních oblasti:

- **rozvíjení smyslové citlivosti** – činnosti umožňující žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření;
- **uplatňování subjektivity** – činnosti vedoucí žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření;
- **ověřování komunikačních účinků** – činnosti umožňující žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. Žáci jsou prostřednictvím Výtvarné výchovy vedeni k vnímání a poznání okolního světa i sama sebe. Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova vede k vytváření nezbytných předpokladů k dalšímu úspěšnému studiu a rozvoji osobnosti.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova je vyučován v kmenových učebnách, nejčastěji v 45 minutových vyučovacích hodinách. K výuce jsou využívány i další prostory školy, areál školy i okolí obce. Během výuky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: výtvarné soutěže (školní i mimoškolní). Dovednosti a znalosti tohoto předmětu jsou velmi často využívány i v ostatních předmětech (Český jazyk, Hudební výchova, Člověk a svět práce, Anglický jazyk).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům

Kompetence k řešení problémů

- oceňujeme originální přístupy v řešení výtvarných úkolů a problémů, vícero způsobů řešení, kreativitu, originalitu, fantazii
- zařazujeme úkoly typu zajímavých výtvarných hříček, záhad, nápadů (landart apod.)

Kompetence komunikativní

- zařazujeme používání jednoduché výtvarné symboliky
- využíváme vlastní tvorby žáků jako prostředku komunikace k vyjádření vlastních pocitů, nálad, postojů, myšlenek
- podněcujeme žáky k využívání vlastní tvorby k vzájemné komunikaci
- podporujeme výtvarné vyjadřování žáků jako prostředek pro vzájemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- hodnotíme každého žáka na základě jeho vlastního pokroku
- podporujeme žáky v účasti v různých výtvarných soutěžích
- oceňujeme vlastní podíl žáků na výtvarném zpracování a upravení společných prostor (výzdoba školy, obecních prostranství a objektů, slavnostní a příležitostné výzdoby)
- podporujeme žáky k výtvarnému vyjádření a zpracování školních i mimoškolních projektů (Den Země), které nejsou zaměřeny prioritně na výtvarnou výchovu

Kompetence občanská

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- podporujeme žáky v účasti v různých výtvarných soutěžích
- oceňujeme vlastní podíl žáků na výtvarném zpracování a upravení společných prostor (výzdoba školy, obecních prostranství a objektů, slavnostní a příležitostné výzdoby)
- podporujeme žáky k výtvarnému vyjádření a zpracování školních i mimoškolních projektů (Den Země), které nejsou zaměřeny prioritně na výtvarnou výchovu

Kompetence pracovní

- používáme různé výtvarné pomůcky a nové techniky k tvořivému, aktuálnímu a aktivnímu učení
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty

ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života
(s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává užívá prvky vizuálně
obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů

VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení
vlastních zkušeností

VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě
vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné,
objemové i prostorové tvorbě

VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci
vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů
a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky

VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje
k nim jako ke zdroji inspirace

VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně
obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj
tvůrčí záměr

VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary,
objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost,

barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
 VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
 VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vyjádření pocitů z poslechu hudebních ukázek
- využití různých postupů dramatické výchovy
např. dramatizace písní, návštěva divadla, koncertů, diskuse nad uměleckým dílem

Výchova demokratického občana

- motivace žáků k uplatňování svých názorů v třídním kolektivu např. pomoc (zpěv ve dvojicích, trojicích), ochota pomáhat, být ohleduplný (kultivovaný projev, pravidla chování v divadle, na koncertě)
- respektovat kulturní odlišnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- vychovávat žáky jako budoucí občany Evropy, jako zodpovědné a tvořivé osobnosti
- budovat vztah k evropské a světové hudbě (různorodost hudebního projevu)
- nejznámější hymny evropských zemí
- lidové písně z různých oblastí (krajové oblasti)

Multikulturní výchova

- seznamování s rozmanitostí různých hudebních kultur, jejich tradicemi
- hudba v našem regionu (písně, umělci, kulturní postavy, kulturní akce)
- poznávat a tolerovat odlišnosti hudebních kultur

Environmentální výchova

- zamyšlení se nad vztahy člověka a prostředí (vnímání hudby uklidnění, povzbuzení, motivace)
- vnímání estetických kvalit v hudbě (vážná hudba, muzikály, lidová hudba, hudební „kýč“)

Mediální výchova

- vnímání zvuku (hluk, pozitivní zvukový vjem)
- vývoj médií – rozhlasu, nahrávek
- setkávání se s hudbou – rozhlas, televize, koncerty, soutěže

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: první**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák: - seznamuje se se základními návyky a postupy při práci s barvami - učí se organizovat práci - osvojuje si základy bezpečnosti při práci - poznává vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů	Úvod vzbuzení zájmu o výtvarné umění	OSV	Čsp
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) - porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění	Výtvarné vyjádření skutečnosti - formování osobnosti výtvarnými prostředky - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy) - prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, představ a osobních zkušeností	OSV	

• seznamuje se s pojmem „barvy základní“, zkouší barvy míchat; poznává jejich vlastnosti (světlé – tmavé) a využívá jich v praxi • rozvíjí svůj smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • zkouší zachytit postavu v pohybu v prostoru (zatím bez proporčních vztahů) • zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování	Práce dekorativní a prostorové • práce s prostorem, barvou a linií • uspořádání objektů do celků v ploše a prostoru		M
• pozoruje přírodu a své okolí • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření pracuje s ilustrací, poznává obrázky dětských ilustrátorů (Josef Lada, Helena Zmatlíková); porovnává je a sleduje jejich odlišnosti	Výtvarné umění, životní prostředí a společnost • schopnost výtvarného umění a výtvarného vyjádření • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	EV – Vztah člověka a prostředí	Prv Čj

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: druhý**

VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
• opakuje si všechny znalosti o barvách • připomíná si zásady bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy	Úvod		Čsp
• ztvárňuje vlastní prožitky a představy na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • rozvíjí své pozorovací schopnosti • pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů • snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí (kresba)	Výtvarné vyjádření skutečnosti • rozvoj dětské tvořivosti • využití vlastních poznatků a fantazie • akční tvar malby a kresby	OSV	Čj

• rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, světlé a tmavé; využívá jich v praxi • pracuje s hustotou barvy, ředí a míchá barvy podle zásad • vybírá si podle potřeby jednoduchý výtvarný nástroj - dřívko, špejle, štětec,... • pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií; využívá různých druhů šrafování • rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor • rozvíjí své praktické znalosti a zkušenosti při modelování	Práce dekorativní a prostorové • práce s prostorem, barvou a linií • práce se základními výtvarnými prostředky • manipulace s objekty	OSV	M
• prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích • rozlišuje pojmy hračka, loutka, maňásek • rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus (odívání, bydlení) • pracuje s ilustrací; navazuje na základní znalosti o ilustraci a rozšiřuje je (Adolf Born, Zdeněk Smetana) • vytváří si názor na výtvarná díla, hodnotí a porovnává	Výtvarné umění, životní prostředí a společnost • rozvoj vnímání skutečnosti • umělecká výtvarná tvorba, ilustrace, film		Čj

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: třetí**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák: - seznamuje se s různými stopami štětců a vhodně jich užívá - organizuje si vlastní práci a udržuje pořádek na svém místě - uvědomuje si hygienické zásady při práci ve Vv	Úvod	OSV	Čsp Vz
- poznává základní barvy a vhodně jich používá - výtvarně ztvárňuje své prožitky - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - seznamuje se s proporcemi lidské postavy; snaží se o jednoduché ztvárnění	Výtvarné vyjádření skutečnosti rozvíjení smyslové citlivosti		Prv

• vyhledává přírodniny a pracuje s nimi; výtvarně je dotváří na základě vlastních představ • vyhledává vhodné předměty v prostředí, které ztvárňuje (malba) • mění velikosti objektu (zmenšování, zvětšování) • poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti • rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus (pravidelné řazení prvků) • rozlišuje různé druhy linie (silná, slabá, měkká, tvrdá); pracuje s ní všemi směry pomocí různých nástrojů	Práce dekorativní a prostorové • rozvoj vizuálně obrazného vyjádření • rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus		Prv M
• rozpoznává, pozoruje a porovnává předměty každodenní potřeby a věci kolem sebe • kombinuje výtvarné techniky (koláž, malba, kresba) • rozlišuje pojem kresba, malba, plastika, ilustrace • rozvíjí své znalosti v oblasti dětské ilustrace (Trnka, Čapek); vytváří vlastní ilustraci k textu	Výtvarné umění, životní prostředí a společnost • rozvoj dětské tvořivosti a představivosti • rozlišení, výběr a uplatnění vizuálně obrazných vyjádření	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: čtvrtý**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák: • navazuje na znalosti a zkušenosti z předchozích ročníků o organizaci práce, bezpečnosti při práci • uvědomuje si zásady hygieny	Úvod		Čsp
• při vlastní tvůrčí činnosti pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy) • výtvarně ztvárňuje své prožitky, zážitky z filmů, knihy apod. • pomocí barev vyjadřuje vlastní prožitky a pocity (radost, smutek, štěstí)	Výtvarné vyjádření skutečnosti • rozvoj pozorovací schopnosti • rozvoj vlastního vyjádření	MV – Práce v realizačním týmu	Čj Hv

• užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku • poznává výtvarné možnosti linie a druhy linie; pokouší se o jejich plošné vyjádření • modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie • rytmicky (pravidelně) řadí různé prvky (přírodní, geometrické) • pozoruje a srovnává tvary užitekových předmětů • přiměřeně řeší jednoduché prostorové úkoly • pro svou práci si volí vhodné pomůcky a nástroje	Práce dekorativní a prostorové • vizuálně obrazné vyjádření • využití vlastní fantazie a poznávání	OSV	
• sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách (strom, kámen,...) • podle výrazových prostředků poznává díla některých dětských ilustrátorů (Lada, Berková, Čapek,...) • seznamuje se s prvky lidových tradic; rozlišuje hračky současné a lidové, porovnává je • všimá si kultury odívání a kultury bydlení	Výtvarné umění, životní prostředí a společnost • práce s vizuálně obrazným vyjádřením	MKV – Lidské vztahy ve výtvarném zpracování	Přír Čj Vl

při vlastní tvorbě se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností, které mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy			
---	--	--	--

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: pátý

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			
- dodržuje zásady bezpečnosti práce a zásady hygieny - udržuje si pořádek na svém pracovním místě - pracuje samostatně podle pokynů - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní k dané práci - poznává základní a doplňkové barvy, vhodně jich používá	Úvod	OSV	Čsp
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností - rozvíjí svou fantazii a představivost - pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - vyjadřuje vnitřní stavbu a vnitřní	Výtvarné vyjádření skutečnosti rozvoj představivosti, výtvarného vidění a výtvarného vyjádření	OSV	Př

členění přírodních objektů pomocí výtvarné linie • konfrontuje představu se skutečností			
• rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování • řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická) • seznamuje se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou); poznává písmo jako dekorativní prvek • srovnává tvary užitekových předmětů, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Práce dekorativní a prostorové • práce s prostorem • funkce písma	OSV	M
• porovnává různé interpretace obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • rozlišuje tvorbu známých ilustrátorů; poznává ilustraci jako umělecký prostředek • chápe odlišnosti uměleckého vyjádření od přesné podoby světa • poznává různé druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství) • vytváří si vlastní názor na různé druhy umění • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje tvorbu, kterou samostatně vytvořil,	Výtvarné umění, životní prostředí a společnost • možnosti vyjádření skutečnosti • výchova k estetickému cítění	MV	Čj

vybral či upravil • poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby			
--	--	--	--

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- žák se prostřednictvím výtvarné výchovy snaží porozumět sám sobě, ale i spolužákům rozvíjením o tvořivosti a estetického citění
- žáci hodnotí ve spolupráci s učitelem výtvarné práce své a svých spolužáků, hledají pozitiva a možnosti opravy nedostatků

Výchova demokratického občana

- žáci jsou vedeni k pochopení významu řádu a pravidel při organizaci vlastní výtvarné práce, společné práce a projektů ve výtvarné výchově
- prostřednictvím vhodných tématických námětů, her, modelových situací, různorodých výtvarných technik a využíváním různého materiálu jsou u žáků prohlubovány dětské výtvarné schopnosti a dovednosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- prostřednictvím návštěv výstav, seznamováním s ilustracemi z knih a encyklopedií je prohlubováno prvotní povědomí potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů
- postupně vést žáky k poznání a pochopení života významných Evropanů a jejich děl

Multikulturní výchova

- poskytovat žákům základní informace o etnických kulturních skupinách žijících okolo nás
- rozvíjení dovedností, poznání a tolerance prostřednictvím hravých forem výtvarné tvorby založených na spontánnosti, fantazii, experimentu s technikami a materiály

Environmentální výchova

- vést žáky k uvědomění si podmínek života na Zemi a možnostmi jejich ohrožení – výtvarné práce s tematikou člověka za mimořádných událostí, výtvarný svět v dětské představě a svět skutečný

- péče o životní prostředí na místní a regionální úrovni, výtvarné soutěže ke Dni Země

Mediální výchova

- využívat médií jako zdroj informací, kvalitní zábavy a náplně volného času
- rozvoj komunikačních schopností – hodnocení výtvarného díla, stylizace vlastního psaného textu, výtvarná úprava knih a textů

5. 6. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 5. ročníku prostřednictvím Tělesné výchovy.

5. 6. 1. Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podříditi kolektivu ...).

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.

Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radostného pocitu z pohybu u dětí se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů je HRA a dodržování herních pravidel.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů, zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat.

Neustále věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce Tv, průběžně opakujeme bezpečnostní pravidla, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách Tv se nezaměříme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležité hygienické zásady s tím spojené.

Pohybové činnosti by měly prolínat a doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech jako např. vhodné rozvíčky, pohybové hry, taneční prvky.

Správně řízená výuka tělesné výchovy vyžaduje, aby učitel:

- kladl na žáky tělovýchovné požadavky, které jsou přiměřené jejich tělesné a pohybové vyspělosti
- dbal rozdílu mezi chlapci a děvčaty
- volil program s ohledem na roční období a materiálně technické vybavení školy
- dbal bezpečnosti žáků a vedl žáky k nacvičování vhodné a správné dopomoci a záchrany při cvičení
- účelně zaměstnával co nejvíce žáků vhodnými bezpečnými úkoly ke cvičení ve družstvech

Hlavní organizační formou vyučovacího procesu je vyučovací hodina tělesné výchovy. Vyučovací hodiny tělesné výchovy se nespojují do dvouhodin, rovnoměrně se rozkládají do týdenního rozvrhu.

Zařazování kurzu plavání

- Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

Tělovýchovné chvílky

Do vyučovacích hodin ostatních předmětů je vhodné vkládat tělovýchovné chvílky. Zařazují se, když se u žáků začne projevovat únava. Jejich programem jsou koordinační, vyrovnávací i kondiční cviky, které žák zná z výuky Tv v daném ročníku.

Hygienické požadavky pro výuku Tv

Cvičební prostory – tělocvičny je třeba udržovat v čistotě a jejich vybavení vždy před užitím kontrolovat. Teplota vzduchu v tělocvičně by měla

být přiměřená, neměla by být nižší než 16 °C.

Na vyučovací hodiny Tv se žáci převlékají do cvičebních úborů. Z pedagogických důvodů používá cvičební úbor i učitel.

Pro zvýšení odolnosti organismu se doporučuje, aby výuka Tv probíhala často na hřišti nebo v terénu. Chceme prospět zdraví žáků, a proto realizujeme mimoškolní tělovýchovné aktivity žáků ve spolupráci s rodiči.

Charakteristika některých cvičení zařazovaných pravidelně do hodin Tv

Vyrovňovací cviky

Jsou to průpravná gymnastická cvičení, která jsou zaměřena na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin. V tomto období posilovací cviky zařazujeme jen jednoduché a krátce. Pozornost věnujeme cvičením koordinačním, cvičení na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, také na podporu návyku správného držení těla.

Cvičení mohou být prováděna v rytmických obměnách s možností hudebního doprovodu. Patří sem cvičení prostná, s náčiním i na nářadí, na místě i za pohybu. Dbáme při tom na přiměřený čas pro zařazování těchto cvičení do vyučovacích hodin.

Kondiční cvičení

Cvičení se zaměřením na rychlost, pohyblivost, obratnost, vytrvalost, to jsou: běh, skoky, házení, cvičení rovnováhy, lezení, šplhání, překonávání překážek, gymnastická cvičení s náčiním i bez náčiní (např. s míči, se švihadly, na lavičkách, žebřinách apod.).

Rytmická cvičení a tanec

Rytmická cvičení jsou velmi vhodnou součástí vyučování v 1. – 3. r., zařazujeme je nejen do vyučovacích hodin Tv, ale též do hodin hudební výchovy i českého a anglického jazyka. Podporují značnou měrou dobrý psychický vývoj žáků. Cvičení zařazujeme jako rytmiizaci jednoduchých a dětem známých pohybů podle hudebního doprovodu, v 1. a 2. ročníku cvičíme i podle říkanek a písní.

Tanec pomáhá zvládnout základní pohyby paží, nohou a trupu. Učíme žáky základní taneční kroky. Zaměřujeme se na estetický

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- rozvoj pohybových schopností a dovedností žáků
- rozvoj smyslu pro účelný a krásný pohyb

- získat návyky správného držení těla, nacvičovat základní cviky k získání těchto návyků
- vést žáky k vědomému zvládnutí pohybu, zařazovat cviky na koordinaci pohybů
- zvyšovat pohybový rozsah a obratnost žáků
- upevňovat charakterové vlastnosti žáků, rozvíjet sociální vztahy
- získávat pocit nutnosti pravidelného cvičení jako součásti správného životního stylu
- vštípit dětem radostný pocit z pohybu
- pochopit důležitost organizace a spolupráce hlavně formou her (dodržování pravidel, umět se podřídít kolektivu, spolupracovat...)
- neustále seznamovat žáky s důležitostí dodržování bezpečnostních zásad (při hrách v tělo- cvičně, na hřišti, při cvičeních s náčiním nebo na náradí...)
- umět slyšet, vnímat a reagovat na povely učitele (nejen na píšťalku, ale i na jiné podněty – slovní, gestikulační ...)
- naučit žáky připravit na sportovní výkony – zvolit vhodnou obuv, vhodné oblečení (sepnout vlasy, odložit hodinky a jiné cennosti ...)
- posilovat tělesnou kondici a duševní pohodu dětí správně zvolenými aktivitami, vhodnými a přiměřenými tomuto věku
- z hlediska správné organizace a bezpečnosti je vhodné zvládnout s dětmi základy pořadových cvičení (nástupy, povely pozor, pohov...)
- využívat různá kondiční cvičení k rozvoji a zvýšení pohybových schopností žáků – to je zvyšovat obratnost, vytrvalost, rychlost, pohyblivost (za pomoci různého náčiní, využití různých druhů náradí, přeskoky, odrazy, překonávání překážek, různé druhy běhů...)
- vnímat důležitost průpravných cvičení (rozcviček), jako prostředku pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života, nedostatku sportovních aktivit
- seznamovat žáky s důležitostí správného rozcvičení, využívat veškeré kompenzační prostředky (protahovací, uvolňovací cvičení, strečink, ...)
- učit žáky cítit, vnímat hudbu a umět ji vyjadřovat pohybem, snažit se rozvíjet rytmické cítění, začleňovat taneční prvky (lidové písničky)
- rozvíjet dovednosti žáka zvládnutím základů atletické abecedy (běhy, skoky, hody ...)
- zvládat průpravná cvičení pro míčové hry, správně zvládat techniky házení, chytání, přihrávání
- seznamovat žáky s nácvikem jednoduchých základů miniher
- vkládat dle možností cvičení v různém prostředí, seznamovat žáky s pohybem na hřišti, ve volné přírodě, v lese
- dle možnosti zařadit zimní sportování (bobování, sánkování, lyžování, bruslení)
- vštípit základy plaveckých dovedností
- nesoustředit se jen na hodiny Tv, ale začleňovat do vyučování další pohybové aktivity – vycházky, pohybové chvilky, cviky ve třídě na správné držení těla)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova je vyučován ve školní tělocvičně, nejčastěji v 45 minutových vyučovacích hodinách. K výuce jsou využívány i další prostory školy, víceúčelové hřiště, areál školní zahrady i okolí obce. Během výuky jsou žákům nabízeny rozšiřující aktivity: pohybové soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci získávají informace o tělocvičném názvosloví
- učí se cvičit podle nákresu nebo popisu cvičení
- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky
- učitel umožňuje žákům hodnotit své činnosti a výsledky na základě daných kritérií

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí řešit zadané úkoly a uplatňují zásady bezpečného chování
- řeší problémy nesportovního chování
- učitel zařazuje metody a formy, při kterých žáci docházejí k řešení sami

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- učitel vede žáky ke vzájemné komunikaci a spolupráci

Kompetence sociální a personální

- žáci se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu
- jsou vedeni ke zlepšování své zdatnosti, učí se být ohleduplní a taktní
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- žáci si utváří pracovní návyky při pohybových činnostech, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní a dodržují vymezená pravidla
- učitel vede žáky k uplatňování hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové

činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností

i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- plavání – (*základní plavecká výuka*) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- lyžování, bruslení (*podle podmínek školy*) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- další pohybové činnosti (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- zdroje informací o pohybových činnostech

Rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: první

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Pořadová cvičení • základní postoje- pozor, pohov • v řad nastoupit, rozchod • nástup na značky, do řady, do družstev Rytmická gymnastika a tanec • rytmizace jednoduchých pohybů podle říkadel a písní • rytmizace jednoduchých a známých pohybů podle hudebního doprovodu • pokus o přísuný krok, cval stranou • nácvik správného držení těla Drobné hry • hry spojené s během • hry spojené s házením a chytáním míče • hry pro uklidnění • hry na hřišti, na ledu, na sněhu Lehká atletika • běh střídaný s chůzí, překonávání překážek • rychlý běh na 50 m • vytrvalostní běh do 600 m • skok daleký z místa snožmo, s rozběhem • hod míčkem horním obloukem do dálky	OSV	Hv
		OSV	M

ROČNÍK: druhý

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Pořadová cvičení • základní postoje - pozor, pohov • v řad nastoupit, rozchod, vpravo v bok, vlevo v bok • nástup na značky, v řad, do družstev Rytmická gymnastika a tanec • rytmičtější jednoduchých pohybů podle písni • střídání chůze a běhu • přísunný krok, cval stranou, poskočný krok Průpravná cvičení • rozcvičky k procvičení koordinace pohybů • cvičení ve stoji spojném i rozkročném • cvičení v lehu na zádech • chytání míčů do obou rukou po vlastním nadhozu, po odrazu od země, od zdi, po přihrávce Drobné hry • hry spojené s během • hry spojené s házením a chytáním míče • hry pro uklidnění • hry na hřišti – pravidla her s míčem – vybíjená Cvičení rovnováhy	OSV OSV OSV	Hv

	• stoj na jedné noze • poskoky na jedné noze • chůze po lavičce s plněním drobných úkolů Lehká atletika • běh střídaný s chůzí, překonávání překážek • rychlý běh na 50 m • vytrvalostní běh do 600 m • skok daleký z místa snožmo • skok daleký do písku s rozběhem • přeskok pruhu širokého 50 – 80 cm • skok přes motouz ve výši asi 50 cm • hod míčkem horním obloukem do dálky • hod míčkem (nebo vhodnými přírodninami) na cíl Gymnastika • převaly stranou v lehu • kolébka na zádech • stoj s oporou o lopatky a záloktí (svíčka) • kotoul vpřed a vzad • kotoul vpřed ze stoje spojného • leh na zádech, vztyk bez pomoci rukou • cvičení na lavičce – chůze vpřed, vzad, obraty, přeběhy • šplh o tyči • cvičení na trampolíně Sportovní hry • příprava – přihrávka obouruč na místě - vrchní přihrávka jednoruč na místě, v pohybu	OSV I 1	M
		OSV	

	- chytání obouruč na místě • driblink na místě, v chůzi • míčové hry Turistika • chůze ke vzdálenějšímu cíli • výchova k turistice • chování v přírodě, pozorování přírody • chování se v dopravních prostředcích Plavecký výcvik Zdravotní výchova • hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech – předcházení úrazům • dbát na osobní čistotu těla, prádla, oděvu, cvičebního úboru • snažit se dodržovat čistotu a pořádek • do programu dne zařazovat tělovýchovné chvílky	OSV	Prv Prv
--	--	-----	-----------------------

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: třetí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá	Pořadová cvičení • základní postoje- pozor, pohov • v řad nastoupit, rozchod, vpravo v bok, vlevo		

	• přeskok pruhu širokého 50 – 100 cm • skok přes motouz ve výši asi 60 cm • hod míčkem horním obloukem do dálky • hod míčkem (nebo vhodnými přírodninami) na cíl Gymnastika • převaly stranou v lehu • kolébka na zádech • stoj s oporou o lopatky a záloktí (svíčka) • kotoul vpřed a vzad • kotoul vpřed ze stoje spojitelného, rozkročeného • dva kotouly za sebou • leh na zádech, vztyk bez pomoci rukou • sed zkřížmo, vztyk bez pomoci rukou • cvičení na lavičce • šplh o tyči • cvičení na trampolíně • cvičení na žebřinách • cvičení se švédskou bednou Sportovní hry • příprava • – přihrávka obouruč na místě • - vrchní přihrávka jednoruč na místě, v pohybu • - chytání obouruč na místě, v pohybu • driblík na místě, v chůzi, v běhu • míčové hry Turistika • chůze ke vzdálenějšímu cíli • výchova k turistice	OSV	M
--	--	-----	---

• zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her /II/3) • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého popisu cvičení • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště,	Rytmická gymnastika a tanec • rytmizace jednoduchých pohybů podle písni • střídání chůze a běhu • přísuný krok, cval stranou, poskočný krok Průpravná cvičení • rozcvičky k procvičení koordinace pohybů • cvičení ve stoji spojném i rozkročném • cvičení v kleku, v sedu • cvičení v lehu na zádech • chytání míčů do obou rukou po vlastním nadhozu, po odrazu od země, od zdi, po přihrávce • posilovací cviky Drobné hry • hry spojené s během • hry spojené s házením a chytáním míče • hry pro uklidnění Cvičení rovnováhy • stoj na jedné noze • poskoky na jedné noze • chůze po lavičce s plněním úkolů Lehká atletika • běh střídaný s chůzí, překonávání překážek • sprint na 50 m • vytrvalostní běh 800 m – chlapci, 600 m - dívky • skok daleký do písku s rozběhem • přeskok pruhu širokého 100 cm	OSV OSV	Hv
--	---	-----------------------	-----------

samostatně získá potřebné informace	• skok vysoký • hod míčkem horním obloukem do dálky • hod míčkem (nebo vhodnými přírodninami) na cíl Gymnastika • převaly stranou v lehu, kolébka na zádech • stoj s oporou o lopatky a záloktí (svíčka) • kotoul vpřed a vzad • kotoul vpřed ze stoje spojného, rozkročného • dva kotouly za sebou • leh na zádech, vztyk bez pomoci rukou • sed zkřížmo, vztyk bez pomoci rukou • cvičení na lavičce • šplh o tyči • cvičení na trampolíně • cvičení na žebřinách • cvičení se švédskou bednou • jednoduchá gymnastická sestava Sportovní hry • příprava – přihrávka obouruč na místě - vrchní přihrávka jednoruč na místě, v pohybu - chytání obouruč na místě, v pohybu • driblink na místě, v chůzi, v běhu • míčové hry Hry – zvládnutí pravidel <i>vybíjená</i> • pohyb bez míče, orientace na hřišti • taktika hry • činnosti s míčem	OSV	M
-------------------------------------	---	-----	---

	<i>přehazovaná</i> • chytání a odehrávání míče • orientace na hřišti <i>florbal</i> • pohyb s míčkem • střelba, rozehrání úderu • přihrávka <i>mini-kopaná</i> • pohyb s míčem • střelba na branku • přihrávka <i>basketbal</i> • střelba na koš • driblink na místě • přihrávka ze stoje Turistika • chůze ke vzdálenějšímu cíli • výchova k turistice • chování v přírodě, pozorování přírody, ochrana přírody • chování se v dopravních prostředcích Plavecký výcvik Zdravotní výchova • hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech – předcházení úrazům • dbát na osobní čistotu těla, prádla, oděvu, cvičebního úboru • otužování • seznamovat se se správnou životosprávou	OSV	VI
		OSV	VI Př

	• snažit se dodržovat čistotu a pořádek • do programu dne zařazovat tělovýchovné chvílky • vést žáky k tomu, aby uměli zavolat pomoc k úrazu		Při
--	--	--	-----

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: pátý

VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí,	Pořadová cvičení • základní postoje - pozor, pohov • v řad nastoupit, zástup, rozchod, vpravo v bok, vlevo v bok, čelem vzad, vyrovnat • nástup na značky, do řady, do družstev Rytmická gymnastika a tanec • rytmizace pohybů podle písni • střídání chůze a běhu • přísuný krok, cval stranou, poskočný krok Průpravná cvičení • rozcvičky k procvičení koordinace pohybů • cvičení ve stoji spojném i rozkročném • cvičení v kleku, v sedu	OSV	Hv

adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého popisu cvičení • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	• cvičení v lehu na zádech • chytání míčů do obou rukou po vlastním nadhozu, po odrazu od země, od zdi, po přihrávce • posilovací cviky Drobné hry • hry spojené s během • hry spojené s házením a chytáním míče • hry pro uklidnění Cvičení rovnováhy • stoj na jedné noze • poskoky na jedné noze • chůze po lavičce s plněním úkolů Lehká atletika • běh střídaný s chůzí, překonávání překážek • sprint na 50 m • vytrvalostní běh 800 m – chlapci, 600 m - dívky • skok daleký do písku s rozběhem • přeskok pruhu širokého 120 cm • skok vysoký • hod míčkem horním obloukem do dálky • hod míčkem (nebo vhodnými přírodninami) na cíl Gymnastika • převaly stranou v lehu • kolébka na zádech • stoj s oporou o lopatky a záloktí (svíčka) • kotoul vpřed a vzad • kotoul vpřed ze stoje spojitelného, rozkročeného	OSV I/1,2,3,4,5 OSV II/1,2,3,4 OSV III/1,2	M
---	---	---	----------

	• dva kotouly za sebou • leh na zádech, vztyk bez pomoci rukou • sed zkřížmo, vztyk bez pomoci rukou • cvičení na lavičce • šplh o tyči • cvičení na trampolíně • cvičení na žebřinách • cvičení se švédskou bednou • jednoduchá gymnastická sestava • přeskok přes kozu Sportovní hry • příprava – přihrávka obouruč na místě • vrchní přihrávka jednoruč na místě, v pohybu • chytání obouruč na místě, v pohybu • driblink na místě, v chůzi, v běhu • míčové hry Hry – zvládnutí pravidel <i>vybíjená</i> • pohyb bez míče, orientace na hřišti • plnění úkolů při hře ve prospěch družstva • činnosti s míčem <i>přehazovaná</i> • chytání a odehrávání míče • orientace na hřišti • plnění úkolů při hře ve prospěch družstva <i>florbal</i> • pohyb s míčkem • střelba, rozehrání úderu • přihrávka		VI
		OSV II/1,2,3,4	

	• orientace na hřišti • plnění úkolů při hře ve prospěch družstva mini-kopaná • pohyb s míčem • střelba na branku • přihrávka • plnění úkolů při hře ve prospěch družstva basketbal • střelba na koš • driblink na místě • driblink v pohybu • přihrávka ze stoje, v pohybu • střelba na koš - dvojtakt Turistika • chůze ke vzdálenějšímu cíli • výchova k turistice • chování v přírodě, pozorování přírody, ochrana přírody • chování se v dopravních prostředcích Zdravotní výchova • hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech – předcházení úrazům • dbát na osobní čistotu těla, prádla, oděvu, cvičebního úboru • otužování • seznamovat se správnou životosprávou • snažit se dodržovat čistotu a pořádek • do programu dne zařazovat tělovýchovné chvíle	OSV I/4	VI Př
--	--	---------	----------

	• vést žáky k tomu, aby uměli zavolat pomoc k úrazu, případně poskytnout základní první pomoc		Př
--	---	--	----

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjení dovedností týmové spolupráce
- vést žáky k uvědomování si hodnoty spolupráce a vzájemné pomoci
- rozvoj pohybových reakcí na sluchové a zrakové podněty, rozvoj pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při sportovních výkonech a hrách, rozvoj pohybové paměti, procvičování co nejsprávnějšího a nejrychlejšího řešení herních situací.
- rozvoj pohybových reakcí na sluchové a zrakové podněty, rozvoj pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při sportovních výkonech a hrách, rozvoj pohybové paměti, procvičování co nejsprávnějšího a nejrychlejšího řešení herních situací.

Výchova demokratického občana

- výchova k respektování zákonů, norem, dohodnutých pravidel, dodržování demokratického způsobu řešení problémů a konfliktů při tělesné výchově – „Když se mi něco nelíbí, mohu se ozvat, ale slušně“
- motivace k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- utvářet pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti

Multikulturní výchova

- uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- dodržování pravidel slušného chování vůči všem spolužákům i učiteli

Environmentální výchova

- využívání ekosystémů k aktivnímu odpočinku člověka

5. 7. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Praktické činnosti.

5. 7. 1. Název vyučovacího předmětu: Praktické činnosti

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Člověk a svět práce využívá znalostí žáků získaných v jiných oblastech vzdělávání a zkušeností nabytých v běžném životě. Jeho cílem je, aby žáci získali nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků, potřebných v běžném životě. Zároveň rozvíjí některé vlastnosti žáků, především dovednosti motorické a tvořivé. Nedílnou součástí je i vytváření správných hygienických a bezpečnostních návyků potřebných při práci.

Předmět vede žáky i k poznávání vybraných druhů materiálů, jejich základních vlastností a použití, k získání základní orientace v různých oborech lidské činnosti, k vytváření pozitivního vztahu k práci a uvědomění si nutnosti dodržování základních bezpečnostních a hygienických návyků.

Součástí je i vytváření pozitivního vztahu k životnímu prostředí a jeho ochraně, poznání práce našich předků a seznámení se s lidovými tradicemi i zajímavými pracovními postupy používanými v minulosti.

Vyučovací předmět Člověk a svět práce sleduje tři základní oblasti:

- **rozvíjení smyslové citlivosti** – činnosti umožňující žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření;
- **uplatňování subjektivity** – činnosti vedoucí žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření;

- **ověřování komunikačních účinků** – činnosti umožňující žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem na 1. stupni
Časová dotace	1	1	1	1	1	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Člověk a svět práce je vyučován v kmenových učebnách, nejčastěji v 45 minutových vyučovacích hodinách. K výuce jsou využívány i další prostory školy, školní zahrada i okolí obce. Dovednosti a znalosti tohoto předmětu jsou velmi často využívány i v ostatních předmětech (Výtvarná výchova, Anglický jazyk, Český jazyk, Matematika).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence k řešení problémů

- oceňujeme originální přístupy v řešení úkolů a problémů, vícero způsobů řešení, kreativitu, originalitu, fantazii
- zařazujeme úkoly typu zajímavých nápadů
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- vybízíme žáky, aby kladli otázky směřující k řešení problémů
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence komunikativní

- využíváme vlastní tvorby žáků jako prostředku komunikace k vyjádření vlastních pocitů, nálad, postojů, myšlenek
- podněcujeme žáky k využívání vlastní tvorby k vzájemné komunikaci
- podporujeme vyjadřování žáků jako prostředek pro vzájemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- hodnotíme každého žáka na základě jeho vlastního pokroku
- oceňujeme vlastní podíl žáků na upravení společných prostor (výzdoba školy, obecních prostranství a objektů, slavnostní a příležitostné výzdoby)

Kompetence občanská

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- podporujeme žáky k subjektivnímu vyjádření sebe sama a respektování práce ostatních

Kompetence pracovní

- používáme různé zajímavé pomůcky a nové techniky k tvořivému, aktuálnímu a aktivnímu učení
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-3-1-01 p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Učivo

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Učivo

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
 ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
 ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
 ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
 ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
 ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
 - uplatňuje zásady správné výživy

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

Rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

ROČNÍK: první

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:			

• žák dokáže pracovat s nůžkami, lepidlem, papírem • vytváří jednoduché výrobky dle návodu • je schopen pracovat na skupinové práci • zkouší realizovat své představy • zvládá úklid svého pracovního místa	Práce s papírem • základní vlastnosti papíru • různé techniky: překládání, vytrhávání, skládání, vystřihování • slepování a nalepování • společné práce	OSV	Vv
• zvládá práci s modelovací hmotou • rozvíjí fantazii při práci s ní • dodržuje bezpečnost práce při použití modelovacího nože	Modelování • vlastnosti plastelíny, moduritu • technika válení, roztlačování, vytahování... • výrobky jednoduchých tvarů		M, Prv
• vytváří jednoduché předměty z přírodních materiálů • pracuje podle slovního návodu • je schopen pracovat podle předlohy	Práce s drobným materiálem • přírodniny, sláma, žaludy, kaštany.... • špejle, krabičky, zátky... • techniky: propichování, navlékání, svazování... • korále, jednoduché figurky, ozdoby		Prv
• zvládá jednoduché stavební dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí • pracuje podle návodu i vlastní fantazie	Konstrukční činnosti • stavby podle předlohy z kostek • sestavování modelů věcí • práce dle vlastní fantazie	OSV EV – Vztah člověka a prostředí	

• pečuje o květiny ve třídě • pozoruje růst rostliny a stará se o ni • dodržuje bezpečnost a hygienu práce	Pěstitelské práce • péče o květiny • zasazení semínek hrachu, fazole		Prv
--	--	--	-----

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
ROČNÍK: druhý

VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
• jednoduchými postupy vytváří jednoduché výrobky • pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	Práce s papírem a kartonem • vlastnosti papíru, kartonu • pojmenování druhů papíru • technika překládání, přestřihování, skládání....	OSV	

• zvládá zpracování modelovací hmoty • dodržuje hygienické návyky při práci • rozvíjí fantazii při vytváření výrobků, dokáže o nich pohovořit	Práce s modelovací hmotou • práce s plastelínou, těstem • techniky hnětení, válení, spojování • výrobky navazující: - na prvouku (ovoce, zelenina) - na matematiku (geometrické tvary) - na čtení (postavy, děj)		M Prv Čj
• dokáže vyrobit jednoduchý výrobek • volí vhodné nástroje a dodržuje pravidla bezpečnosti práce	Práce s drobným materiálem • práce s provázky, přírodninami, krabičkami • použití nože, tupé jehly, špendlíků • technika propíchnutí, ohýbání, nalepování • zdobení různých předmětů • zásady bezpečnosti práce		Vv
• zvládá základní dovednosti práce se stavebnicí • udržuje pořádek na pracovním místě	Konstrukční činnosti • různé druhy stavebnic – práce podle návodu • prostorové stavby • osvojování si správných pracovních návyků a hygieny		

- rozpoznává vhodnost jednotlivých textilií k práci - zvládá navléknout nit - zkouší jednoduché stehy	Práce s textilem - rozlišování různých druhů textilií - navlečení nitě, uzlík, šití základním stehem - přišití knoflíku - dodržování bezpečnosti a hygieny práce - jednoduchý textilní výrobek		Prv
- žák se seznamuje s tvořivostí a dovednostmi lidí v minulosti i současnosti - dokáže se správně chovat na výstavě	Lidové zvyky, tradice a řemesla - seznamování s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly - ukázky technik zpracování různých výrobků - jednoduchý výrobek s lidovými prvky		Čj
- zvládá připravit stůl pro základní stolování - rozlišuje slušné a neslušné chování u stolu	Stolování - chování u stolu - správně prostřený stůl - chování k ostatním stolovníkům	OSV	

• provádí jednoduché pozorování přírody • využívá poznatků z vycházek • pečuje o květiny ve třídě	Pěstitelské práce • starost o květiny ve třídě • pozorování klíčení semen hrachu, fazole apod. • dodržování hygieny práce	EV	
---	--	----	--

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

ROČNÍK: třetí

VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
• vytváří pomocí jednoduchých postupů různé výrobky • pracuje samostatně podle návodu a předlohy	Práce s papírem a kartonem • vlastnosti papíru, kartonu, lepidla (savost, barva, tvrdost) • rozlišení základních druhů papíru • zpracování papíru a kartonu pomocí nože, nůžek	OSV	Čj

• zvládá zpracování plastelíny • rozvíjí představivost při vytváření výrobků • osvojuje si hygienické a pracovní návyky	Práce s modelovací hmotou • práce s plastelínou, těstem • techniky válení, ubírání, spojování, sušení • výrobky navazující na ostatní předměty (čtení, matematika, prvouka) • bezpečné zacházení s nožem, špachtlí	OSV	M Prv Čj
• dokáže vyrobit jednoduchý výrobek z přírodního materiálu • volí vhodné techniky práce a pracovní pomůcky dle používaných materiálů	Práce s drobným materiálem • práce s přírodninami, drátky, korkem • užívání nože, jehly, zavíracích špendlíků • technika propichování, slepování, skládání tvarů		Prv
• zvládá základní dovednosti při práci se stavebnicí • rozvrhne si postup práce • dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady • provádí jednoduchou montáž a demontáž	Konstrukční činnosti • seznámení s návody pro práci • práce podle předlohy • práce dle vlastní fantazie • osvojování si správných pracovních dovedností a návyků		

- rozpoznává vhodnost jednotlivých druhů textilií pro daný výrobek - zvládá jednoduché úkony při šití - dodržuje bezpečnost práce s jehlou	Práce s textilem - rozlišování různých druhů textilií - práce s nůžkami, jehlou, špendlíky - navlékání nitě, jednoduché stehy - jednoduchý vyšíváný výrobek - přišití knoflíku, patentky		Prv Čj
- seznamuje se s dovednostmi lidí v minulosti - porovnává zvyky a tradice dříve a dnes - dokáže se správně chovat na výstavě a besedě - využívá materiály s prvky lidových tradic	Lidové zvyky, tradice a řemesla - seznamování s lidovými tradicemi a zvyky - výstavy, literatura, ilustrace - zdobení kraslic, tisk na textil - výzdoba k jednotlivým svátkům (Vánoce, Velikonoce)	VDO MKV – Kulturní diference (srovnání s dalšími státy)	Čj Vv
- zvládá připravit jednoduché občerstvení - chová se vhodně při stolování - dodržuje základní pravidla hygieny při práci s potravinami	Stolování - příprava správně prostřeného stolu - slušné chování - jednoduché občerstvení – jednohubky, chlebičky	OSV OSV	Čj

• provádí jednoduchá pozorování rostlin • využívá poznatků z vycházek v jednotlivých ročních obdobích • dokáže pečovat o nenáročné květiny a plodiny • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Pěstitelské práce • starost o květiny ve třídě a plodiny na školním pozemku • pozorování klíčení semen nebo cibulek tulipánu, narcisu apod.	EV	Prv
---	---	----	-----

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

ROČNÍK: čtvrtý

VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
• žák je schopen vytvářet jednoduché výrobky • seznamuje se s lidovými tradicemi a využívá je při práci • volí vhodné pomůcky a nástroje • udržuje pořádek na pracovním místě	Práce s drobným materiálem • rozměřování a stříhání papíru, kartonu • polepování kartonu • sešívání listů • ořezávání okrajů • zhotovování výrobků z textilu, drátu, přírodnin dle rozhodnutí vyučujícího • bezpečnost práce	OSV	Př

• vytváří výrobky vztahující se k látce z jiných předmětů • dodržuje správné postupy práce • dbá na čistotu a bezpečnost práce	Práce s modelovací hmotou • modelování doplňující přírodovědu • modelování doplňující geometrii • odlitky ze sádry • využití keramického kurzu (dle možností) • bezpečnost práce	OSV	M Př
• provádí jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu i jednoduché předlohy • dodržuje zásady bezpečnosti práce • je schopen poskytnout jednoduchou první pomoc	Konstrukční činnosti • práce se stavebnicí • práce dle předlohy • správné názvy nástrojů • prostorové modely z papíru	OSV	
• ošetřuje květiny ve třídě • provádí jednoduché pěstitelské činnosti • dodržuje hygienu práce	Pěstitelské práce • seznámení s užitečností pěstování rostlin • péče o květiny ve třídě • pokus se zasazením hrachu, fazole apod.	EV	Př

• orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • udržuje pořádek pracovních ploch • poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Příprava pokrmů • seznámení se základním vybavením kuchyně • příprava jednoduchého jídla • zacházení s elektrickými spotřebiči • pořádek v kuchyni a úklid pracovního místa	VDO OSV	Čj M
--	---	------------	---------

PŘEDMĚT: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

ROČNÍK: pátý

VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÉ TÉMA (TEMATICKÉ OKRUHY)	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
• žák je schopen vytvářet jednoduché výrobky • seznamuje se lidovými tradicemi a využívá je při práci • volí vhodné pomůcky a nástroje • udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • je schopen poskytnout první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem • rozměřování a stříhání papíru, lepenky • polepování krabiček • příprava obalů na knihy • rozřezávání papíru a kartonu • zhotovování výrobků z textilu, drátu, přírodnin dle rozhodnutí vyučujícího • bezpečnost práce	OSV	Př Vv

• vytváří výrobky vztahující se k látce z jiných předmětů • vytváří výrobky dle vlastní fantazie • dodržuje správné postupy práce • dbá na čistotu a bezpečnost práce	Práce s modelovací hmotou • modelování doplňuje jiné předměty • modelování předmětů a jejich barvení • odlitky ze sádry • vyškrabování • využití keramického kurzu (dle možností) • seznámení s funkcí a užitím nástrojů a nářadí • bezpečnost práce		M Př Čj
• provádí složitější montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu i jednoduché předlohy • dodržuje zásady bezpečnosti práce • je schopen poskytnout jednoduchou první pomoc	Konstrukční činnosti • práce s plastovou stavebnicí • práce dle předlohy nebo jednoduchého náčrtu • správné názvy nástrojů a součástí stavebnice • prostorové modely z papíru • dodržování správného postupu a bezpečnosti • práce	OSV	Př

• ošetřuje květiny ve třídě • provádí jednoduché pěstitelské činnosti • dodržuje hygienu práce • poskytne první pomoc při úrazu • volí správné náčiní a nástroje podle druhu činností	Pěstitelské práce • seznámení s užitečností pěstování rostlin • péče o květiny ve třídě • pokus se zasazením hrachu, fazole apod.	EV	Př VI
• orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • udržuje pořádek pracovních ploch • poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Příprava pokrmů • seznámení se základním vybavením kuchyně • správný výběr potravin • zásady skladování potravin • příprava jednoduchého jídla • zacházení s elektrickými spotřebiči • pořádek v kuchyni a úklid pracovního místa	VDO OSV OSV	Čj M

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- vést žáky k vzájemnému respektování, rozvoji smyslového vnímání a fantazie, vyjadřování pocitů při vlastních praktických činnostech
- rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci
- vést žáky k sebepoznání, zdravému sebepojetí a k udržení psychického zdraví
- prostřednictvím propojení se vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět vést žáky ke komunikaci, psychohygieně, kladným mezilidským vztahům
- simulovat konkrétní situace – lidská setkání, vztahy v rodině, správné zásady lidského soužití
- rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci
- vést ke zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce, komunikace a vzájemné pomoci při práci v týmu

Výchova demokratického občana

- prostřednictvím znalostí a dovedností z jiných vzdělávacích oblastí a na základě vlastních zkušeností vést žáky k myšlení v souvislostech, ke schopnosti řešit problém a samostatně se rozhodovat
- vést žáky k tomu, aby dokázali myslet v souvislostech, hodnotit a využívat podněty okolního světa, kriticky se zamýšlet nad sebou i nad svým okolím, nacházet způsoby řešení situací a problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- vést žáky k vědomí sounáležitosti s ostatními občany Evropy
- uvědomovat si společné znaky a odlišnosti života jedinců v evropské společnosti
- vést žáky k chápání a respektování sociální a kulturní rozmanitosti
- vést žáky ke srovnávání vlastních projevů a projevů ostatních, nacházet společné znaky a odlišnosti

Multikulturní výchova

- učit žáky využívat médií jako zdroje informací, které mohou využít jako prostředek k osobnostnímu růstu
- seznamovat žáky s rozmanitostí lidských výtvorů, co je vkusné, co je kýč

Environmentální výchova

- vytvářet návyky k ochraně přírody
- uvědomovat si vliv prostředí na zdraví vlastní i zdraví ostatních lidí
- seznamovat s možnostmi zpětného využití různých materiálů (recyklovaný papír)

6. Hodnocení výsledků vzdělávání

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Předpokladem úspěšného plnění vytyčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby každý žák dostával dostatečný prostor ke **zvládnutí a osvojení učiva**. Aby učivo mohlo v následujících obdobích vzdělávání plnit svoji funkci prostředníka k dosažení očekávaných výstupů RVP ZV, nestačí je s žáky pouze probrat, ale je třeba, aby si žáci základní učivo skutečně dobře osvojili. Kde si to učitelé uvědomují, nalezneme vždy dobře naučené třídy. Dobrému zvládnutí učiva napomáháme v první řadě činnostními způsoby učení spojenými s hovorem žáků a komunikací mezi žáky a učitelem i žáky mezi sebou. Při probírání nového učiva dbáme na to, abychom ho dobře propojili s učivem předcházejícím, na které nové učivo navazuje. Takové myšlenkové operace (propojení předcházejícího a navazujícího) není většina žáků schopna, zvláště ne v mladším školním věku. Tento fakt je třeba brát stále na zřetel. Provázanost učiva žákům velmi pomáhá při osvojování nového učiva a dosahování očekávaných výstupů. Žáky průběžně informujeme, proč se určité látce učí. Neočekáváme, že žáci sami pochopí, proč se čemu učí. Neznalost cíle, smyslu a tápání žáků nepovažujeme za pozitivní motivační faktory. Usilujeme o to, aby vazba mezi předcházejícím a navazujícím učivem byla analogická. Po upozornění na analogii (obdobnost) přijímají žáci novou látku snadněji a důkladněji. Žáky směřujeme ke „znovuobjevování“ poznatků, k úvahám nad činnostmi obdobnými s těmi, které jim byly předloženy u látky předešlé.

Upřednostňujeme **pozitivní hodnocení** žáků, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo dobře zvládnout a povzbuzujeme je. S žáky jednáme tak, aby neměli strach vyjádřit svůj názor. Pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor na otázky, trpělivě žákům odpovídáme a věnujeme jim individuální pozornost. Pomocí často zařazované činnostní **zpětné vazby** zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku a průběžně je odstraňujeme.

Na chyby upozorňujeme žáky včas, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení. Dbáme, abychom v žácích nevytvářeli pocit, že si nemohou ve svých úsudcích věřit nebo že jsou horší než jejich spolužáci. Umožňujeme průběžně žákům poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti, může mít však pro člověka různé následky podle její závažnosti. Žáky vedeme přes sebehodnocení a samokontrolu k dovednosti něco provést dokonale – bez chyby – a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebepoznání svých schopností.

Žáky hodnotíme nejprve při činnostech, při kterých máme možnost sledovat, jak pracují. Oceňujeme jejich snahu, pozornost, hodnotíme vyjadřování závěrů, oceňujeme jejich nápady. Každé upozornění na klady určitých žáků pomáhá odstraňovat drobné nedostatky druhých žáků. Pozitivně laděná **průběžná hodnocení** a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáky k učení, posilují jejich sebedůvěru a vedou je k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky.

Směřujeme k tomu, aby v době písemných nebo ústních hodnocení žáků zvládalo co nejvíce žáků učivo zcela bezpečně. Ústní hodnocení, klasifikace i písemná hodnocení mají v 1. období základního vzdělávání funkci především **výchovnou a motivační**.

Úkolem učitele v 1. období vzdělávání je udržet, popřípadě vzbudit zájem žáků o učení, umožnit všem žákům osvojit si základní učivo potřebné pro další vzdělávání a pomoci všem žákům zformovat základy pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí. Z hlediska dalšího zdravého vývoje žáků je důležité umět žáky dovést k takovému zvládnutí učiva, aby co nejvíce žáků mohlo být v těchto ročnících hodnoceno známkou výborně nebo chvalitebně. Hodnocení **známkou** můžeme v tomto období doplňovat povzbuzujícím pozitivním **písemným hodnocením**.

Žáci jsou o způsobech a kriteriích hodnocení informováni a uvědomují si, čemu se učí a proč, vědí přitom, jaké činnosti zvládli, vědí, co umí, co se po nich požaduje, z čeho mohou být zkoušeni. Velmi často proto také ústní nebo písemné zkoušení sami vyžadují. Prověřování vědomostí pro ně není stresovou situací nebo dokonce trestem, ale možností ukázat, co se naučili, možností využít svých poznatků při řešení předložených úloh, otázek a úkolů, možností jak získat dobré hodnocení, pěknou známku. Dobrý výsledek posiluje jejich sebedůvěru a motivuje je pro další činnosti a poznávání.

Poznámka: Pozitivní výsledky třídy při prověřování učiva posilují i sebevědomí učitele, vedou k zamyšlení nad způsoby práce, kterými byly dobré výsledky dosaženy. Naplňují vnitřním uspokojením. Pocit uspokojení a radosti dodává chuť do další práce, přenáší se na žáky i na jejich rodiče. Učitelé se stávají uznávanými profesionály ve svém oboru, jejich práce je ceněna rodiči žáků, často i kolegy. Hodnocením práce svých žáků hodnotíme i svoji schopnost něčemu dobře naučit a výchovně na žáky působit.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- V jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky. Jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žáky upozorňujeme, jaké činnosti nebo pokusy budou provádět, o čem budeme hovořit.
- Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tak vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti.
- Žákům **důvěřujeme** a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již žáci zvládli. Takto vedení žáci nemají potřebu podvádět – podvádění pro ně ztrácí smysl, jelikož nevede ani k prožití pocitu úspěchu ani k cíli, kterým je dosahování co nejlepších výsledků.
- Žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co už dobře ovládají (například „hvězdičkou“). Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků mohou učitelé následně přistupovat k individuálnímu řešení jejich problémů a nejasností.
- Používáme činnostní přístupy a metody učení, které umožňují žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení. Žákům tak průběžně umožňujeme uvědomění, co z probíraného učiva již ovládají.
- Žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti. Nejdříve dáváme příležitost projevit se

žákům, kteří se v daném učivu orientují jako první. Na jejich příkladě si ostatní žáci nejlépe uvědomí vlastní stupeň poznání.

- Používáme učební materiály, ve kterých je sebehodnocení žáků zapracované.
- K sebehodnocení písemných cvičení přistupujeme teprve tehdy, až je žák schopen uvědomit si, že probírané učivo ovládá.
- Předkládáme žákům ukázky správně vypracovaných úkolů různé obtížnosti a upřesňujeme, co požadujeme na výborné ohodnocení a co je hodnoceno již jako chvalitebně. Žáci potřebují vědět, jakou náročnost úkolů mají k určitým ohodnocením zvládat. Stejně stanovíme ukazatele při hodnocení písemném bez klasifikačních stupňů. Žák potom ví, k čemu ve svém snažení směřuje a je mu tak dána možnost sebehodnocení.
- Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení (viz bod 1.).

Pravidla prověřování vědomostí formou prověrek a zkoušení

Před zadáním jakékoli prověrky nebo testu zvažujeme, zda:

- má hodnotit naučení určitým poznatkům,
- má diagnostikovat učební problémy.

U otázek, úloh, testů, diktátů aj., uváděných v učebnicích, předem posuzujeme jejich vhodnost pro žáky určité třídy. Při vymýšlení otázek nebo při úpravě jejich znění je vhodné, aby je překontroloval ještě jiný učitel, a to kvůli porozumění formulaci otázek žákem i kvůli posouzení jejich jednoznačnosti. Dbáme na to, aby znění úkolů a otázek bylo jasné, aby při zjišťování vzdělávacích výsledků nedocházelo k záměně nepochopení zadání za neznalost.

Při prověřování vědomostí:

- prověříme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky učili a naučili;
- dbáme, aby příklady, diktované věty nebo testy určené k hodnocení žáků obsahovaly jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno;
- dbáme, aby zadání úloh bylo věku žáků přiměřené tj. formulované tak, aby mu žáci určitého věku mohli dobře porozumět, aby o úkolu měli již nějaké povědomí, aby se již s podobným úkolem někdy setkali;
- ústní zkoušení vedeme tak, abychom při něm zjišťovali, co žák umí, ne to, co ještě neumí;
- písemnou práci na závěr určitého celku nezadáme předčasně, ale až když žáci svými projevy prokazují, že jsou na písemnou práci vybaveni vědomostmi;
- při prověřování učiva probíraného před delší dobou ho s žáky nejprve nějakou formou zopakujeme, a to alespoň krátce a v několika po sobě jdoucích hodinách;
- při celkovém hodnocení žáka bereme v úvahu a hodnotíme i pokrok, jaký žák za určité období udělal a jaká byla jeho snaha k odstranění nedostatků;
- všechna hodnocení vyjadřujeme jako objektivní informaci povzbudivého charakteru.

Každý žák je vybaven více či méně odlišnými individuálními předpoklady pro učení jako jsou nadání, úsudek a píle. Za pomoci činnostních přístupů, diferenciací a v neposlední řadě pozitivního hodnocení se snažíme v 1. období vzdělávání dosáhnout toho, aby všichni žáci zvládali základní učivo výborně. Při klasifikačním způsobu hodnocení je pak mezi žáky určitý rozdíl hlavně ve známce výborně. Někteří žáci při činnostech a samostatném plnění úkolů prokazují mnoho schopností např. aplikovat, objevovat, provádět analýzu aj., některým naopak trvá déle, než dojdou k zvládnutí učiva na výbornou a nemají zatím možnost se příliš v dalších schopnostech projevit. Obě skupiny žáků je třeba hodnotit známkou výborně. V takových případech je nejlepším osvědčeným způsobem **kombinovat známku výborně s pozitivním slovním hodnocením**, které krátce a jasně vyjádří projevené schopnosti nadaného žáka. Znamky výborně se tím od sebe odliší.

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.

7. Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
8. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Může je udělit ředitelka školy nebo třídní učitelka.
9. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům se považují zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto řádem. Dopustí-li se žák jednání podle odstavce 3. Oznámí ředitelka školy tuto skutečnost orgánu sociálně – právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.
10. Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
11. Třídní učitelka může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
12. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
- a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele,
 - c) důtku ředitele školy.
13. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.
14. Třídní učitelka neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídní učitelky. Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
15. Ředitelka školy nebo třídní učitelka neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
16. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

17. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

18. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

19. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitelka školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu. Ředitelka školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

5. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde, jaké má rezervy
- jak bude pokračovat dál

6. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

7. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem),

ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

8. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:

- zodpovědnost
- motivace k učení
- sebedůvěra
- vztahy v třídním kolektivu.

9. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení.

Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Příklad, který je možno upravit podle podmínek a potřeb školy:

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídní učitelky dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v přímém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Kritéria pro udělování výchovných opatření

Pochvala třídní učitelky:

uděluje průběžně třídní učitel za výborné výsledky v práci žáka

- např.:

- za účast ve školním kole sportovních a jiných soutěží
- za aktivní přístup k plnění školních povinností
- za vylepšování třídního a školního prostředí
- za jednorázovou pomoc při organizaci školních akcí (soutěže, výlety, exkurze)

Pochvala ředitelky školy:

uděluje průběžně ředitelka školy za výtečné výsledky v práci žáka např.:

- za výtečné výsledky v okresních kolech sportovních a jiných soutěžích a olympiád
- za samostatnou celoroční práci ve prospěch dobrého jména školy
- za zvlášť významné činy ve prospěch obce (ekologické aktivity apod.)

Napomenutí třídní učitelky:

uděluje třídní učitel za drobné přestupky a napomenutí např.:

- za opakované zapomínání domácích úkolů a pomůcek na vyučování
- za neslušné chování vůči spolužákům a zaměstnancům školy
- za nevhodné či nepřiměřeně hlučné chování v areálu školy
- za neplnění povinností služby (tabule, pořádek ve třídě)
- za neoprávněný pobyt ve škole mimo vyučování
- za pozdní neodůvodněný příchod na vyučování
- za nedodání omluvenky do 2 pracovních dnů
- za nedopsání domácích úkolů a zápisů z vyučování v průběhu nemoci (při jednodenní absenci doplnit úkoly do druhého dne, při delší absenci do dvou dnů)

Důtka třídní učitelky:

uděluje průběžně třídní učitel za opakované přestupky a napomenutí např.:

- za pokračující soustavné zapomínání domácích úkolů a pomůcek na vyučování i po předchozím opakovaném upozornění ze strany vyučujícího či třídního učitele
- za opakované neodůvodněné pozdní příchody na vyučování
- za nepřístojné a nevhodné chování, které by mohlo v konečném důsledku ohrozit zdraví žáka a spolužáků, či poškodit vybavení a majetek školy
- za záměrné nevhodné chování vůči spolužákům, zaměstnancům školy i ostatním dospělým osobám ve škole, které odporuje zásadám slušného chování
- za opakované používání mobilního telefonu při vyučování
- za hrubé a opakované porušení příkazu učitele

Důtka ředitelky školy:

uděluje ředitelka školy např.:

- za nepřístojné a nevhodné chování, které vedlo v konečném důsledku k ohrožení zdraví žáka
- za vědomé a záměrné ničení školního majetku
- za vulgární urážky spolužáků či jiných osob, nereagování na napomenutí
- za záměrné lhaní při projednávání přestupků
- za neuposlechnutí pokynů učitele při školních akcích, při nichž je třeba dbát na zvýšenou opatrnost a ochranu zdraví (TV, plavecký výcvik, výlet, exkurze,
- kulturní akce mimo budovu školy, přesun po komunikacích atp.)
- bude-li žák přistižen při kouření nebo užívání návykových látek ve škole nebo při školních akcích

Tato pravidla mohou být změněna pouze usnesením řádné pedagogické rady na návrh jednotlivých pedagogických pracovníků školy.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách

jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice. Je možné použít známku s minusem a v 1. ročníku hodnotící tiskátka a hvězdičku. Ostatní rozlišení se v žákovské knížce nepoužívají. Vyučující 1. ročníku, kteří místo žákovské knížky používají známkovací deníček, aplikují zásady platné pro žákovské knížky přiměřeným způsobem do známkovacího deníčku.

6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

7. Žák je hodnocen stupněm

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) neprospěl (a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- d) nehodnocen (a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8.. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitelka však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitelky.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitelky. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitelky je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitelky.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitelky. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitelky, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitelky.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitelky uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitelky. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,

- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitelky. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitelky. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitelka po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitelka po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný

2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s návodnou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	

1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Známky:

Procentové hodnocení prospěchu

1	výborně	90-100 %
2	chvalitebně	76-89 %
3	dobře	56-75 %
4	dostatečně	36-55 %
5	nedostatečně	0-35 %

nové učivo:

1	0-1 chyb
2	2-3 chyby
3	4-6 chyb
4	7-9 chyb
5	10 a více chyb

starší učivo:

1	0 chyb
2	1-2 chyby
3	3-4 chyby
4	5-6 chyb
5	7 chyb a více

klasifikační stupně	ovládnutí učiva předepsaného osnovami	úroveň myšlení	vyjadřování myšlenek	aplikace vědomostí, řešení úkolů (zvláště praktických) chyby, jichž se žák dopouští	píle a zájem o učení
1	bezpečně ovládá	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	vyjadřování výstižně a poměrně přesně	spolehlivě a uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, iniciativně, přesně a s jistotou	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2	ovládá	uvažuje samostatně	celkem výstižně	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů: malé, nepříliš časté chyby	učí se svědomitě
3	v podstatě ovládá	menší samostatnost v myšlení	nedovede se dosti přesně vyjádřit	řeší za pomoci učitele, s tou pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští	v učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4	ovládá jen částečně, značné mezery ve vědomostech a dovednostech	myšlení nesamostatné	myšlenky vyjadřuje se značnými potížemi	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává	malý zájem o učení, potřebuje stále pomoc a pobídky
5	neovládá	i na návodné otázky učitele odpovídá nesprávně	i na návodné otázky učitele odpovídá nesprávně	praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele	veškerá pomoc a pobízení jsou zatím neúčinné

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitelka s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitelka sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
6. Podle druhu postižení využívá podpůrná opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitelka k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
4. Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň tři známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.
Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetu. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitelka oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitelka žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitelka sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.
6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitelka rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
8. Učitelka je povinna vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohla vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
9. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
10. Klasifikační stupeň určí učitelka, která vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.
12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitelka a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitelka nebo učitelka, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě.

Koncepce domácí přípravy

Domácí příprava je každodenní a nedílnou součástí přípravy žáka do školy, je doplňkem výuky, která proběhla ve vyučovací hodině nebo přípravou na vyučovací hodinu následující.

Cíl domácí přípravy

- procvičit učivo
- poskytnout individuální čas na promyšlení nově získané informace
- rozvíjet u žáků smysl pro povinnost
- rozvíjet schopnost samostatně se učit
- motivovat pro nové učivo
- rozvíjet schopnost organizovat si vlastní čas
- poskytnout zpětnou vazbu zda žák učivo pochopil a zda je dokáže samostatně aplikovat

Forma domácích úkolů

Úkoly mohou být povinné a dobrovolné podle zadání učitelky, frontální (pro všechny žáky), skupinové nebo individuální. Krátkodobé nebo dlouhodobé.

Volíme úkoly zajímavé, přiměřené schopnostem žáků, konkrétní a srozumitelné, podporující tvůrčí schopnosti, umožňující využívat ICT, sbírku místní nebo školní knihovny, encyklopedie, knihy, slovníky, média, tisk apod.

Integrovaným žákům je stanovena domácí příprava podle individuálního vzdělávacího plánu, který je zpracován školou a rodiče se zavazují k domácí přípravě dané tímto plánem.

Způsob zpracování domácích úkolů

Zadané úkoly mohou mít formu písemnou, elektronickou, praktickou, ústní, ...

Forma domácích úkolů a zvolení způsobu zpracování je plně v kompetenci učitele.

Náročnost domácích úkolů

Úkoly jsou přiměřené schopnostem žáků, srozumitelné, konkrétní, žáci se SVP mohou dostávat domácí úkoly s diferencovaným zadáním vzhledem k ostatním žákům.

Zadávání domácích úkolů

Učitelka úkol vysvětlí, případně uvede příklad řešení a následně si ověří, zda žáci zadání úkolu rozumí, dá prostor individuálním dotazům ze strany žáků.

U dlouhodobých úkolů je nutné etapové hodnocení.

Domácí příprava je zahrnuta do sebehodnocení žáků.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Rodina má rozhodující vliv na výchovu dítěte a rodiče spoluzodpovídají za vzdělávání svých dětí (občanský zákoník), proto ze strany rodičů probíhá nezbytná kontrola přípravy dětí do školy.

Rodiče dohlíží, aby byly úkoly plněny, aby byl písemný domácí úkol vypracován doma, a dohlíží na estetičnost vypracování. Rodiče nenesou odpovědnost za věcnou správnost úkolu.

Od rodičů očekáváme:

- zajištění vhodného zázemí podporující domácí přípravu (klid k soustředění – nerozptylování, židle a stůl, psací a jiné běžně používané pomůcky,...)
- vhodnou organizaci času dítěte po vyučování podporující domácí přípravu
- podporu dítěte k domácí přípravě (vhodné stanovení priorit)
- vedení dítěte k samostatnosti (rodiče nevypracovávají úkol za dítě)
- na požádání učitelka podpis stvrzující vypracování domácího úkolu

Typy domácích úkolů

a) příprava pomůcek

- probíhá dle rozvrhu a dle instrukcí vyučujících jednotlivých předmětů

b) ústní úkoly

- opakování látky z předchozích hodin, práce s mapou (zopakuj si učivo tentýž den, kdy jsi je ve škole probíral, tak se lépe uchová v paměti), příprava na ústní zkoušení
- opakování pravidel, příprava na písemné práce
- slovní zásoba do cizích jazyků
- příprava na ústní vystupování (referát, přednes básně, beseda, diskuse na dané téma...)
- čtení - na 1. stupni denní čtení, a to vždy hlasitě pod dohledem rodičů

c) písemné úkoly

- pravidelná cvičení do matematiky, českého jazyka, cizího jazyka, popř. dalších předmětů
- nepravidelné/mimořádné např. referát
- čtenářský deník.

d) praktické úkoly

- projekt
- výroba didaktických pomůcek ke snadnějšímu pochopení učiva
- vyhledávání informací, práce s tabulkami, grafy, tvorba obrázků, demonstračních objektů

Kontrola a hodnocení domácích úkolů

Splnění každého zadaného úkolu je vyučujícím zkontrolováno:

- ústním ověřením znalostí – ústní zkoušení, frontální opakování
- kontrolou sešitů, pracovních sešitů, pracovních listů

- kontrolou pomůcek
- kontrolou úkolu
- jinými formami – slovním vyjádřením, grafickými symboly

Postup při neplnění domácích úkolů:

Pokud žák nesplní domácí úkol, je povinen ho splnit dodatečně. Opakované neplnění domácích úkolů a nenošení pomůcek je oznámeno rodičům prostřednictvím žákovské knížky – Jiná sdělení a je považováno za porušování školního řádu s příslušnými sankcemi dle školního řádu (výchovná opatření) a v konečném důsledku může ovlivnit výslednou známku z předmětu. Za nesplnění tří domácích úkolů je udělena poznámka. Za tři poznámky uděleno napomenutí třídní učitelky.

Závěr

Cílem školy základního vzdělávání je podněcovat žáky k výše uvedeným dovednostem. Usilujeme o to, aby pokud možno všichni žáci pochopili a osvojili si učivo určené pro toto období výborně nebo jen s malými nedostatky, tedy chvalitebně. Je to významný předpoklad pro úspěšné vytváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků v dalších obdobích základního vzdělávání.

Mgr. Hana Máčalová
ředitelka školy